

Kanadai Magyar Ujság

Főszerkesztő: HORDÓSY IVAN, Editor

VOL V. EVFOLYAM

WINNIPEG, MANITOBA, 1928. SZOMBAT DECEMBER 22

NO. 52. SZÁM.

SCHEFBECK WINNIPEGI KONZUL SÜLYOS BETEG

Agilitásáról közismert konzulunk az utóbbi hetekben gyakran panaszkodott barátainak, hogy gyengélkedik és a máskor meg érzett napi tíz-tizenkét órai munka most kifárasztotta. Beható orvosi vizsgálatok s Röntgenképek súlyos epehólyag és epeköv bántalmakat állapítottak meg egyéb komplikációkkal, melyeken csak műtét segíthet. Folyó hó 7-én elhatározta, hogy aláveti magát a műtétnek, sajnos azonban a Winnipegben elterjedt influenza őt sem kímélte meg és amugy is meggyengült szervezete könnyű prédája lett a járványnak. Hetedikén még aránylag türethető egészében látta el gondterhes szolgálatát, mely nap estéjén átmenet nélkül száznegy fokos láz jelentkezett. Az előhívott orvosok influenzát konstataáltak tüdőgyulladás veszélyével. Miután így a konzul hosszabb ideig nem lesz munka képes és visszont a nyugatkanadai magyarság érdekeinek képviselője egy pillanatra sem maradhat az egészségügyi vezetés nélkül. Schebeck konzul betegségét táviratilag jelentette a budapesti külügyminisztériumnak, ahol beteg-szabadságot kért. Dr. Winter Károly, montreáli főkonzul gyors és önzetlen közbenjárására a külügyminisztérium Schebeck István konzul betegségének tartamára Vácsek Lajost, a montreáli főkonzulátus főigazgatóját rendelte ki Winnipegre, aki régi ismerőse Kanadának és akinek Nyugatkanada magyarsága is előnyösen ismer. Vácsek főigazgató már elindult Montrealból. Reméljük és őszintén kívánjuk, hogy Schebeck konzul, aki husz hónapi itteni szolgálata ideje alatt megnyerte Nyugatkanada magyarságának, valamint az angol hivatalos és magán körök szimpátiáját, nemcsak a visszanyeri egészségét és ismét ott fogjuk látni de-ris, mindent megértő és mindenkin segíteni iparkodó, szimpátiájában, hogy ismét felvehesse a magyarság vezetését, melyre a magyar királyi kormánynak nagy szüksége van.

Legujabb hírek

A MAGYAR-ROMÁN OPTANSZERBEN december 15-én újra megkezdtek a tárgyalásokat az olaszországi Rapallóban.

A DUNANTULON NAGYMENNYISÉGŰ ALUMINIUMOT tartalmazó banxibányát találtak, mely az egész világot el tudja látni hosszú időre alumíniummal.

A BUKARESTI ÁLLAMI IVELETBŐL ismeretlen tettesek ellopták az 1918 december elsején aláírt titkos okiratot, mely a Bánát Romániához csatolását mondta ki.

HET LADA GÉPFEGYVERT és municiót foglalt le a bécsi rendőrség múlt pénteken, melyeket állítólag Magyarországra akart átcsempészni egy Kemény nevű kereskedő. A vizsgálatot megindították.

A WINNIPEGI RENDŐRSÉG a Szövetség feljelentésére letartóztatott egy Schönfeld nevű magyarnak nevező egyént, aki azzal az ámtással, hogy munkát szerez, pénzt csal ki szerencsétlen honfitársainktól és nemlétező címekre küldte őket.

UJ ARANYBANYÁT fedeztek fel a Shonial Lake vidékén, Sioux Lookout-tól északra és máris megindult a népvándorlás a lelőhelyek felé.

AZ ANGOL KIRÁLY állapota a legujabb táviratjelentések szerint valamivel javult, bár az operáció óta jobbára önkívületben van és sokat szenved. Anglia legjobb orvosi állományát betegsége körül vannak és minden lehetőséget elkövetnek a király megmentése érdekében, de félt, hogy a hosszú betegkedése következtében a katasztrófa elkerülhetetlen.

AFGANISZTÁNBAN KIÖTÖTT A FORRADALOM és a forradalmárok egy csapata már Amanullah király palotájába akart behatolni, amikor a kormányhű csapatok erejét kapták a vidékről és visszaverték a felkelőket.

A NEPSZÖVESEK LEGUTÓBBI ÜLÉSÉN, melyen többek között a Legyelországhoz csatolt felszőlésziai német kisebbség érdekeit tárgyalták, majdnem törsére került a sor Stresemann német és Zaleski lengyel külügyminiszter között és csupán az elnöklő Briand ügyességének köszönhető, hogy a súlyos diplomáciai bonyodalmat sikerült elsimítani.

HABORUSDI BOLIVIA ÉS PARAGUAY KÖZÖTT. A két dél-amerikai ország között elterjedt Gran Chaco eljáratot több kisebb-nagyobb csatpata után minden formai hadüzenet mellőzéseivel kiltört a háború.

Bár a Népszövetség hat ezer dollárt költött el rövid egy-két napon belül csupán azokra a kábeltáviratokra, melyekkel két összehozott tagját kiserette volna engedelmű — a háborusokodás mind nagyobb méreteket ölt e hacsak nem sikerül a támadó bolíviaiakat visszatérre, birni a megsértett Paraguyt kiengesztelni, úgy Délamerika könnyen lángborolhat a különböző békeküzdők és a Népszövetség örök szegényére.

LAPZÁRTAKOR ÉRTESÜLUNK, hogy Vácsek Lajos, a montreáli m. kir. főkonzulátus irodavezetője Winnipegre érkezett és Schebeck konzul betegsége tartamára átvette a winniepei konzulátus vezetését.

Dicsőség mennyben az Istennek!

Dicsőség mennyben az Istennek
Békeség földön az embernek.
Az anyagi seregek
Vigan így énekelnek:
Dicsőség — dicsőség Istennek!

BONYODALMAK A KELLOGG PAKTUM KÖRÜL

A nagyhatalmak békéjét, illetőleg a győztesek fegyverkezési jogát biztosító Kellogg-féle békeküzdők úgy ugylátszik még sem fog elintéződni olyan simán, mint ahogy azt az érdekeltek szeretnék volna.

Tudvalevő, hogy az Egyesült Államok közvéleményének egy igen nagy százaléka már a háboru alatt ellenezte Amerikának az európai politikába való beavatkozását, sőt a Népszövetség megalakulásának idejében teljes erővel tört ki a harc a Népszövetséghez való csatlakozás hívei és ellenzői között. — Most ugyanaz a szenátor — James Read —, aki még Woodrow Wilsonnal is szembe mert szállni, döntő harca határozta el magát a Kellogg-féle puskapörzsöz békeküzdők ellen és a szenátus külügyi bizottságának ezügyben folytatott vizsgálatait fogják majd eldönteni, hogy az Egyesült Államok törvénybe iktatja-e a hírhedt Kellogg paktumot.

Bár Coolidge annak legutóbbi kijelentése szerint határozottan ragaszkodik ahhoz, hogy ratifikálja a béke paktumot, még mielőtt ő elhagyná a Fehér házat, az ellenzék azon a véleményen van, hogy a Kellogg paktum törvénybeiktatása megcsufolása volna a híres Monroe elvnek, melyszerint Amerika az amerikaiaké, s így Amerika sem avatkozhatik Európa politikájába, ha politikailag függetleníteni akarja magát Európától.

MALTERBE FULT EGY MAGYAR

Newyorki Madison Ave. és a 75. utca sarkán folyó építkezésnél Nagy Lajos 55 éves magyar munkás az építő állványról lezuhant és oly szerencsétlenül esett a három láb maltert tartalmazó kádba, hogy megfulladt benne.

Az építkezéssel járó nagy zajban még a mellette dolgozó társai sem vették észre a balesetet, amire kihúzták a malterből már nem volt élet benne. Az előszedő orvosok órákig próbálták mesterséges lélekzést és oxigénnel életre kelteni, de nem sikerült. A vizsgálat megállapította, hogy Nagy Lajos, ki a Baranya megyei Hidvég községből származott, súlyos belső sérüléseket szenvedett a zuhanás következtében, amely miatt rögtön nem tudott segíteni és így belefulladt a sűrű anyagba.

BARANYÁBAN MEGTILTOTTAK A SZERBEK A MAGYAR NYELVŰ REFORMÁTUS ÉNEK-TANITÁST

A szerb hatóságok újabb fájdalmas intézkedéséről érkezik hír. A baranya megyei lakóik legutóbb tartott tanácsülésén, Dárda községben, megjelent a tanfelügyelő is és szóbeli rendelettel úgy intézkedett, hogy a járás valamennyi iskolájában eszentül tilos a kisebbségi anyanyelv, a magyar nyelv használata. Eszerint a vallás-tanítást, az egyházi énektanítást is ki zárólag az államnyelven lehet végezni.

Ujságpapir kukoricaszárból

Danville, Ill.-ből az Associated Press híri adja, hogy ott egy magyar tudós, Dr. Dorner Béla budapesti egyetemi tanárnak pár évvel ezelőtt fel fedezett találmányát gyakorlatilag értékesítve, kukoricaszárból ujságpapirt állítottak elő. A Danville Commercial News kereskedelmi lap egy 100 oldalas külön kiadást rendezett ezen az ujjafja papíron, bemutatva, hogy a va-

ros környékén termelt emez anyagból Kalamazoo-ban az egyik papírgyár hat óra alatt állította elő a külön kiadáshoz szükséges papírt. Ezzel, úgy látszik, a papírgyártásnak egy új korszaka kezdődik, mely olyan anyagok felhasználását és értékesítését teszi lehetővé, ami a földművelőkre nézve eddig tisztán kárba vesztett. Mig azonban a dicsőség e hasznos találmányért első sorban a magyar tudományt illeti, másrészt csak sajnálni lehet, hogy annak hasznosítása és gazdasági kihasználása nem a magyar iparnak, hanem az amerikai tőkének válik javára.

Szerencsétlenül járt

magyar aszszony

Kellher, Sask.-ból jelentik, hogy Farkas György ottani régi telepes honfitársunk feleségét mult csütörtökön végzetes szerencsétlenség érte. A városból hazafelé hajtó magyar asszony loval egy szembejövő automobiltól megbokrosodván kifordították a könyű hajtókocsiból. Farkas Györgynek 14 éves fia hosszú ivben repültek ki a kocsiból és míg a fiúnak alig történt komolyabb baja, Farkasné oly szerencsétlenül esett ki, hogy a nyak csigolyáját törte és ennek folytán a zonnal meghalt.

Nagy részvétel értesülünk erről a megdöbbentő tragédiáról, miután Farkas honfitársunknak, ki három év óta súlyos beteg, felesége halála folytán hat árváról kell ezután gondoskodnia.

BOMBAMERÉNYLET KÉSZÜLT

HOOVER ÉLETE ELLEN

A Délamerikai körülon levő Herbert Hoover, az Egyesült Államok ujonnan megválasztott elnöke ellen, a Buenos Airesi anarchisták merényletet a kartak elkövetni. A rendőrség még idejében elfogta a legveszedelmesebb cin kosokat és 1500 detektivet rendelt ki, hogy Hoovernek ne essék bántódása, míg Argentínában tartózkodik.

Elkészült a Naptár

és a hét elején már kiküldöttük az első példányokat. A naptárak postázása egész héten tart s így legkésőbb a hét végére mindenki megfogja kapni. — Az óházába rendelt naptárakat már elküldöttük és kérjük mindazon honfitársainkat, akik egy kellemes újévi meglepetésben akarják részesíteni, úgy rendeljék meg a Kanadai Magyar Ujság Képes Nagy Naptárát, hogy újévre otthon legyen. Ezidei naptárunk terjedelmével és pártatlanul gazdag tartalmával felülmúlja az eddigieket.

Unalmas téli estéken, úgy az Óházában, mint itt Kanadában pártatlan szórakozást fog nyújtani. — Slessen rendelését minéliseg beküldeni, amíg a készlet tart.

A NAPTÁR ÁRA KANADÁBAN 50 cent

AZ ÓHÁZÁBA RENDELVE 75 cent.



DICSŐSÉG! --- BÉKE!

IRTA: Rev. HEDLY JEROMOS, wellandi plébános

Decemberi éjszakák, be hívősek vagytok!
Ti hozzátok létre az élethez a hűvös éjszakai lecsüngő jégcsapokat
Fagyos szeleknek ijesztő sivatásává zenétek emberek, állatok fülébe... Hideg öléstekkel megdermesztitek a szerencsétlen vándort, a rideg padlás és pincészek lakóit...
Decemberi éjszakák be kegyetlenek vagytok!
Nyikorog az ajtó...
Betámolyog rajta a rongyokba burkolt édesanya. Decemberi éjszakának metsző hidege, nyirkos pincelakásnak kiáltó nyomora, — ez az övé és övé az az összegéberedett kis gyermek is, ki siránkozva kér kenyeret...
Decemberi éjszaka, be szivtelen vagy!! Legalább a melegt ne vennéd el a szegény embernek...

Igy gondolkodtam magányomban egy hideg decemberi éjszakán. Belenéztem az életbe... A sötétségben képek elevenedtek meg és vonultak föl kutató tekintetem előtt. Rongyos, toprongyos alakok... Siralmas ének tölti be a léteget... Decemberi éjszakának fagyos szélvihara fűtülly rémesen Jeremiás prófétá szavait: „A kisderek kenyeret kértek és nem akadt senki, aki szelt volna nekik”.

Az emberi életben sok a nyomor, a szenvedés, mert sok ember szíve a decemberi éjszakánál is fagyosabb, részvetlenebb embertársi nyomora iránt. Pedig két nagy parancsa van az életnek: Szeresd az Istent! Ez az első. Szeresd felebarátodat, mint tennmagadat! Ez a második.

S az emberek nagy tömege nem szereti se Istent, se felebarátját. Az Istent gyűlöli, mert bűnös a lelke s ördögi gonoszság lakozván szívében, annak örül, ha mászt gyűlöli, ha embertársát tönkre teheti.

Óh, hideg decemberi éjszaka, náladnál is kegyetlenebb sok romlott emberi szív!

Pedig, de mást akart az, aki egy decemberi éjszakán, Betlehem rozant, hideg istállójában jött e világra, hogy megmássa a föld szívére. A születésekor hangzott angyali ének hirdeti az egész világnak az emberi élet törvényét: Gloria — Pax! Dicsőség a magasságnak Istennek, béke a földön a jóakaratú embereknek. A Megváltónak, a Krisztusnak világos törvénye ez! Az Istené a dicsőség, az emberé a béke. Aki Istennek dicsőséget ad, az magának békét, örömet, lelki boldogságot teremt. S ezt a nagy tény két évezred bizonyosága hirdeti. Van-e ennél egyszerűbb és nagyszerűbb megoldása az emberi élet problémájának?

Az emberi életben minden nyomorúságnak, bűnnek az az oka, hogy az ember a maga számára hajszolja a dicsőséget s elveszti lelkének békéjét s ezzel predestinálja magát a saját embertársai életének megromlására.

Perugiából a vadregényes Santa Mária degli Angeli-be vezető országúton két csöndes vándor ballag. Gyötri őket a hideg, de a lelkükben öröm és béke lakozik. Asszisi szent Ferenc és Leó testvér a két vándor. Miközben mendegélnek Szent Ferenc oktatja hű tanítványát: Hallod Leó testvér! Ha rendünk testvérei megvilágosítanak a vakokat és föltámasztanak a halottakat, óh irjad föl, nem ebben van az igazi boldogság. S ha a testvérek ismernék minden nyelvet és tudományt, ha az angyalok nyelvén beszélnek is ismernék a földnek minden tit-

kát és minden bölcsességét az embereknek, óh irjad Leó testvér nem ebben van a tökéletes öröm és boldogság.

Igaza van Asszisi szent Ferencnek. Mert mindezek csak mellék céljai az életnek s a főcél mindig a katekizmus tanítása marad: „Avégre vagyunk a földön, hogy az Istent megismerjük, őt szeressük, neki szolgáljunk és eképv üdvözöljünk.”

Karácsony szent ünnepén hallgassuk megértő lélekkel az angyali éneket s tanuljuk meg a kis Jézus imádó pásztortól, hogy Istené a dicsőség, akkor mindenkor szent béke és lelki boldogság lesz az osztályrésztünk.

U. S. PRESS DEMANDS JUSTICE FOR HUNGARY'S CAUSE

SOCIAL WRECKAGE AND HUMAN MISERY OF 11,000,000 PEOPLE OF OLD HUNGARY — SAYS „ECONOMIC CRIMES OF THE PACT” MADE DEEPER IMPRESSION THAN SOCIAL INJUSTICES

By Pierrepont B. Noyes
Former American Member of
Interallied Rhineland Comm.
An Editorial reprinted from the
„New York World”

(Continued)

I went to Transylvania and Roumania unprejudiced. I came away puzzled over the possibility of such a situation. How could the intelligent representatives of the great powers have made such a mess? The fact is that the Treaty of Trianon, which divided two-thirds of Hungary among Poland, Czechoslovakia, Roumania and Serbia, was rushed through in an atmosphere where „give it to our friends if they want it” and „after all, those were our enemies” took the place of even such considered judgments as the Allies exhibited through most of the discussions of the German treaty. The Balkan wolves were how man misery of the 11,000,000 residents of ancient Hungary, who, without plebiscite or consultation, were separated from the land of their ancestors and handed over to new and, hostile

Governments. There is another side to the picture which greatly shocked me as a business man. I hope I shall not convict myself of overmaterialism when I say that the economic crimes of the Trianon Treaty made, if possible, a deeper impression on me than the social injustices. — ling for blood—and territory — and the great powers were apparently willing to mangle the former so beautiful Country to any extent necessary to pacify them.

Thus far I have described only the social wreckage and hu-

The great Italian historian, Ferrero, wrote: „Hungary is a state a thousand years old, an historical and geographical unity, welded together during several centuries and kept together by inner attractive forces, which neither arms nor the stroke of a pen can pull to pieces at a moment's notice.”

Hungary had more than geographical unity; rather its geographical unity is important because it created an economic unity beyond any other European country, with the possible exception of Great Britain. On three sides the solid range of the Carpathian Mountains separated the Kingdom of Hungary from its neighbors. The Danube River, with its large tributaries, marked the southern boundary.

Within these natural barriers which has befallen Hungary existed all the material for a prosperous economic life. The lumber, the mines, the pastures of the mountain districts complemented the agriculture of the central plain — the „Hungarian Aiföld” — and the industries of the cities. The river sys-

BETHLEHEMI CSILLAG

Világmegváltója jöttét hirdető

Bethlehemi csillag ragyogj fel nekünk.
Mert tévelygünk a magyar éjszakában
S ha te nem vezérelsz, jaj, még elveszünk!

Ó, fényes csillag, üdvösség farsza.
Mutass utat, miképp és merre menjünk,
Hogy révbe érve, a magyar bánatot,
Ös-terhünk lerakjuk és megpihenjünk!

Vezess, vezess el Magyar Bethlehembe,
A szent hajlékhoz, hol angyalének zeng,
A szent bölcsőhöz, hol a kisdék nyugszik,
Gyötört, tiport szívünk Megváltót cseng!

Bethlehemi csillag, áhitott sugár,
Ragyogj fel végre a vak magyar égen.
Sugározd ránk az élet szent hitét s hogy
Nagy lesz a magyar, mint volt egykor régen...

tems and the lay of the land from national indigestion as the united all these elements through dismembered states are from easy and inexpensive transportation. For Hungary it was fatal. Raw materials for her industries are cut off — and the outlet for trade is reduced by more than half.

ECONOMIC DISASTER

CLEARLY SHOWN

As a convincing argument for the economic and social unity of Hungary her man leaves little to the imagination. There stands the mountain barrier making outside communication and trade difficult and expensive; there are the hundreds of little valleys with their streams and roads and railways running down from the mountains through the hill country, always toward the central plain.

It is only necessary to add those black lines showing the slices of territory torn from this geographical unity and „distributed at random” as Nitti says, among the surrounding states, to reveal the economic disaster which has befallen Hungary and at the same time the economic futility of expecting that these slices can become either prosperous or profitable additions to their new owners. Even those states which profited by the dismemberment of Hungary are suffering almost as much

dismembered states are from their losses.

The traditional summer movement of farm labor from the uplands to the plain is prevented and that control of mountain streams, so essential for the prevention of flood damage in the agricultural regions, is now in the hands of hostile governments.

I motored over considerable areas in what is left of Hungary studying social and political conditions. I confess I was surprised at the cultural advancement of the Hungarian people.

Every American with an knowledge of the history and civilization of Hungary is, I find at a loss to understand why the country was picked out as the outstanding victim of the post-war frenzy in Paris. Even Austria, the arch-plotter in the war was given a strip of Hungarian territory.

True, Hungary was our enemy. When Emperor Francis Joseph's Government declared for the war, Hungary loyally supported

A PUSZTA ELINDUL BETLEHEMBE

IRTA: BIRÓ LAJOS

A Tisza töltésén magános lovas áll.

A szemhatárt kémleli. A mély szinte dermedt csöndben alvó pusztát. Mellette a medrére húzódtott Tisza hallgat, a füzesben csak néha neszel egy-egy kóbor vad, a rigók féllábon gubbasztanak a fák kopasz ágain. Távolabb a pusztá szürküllik. Néhány jegénye, homályba vesző tannyak, s egy roskadozó kúttágas.

A lovas megindul. Levág a kubboknak. A ló léptei alatt megzörren a hóval fedett avar, később egy csapat megriadt vadlúd fölpen fel előtük hangos gágogással, aztán megint csend borul a téli tájra. A Tisza be van fagyva s a jégpáncél alatt zajtalanul suhannak tova a hullások.

— A halál járt talán erre? — kérde magától a magános lovas. S fölkapaszkodva megint a föltesre, nekivág a pusztának.

A KARAM

Vágtatna a ló, dobogna a föld a patkó alatt, ha nyár volna, csak hogy hó lepi az utat, tél van.

A lovas a karámhoz ér. A karámot a Tisza gátja védi a szél ellen. Hóval mögött pihen a jóság. A juh, meg a marha. Odébb két három kunoricaszáróból összehajigált kukorica. Az ajtaja a lig félméter széles.

Nem mozdul senki. Csak egy kutya szalad elő hangos ugatással.

— Hé! — kiált a lovas.

A marha csendesesen kérődzik fölőbb. Az egyik gunyhóból, amelyiknek erősen pipál a teteje, emberforma mászik ki négykézláb. Medvének látszik első pillanában s amikor talpra áll és ki tolja fejét a kifordított subából, akkor derül ki, hogy ember.

Még pedig juhász.

— Na, — ennyit mond csak s gyanakodva nézi végig a jövevényt.

A lovas megszólal:

— Marhát láttam, hát gondoltam beszélek.

Azért tudnillik, mert ahol marha pihen, ott ember is van. Amaz följebb böki homlokán a sipháját:

— Aztán mi kéne.

A lovas nem felel. Körülnéz. Nem tudja hányan lehetnek a juhások, meg a csordások, de úgy látja, hogy negyed magával elég lenne. Csak úgy ijesztésből rájuk puskáznának aztán elhajthatná a jóságát. A gunyhókban pedig, ahol aligha nem bürgehus alatt ég a tűz, még lakomát is csaphatnának.

A juhász észreveszi a lovas nyergkapájában a mordályt. Átszur rajta a rémület és elordítja magát:

— Pista, Jani, he! Gyertök, de sebösen.

A hangtól a jóság is megriad az egyik kolompos ijedten üti föl a fejét.

— Nem köll azér kajabálni, na, — inti nyugalomra a lovas a juhászt, aztán odaszól a lónak:

— Csina!

A ló fölívja a fejét, horkant, megugrik s repül, mint a szél.

A jövevény alakját elnyeli az

esthomály. A juhász a tarkóját vakarja.

— Betyár vót, — mondja Pistának, meg Janinak, akik közben előkerülködtek.

A tűz már ég a karám mögött idáig riadozik lobogó fénye. A juhász tözeget szór az elkapart hó helyére és körülülük a tüzet. Nézik a lángokat. Fejük fölött fölhangyánylik az első csillag, azt mondja a juhász:

— Na, azóta mögcsületött.

Bőlt a másik kettő is:

— Móg.

Csönd. Később a juhász megint megszólal:

— Hanem hideg löhetött ott is. Betlehömbe.

A tűz lobbot vet. Pista felel.

— Hideg.

S lelkük már száll a jászol felé.

A CSÁRDA

Vágtat a ló, aztán csöndesebbre fogja. A lovas fölne az égre aztán vizsgálni kezdi az utat. El tévedt volna?

— Mondt mán kesely? — kérde a lovas.

A ló nyihogva priszköl s bele horkant az esti szürkületbe. Ugetni kezd, viszi a lovas. Egyszer aztán fölnyerit. A lovas megribben, majd felkiált:

— Az a. A régi csárda.

Kicsit megroskadt, udvart is kerített valaki köréje, egy kutya is ugat kikötte, de az a Makkhetes.

A lovas leszáll a lóról, az ablakhoz megy és bezörget.

Csend.

Megveri még egyszer az ablak félfát. Bentlő álmos motószkálás hallatszik.

— Ki az?

— En vagyok.

Bent zörren a lánc, levágódik a nehéz vas a földre s az ajtó kinyílik. Öreg, rókaképu ember les ki a nyíláson a sötétbe:

— Mit akar kend?

A lovas nem felel. Félretolja az utból az öreget, belép az ivóba és körülnéz. A kármentő még áll s ott bóbiskol a cimbalom is a sarokban.

— Az asszony? — mordul a lovas az örege.

Az nem tudja mire vélni a dolgot, de valami furcsa szorongást érez.

— Majd beküldöm, — morogja és elcsoszog.

Az ajtót nyitva hagyja maga után s a jövevény benéz a szobába. Bent olajméces ég, az ágy előtt karácsonyfa. Az egyik ágára piros csizma van akasztva. Lent a földön aranyos díó, meg egy vörösnyelű budibicska.

A menyecske kilép. Megreszket. Nem ismeri az idegent. Öles természetű ember, az arca majd ki csattan a vértől, a tekintete szinte süt, olyan meleg. A pruszlikja ki van gömbölyve, az imént szoptatta csak meg a kisebbik gyereket. Elpirul, a melléhez kap s alig hallható hangon rebegi:

— Az uram odavan... Ném ismeröm kendet.

A lovas kérde:

— Bor?

— Nincs.

— Hát talpos, — mutat a cimbalomra.

— Bemönt ü is a városba. O dabe is karácsony van.

A lovas dobbant, aztán kifordul.

Az asszony a szívéhez kap:

— Élő Jézus, de mögljédtem.

Az öreg jön. Kezében ott van a vasvilla:

— Elmönt? — kérde.

— El.

— Hát csak azér, mer én igyön mögtanítottam vóna.

A menyecske visszagondol az idegenre s mosolyogva jegyzimég:

— Olyan szögénylegény forma vót. Olyan, mint akit a multkor láttunk azon a képön...

S meg, hogy meggyujtsa bent a karácsonyfán a gyertyákat.

AZ ISTÁLLÓ

Vágtat a lovas s látja ám, hogy bár még csak este van, már is olyan fehér fények reszketnek a levegőben, mintha az éjféli holdvilág sápadogna. A kesely lábá latt porzik a hó, nagy a pusztá, nem tudják, hogy hánnyadik határt járkál délután óta.

Néha megáll a ló, köröskörül sötét tanyák, kazlak, boglyák al szanak. Nyulak cicáznak a vetés szélén, valahol pedig tamburán játszanak.

A ló kapparja a földet, majd föl vágva a fejét, a hang irányába nekivág találmira a pusztaságnak.

A kalács mindenütt kisült, ember, állat eltette magát virradóra, nagy csönd virraszt a pusztán, hogy megszülethessék reggelre a Jézuska.

De a majorban még ébren vannak Bent a majorosgazda ül az asztalnál. Pipázgat, az asszony aj tiszta szobában éppen most gyujtotta fel a gyertyákat.

Kint az istállóban Mihály,

béres, agyuztálja a cselédnép.

— Ide állj te. Té mög ide.

A karácsonyfa ott áll a vacok előtt. A tehén, meg a két ló m lepíhent, pislogva tekintgetnek hátra a csodára.

— „Mennyből az angyal...” — kezdi el a kanász s a többi utána mondják az éneket.

A lovas ebben a pillanatban ér az udvarba.

Az egyik gyerek ijedten bu az anyjához:

— Édös, — takarja el mag a szoknyával. — Valaki kinn van.

Kiszólnak:

— Ki az?

Senki.

Az egyik kanász fölnevet:

— Pétör bácsi vót. Ü horkot.

Az ám Pétör az öreg udvar ott alszik a vacokon.

Valaki oldalba böki. Az ő felriad:

— Ejnye, — mondja, törükifele az álmodt a szeméből, minek ébresztötték föl. Áll láttam.

— Mit?

Az öreg a karácsonyfára lant:

— Azt álmodtam, hogy I zsa Sándor vagyok. Kinn járt a karámoknál, beszóltam a gi csárdába, oszt éppen ak készültem itt belülni az aj amikor ódalba nyomtatok.

Aztán leszáll a vacokról s már már ő zendit rá a második s fára:

— Éjjel a mezőbe...

Kint hullni kezd a hó s a p ta elindul Betlehembe.



her partner, as did the Czechs, whom the Peace Conference afterwards petted beyond all others. It has since been proved that Count Tisza, the Hungarian Premier, alone in the Imperial Council opposed any ultimatum to Serbia likely to lead to war. There is also on record a document, sent to Vienna by the Czechs in the early days of the war, expressing enthusiastic loyalty and support for Austria's military adventure.

The sympathies of America were profoundly aroused by France's loss of Alsace and Lorraine. Why have we expressed no condemnation of the Treaty of Trianon, which created many Alsace-Lorraines and under more outrageous conditions? The answer can only be distance and the obscurity of Eastern Europe. If all could see the net result of allied peace-making in the Balkans—stagnation over wide areas, poverty where prosperity existed before, suspicious hostility throughout a large part of Eastern Europe which prevents a healthy exchange of products, and, worst of all, the dogged spirit of revanche, hardening and deepening in the hearts of these courageous and high-spirited people, there would be a hurst of outraged public opinion responsible for present conditions would not dare to overlook.

During the past eight years many leading men in Europe have raised their voices in protest against the partition of Hungary. The British economist J. Maynard Keynes wrote: "This treaty... is a mockery of Wilson's principles."

A GREAT AND FATAL

MISTAKE

And Lord Asquith: "In building up the new states on the ruins of the Austro-Hungarian Monarchy a great and fatal mistake was committed."

Anatole France said: "The dismemberment of Austria-Hungary is sheer madness. To Balkanise Central Europe means nothing less than to scatter the seeds of a new war!"

Gen. F. Maurice, formerly Chief of the Staff in the English Army, lays to this cause the inability of Europe to disarm.

In France, where is held the key to revision, political considerations have, so far, led "thumbs down" on anything disapproved by Benes, Briatano and the Little Entente. But even in France historians have criticised the treaties, and members of Parliament have protested publicly. All of these protests and many more have passed over the heads of the League of Nations and those French statesmen who, I say, hold the key to revision of the treaties, without in any way moving them to action. But now the campaign Lord Rothermere is making has disturbed all concerned. They fear his ability to stir up British public opinion. After much study he has proposed a revision of the boundaries which would give back to Hungary territories in which the population is altogether or very largely Hungarian, and would ameliorate the economic strangulation now existing. He told me that after publication of his plan he received 25,000 letters of approval or protest in one day.

If some one should at this moment stir up American public opinion as well, France and the League of Nations could hardly resist.

EZT A CIKKET ADJA AT ANGOL ISMERŐSEINEK OLVASAS VEGETT ES SZEREZZEN LEGALASS EGY UJ BARATOT A FÖLDRETI PORT MAGYARSAG ÖGYENEKI

KARÁCSONYI ÉNEK

LONDON. — Valamelyik közel templom tornyában éjszánt jelez a harang. Albion köde kavargó sárgán, búsan az uccákon. Oh, más itt a karácsony, mint odahaza!

Itt nincs csillag az égen, vadludgágogás a levegőben. A Themés láthatatlan hajók szirénái búgnak s a mennyei tüzek fényét az autók reflektorai pótolják.

Tudom, ne mondjátok: az angol vidéknek is van karácsonyi bája! De azt nem ismerem. A bethlehemesek kopogását várom az ajtómon. A „Mennyből az angyal”-t szeretném hallani áltatos gyermekeikről...

Be jó volna... különben nem... Ni-ni, mint függöny, ketté válik a fal... Repülök hazafelé. London már csak sötét ködgomolyag, melyen keresztül néhány száz karikásszemű lámpa hunyorgat. Páris egy gondolat, villanás... Aha, itt alul ez a furcsa halom bizonyára a bajor Alpok tömege. Amott távol valami gyászkoszoru karol bele a végtelenbe. Mértetlen nagy, fekete pompájú: a Kárpátok!

Most már látom a tiszta eget s rajta a kékfényű esthajnali csillagot. A fekete színből lassan fehér vegyül s a fehérbe egy tündöklő szivárvány sáv: a Vág vize! Talán már befagyott. Partja mentén apró játékvonat pöfékel. Mint kis, tüzesfejű hernyó bujkál a giz-gaznak látszó fenyőerdők között.

Ugyan mit vihet? Mi mást, mint karácsonyfát! Ilyenkor indulnak el a kárpáti fenyvések, le, az Alföld felé. Nincs földi hatalom, amely feltarthatná őket. Ezer esztendő szokásuk ez!... S jönnek millió számra. Már lent vannak a szent, nagy fehérségén. Az Alföldön. Tömött repdjük szétszakadozik s minden kunyhóba bebujik közülök egy-egy.

Hogy örül jöttüknek gyermek és felnőtt! Imádságos áhítattal veszik körül örököző, illatos testüket. Ami dísz, érték, féltett cseccsebecse akad a szegényes ládájában, azt mind ráaggatják. Az ágak szélén szent gyertyák gyulnak... Az ünnepi mecsek rőt világa milliónyi könnyes arcot vetít az égre. Magyarok szolozomáznak odalenn!

— Dicsőség a magasságban az Istennek! És békesség a földön az embereknek!

Hajnadvadnak a gyertyák, halkul az ének. — Tompa morajlás hangzik az Alföld térségéről. Polyton erősödik, már a szélek is száryalkra kapták. Viszik a fekete hegykoszoru felé.

Branyiszko bérce megcsendül, mint rég elfelejtett üvegharang. Mélabus szavára síkongva felelnek a csiki hávasok. Ugyanezt a varázsszavát dörgik hegyek-völgyek, városok, tanyák, szülők és gyermekek.

Milyen furcsa énekes zür-zavar. Benne, van a sasok vijjogása, a nádasok zizegése, a Balaton andalgó sóhaja. Benne csilingel az ártatlan gyermek kacaja és az anyák lágyan kísérő gügyögése.

Es benne zug, harsog, — fel-fel tör az égig a halálrészánt férfiak, lelket dermedtő csatakiáltása.

Sohse volt ilyen kísértes zene a csillagos menny és a Duna vize között. Soha így nem bözongtak a hegyek Szent István ország körül. Mi lehet ez a varázsszó, mely élöket és holtakat mozgásba hozott a Kárpátok medrében?

Bármiként erőlködöm, nem tudom kivenni. Pedig már szinte a mennyből is azt zengi felettem. Egyre lejjebb eszkekedem. Mintha most hallanám... Litánia... Nem, mégsem az, Igen, most már egész közel vagyok. Már értem. Tisztán, kivehetően... Istenem, hogy rögtön erpe nem gondoltam!

...Valaki a szomszédban szemet öntött a kályhába. Felbredtem. Ismét Londonban vagyok. A Kárpátok töviskoszoruja, a Duna—Tisza áldott vidéke már csak álomkép. De a varázsszó, melyet az elébb fülemben harsogott a magyar föld és ég: itt lángol előttem tüzes betűk módjára, a letagadhatatlan valóságban, egy fénykép alján.

Rothermere!

Hába dörszölöm szememet és látom a valóságot. Még sem hiszem el, hogy az imént álmodtam. Tudom, érzem, hogy karácsony szent estéjén még mióta a világ fennáll, az emberek milliói oly szeretettel nem gondoltak egyszerre egy emberre, mint az idén Magyarországon.

Ha a gyerekek örvendező serege körülveszi majd az Isten fia születését ünneplő karácsonyfát, nincs magyar ember, akinek a zöld galyak láttára szívébe ne markolna a Kárpátok emléke. A Kárpátoké, amelyek ezer év óta a mieink voltak, a Kárpátoké, ahonnan a szeretet szent ünnepére fenyőerdőink lombokat szállítottak. A Kárpátok emléke, amely ma harci lobogó s a négyfelé tört cimere fölött egy név lángol és lázít: Rothermere!

Palotákban és kunyhókban felzeng majd az angyali üzenet:

Békesség földön a jóakaratu embereknek!

Ezt a békességet hirdeti naponta millió és millió ember aajtáján kopogtatva a magyarok önzetlen barátja. Ahol fellép, ahol a százezernyi tömegek felfigyelnek a szavára, azzal a mondattal kezdi beszédét:

— Justice for Hungary! — Igazságot Magyarországnak!

S aki igazságot hirdet, az a béke nevében beszél, mint az az angyal, aki a bethlemi pásztorokat a szent jászolhoz küldte. Csoda-e, ha Rothermere lord neve kétszer is feldereng karácsony estéjén a magyar szívekben. Először, ha a bujdosó zöld fenyőt látják, másodsor, ha az angyali üdvözlést imádkozzák!

Vajjon, tudja-e ezt, vajjon gondol-e erre? Be szeretnék még egyszer így álomutra kelni és őt magammal vinni; Magyarországra felé, hogy hallja a magyarok karácsonyi énekét!

FELVINCZY-TAMAS

MEGHALT KEMECHY LÁSZLÓ

A Kanadai Magyar Ujság olvasói bizonyára emlékeznek még Kemechey László nevére, akinek több szép cikke jelent meg lapunk hasábjain.

Nagy megdöbbenéssel vettük most tudomásul, hogy az atléta termetű jeles író, — ki rövid élete alatt igen szép pályát futott meg — ilyen fiatalon érte utol a halál. Kemechey László holttestét Rómából, Budapestre szállították.

DUNNING VASUTUGYI MINISZTER NYUGATI UTON

Dunning vasutugyi miniszter múlt vasárnap este utazott át Winnipegben nyugat felé s az új saáírók kérdéseire határozottan visszautasította az a hírt, mely szerint újra elfoglalná Saskatchewan miniszterelnöki székét.

A vasutugyi miniszter kijelentette, hogy Fort-Churchill-i kikötőben még a tavasz folyamán megkezdik az elevátorok építését, amint az idő megengedi hozzáfognak a kikötő egyes helyeinek a tengerjáró hajók részére való kimélyítéséhez a már felállított 2 modern kotrógéppel. Az ősszel nem kevesebb, mint 150,000 tonna szenet, építőanyagot stb. szállítottak Churchillbe, úgy hogy amint az idő megenyhül, újra teljes erővel fogják felvenni a munkát.

Európa--Amerika: 70 perc

Opel német mérnöknek, az új rakétaautomobil Berlinben folytatott kísérletei kapcsán a lapok emlékeztetnek arra, hogy a német mérnök nemrégiben a párizsi automobilkiállítás alkalmával Párizsban járván, a francia újsáírók előtt érdekes kijelentéseket tett a rakéta-rendszerről járművek jövőjéről.

A mérnök szerint a jelenlegi kísérletek csak az utat egyengetik a rakéta-repülőgéphez. Az új repülőgép óránként több ezer

Minden Olvasónknak Igaz testvéri együttérzéssel boldog Karácsonyi ünnepeket kíván a KANADAI MAGYAR UJSÁG Szerkesztősége : Kiadóhivatala és Nyomdája 1928 KARÁCSONY.

Keletkanadában a legjobb, legbiztosabb és leggyorsabb pénzügyi déai iroda. Pénzküldésekért teljes felelősséget vállalok. HAZAK, FARMOK STB. ADAS-VETELET, INTÉZTÉSSE VELEM. Bármilyen ügyes-bajos dolgában forduljon hozzám: LOUIS SZABO BOX 244 515 SOUTH Main Str. Welland, Ont. A "CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS" magyar megbízottja.

klóméter, sebességet fog elérni és az Amerika-Európa közötti utat hetven perc alatt fogja megtenni. Bouford belga mérnök, aki szintén szakértő a rakétamotorok kérdésében, kijelentette, hogy ez tulzott optimizmus, a rakéta-repülőgépek azonban a berlin-párizsi légi összeköttetés, tekintetében nagy jelentősége lesz, mert lehetséges, hogy az utat egy negyedóra alatt fogja megtenni.

Érdekességek Hooverről

Hoover, mint tudjuk, a legszebb sorsból küzdötte fel magát. Az apja szegény kovácsmunkás volt s korán meghalt, úgy hogy a kis Herbertnek már gyermekéveiben kenyeret kellett keresnie. Hoover ma Amerika egyik leggazdagabb embere s gazdagodásának kilinduló pontjáról ő maga beszéli el a következő történetét:

— Tizenöt éves voltam, amikor egy stanfordi gazdálkodónál szolgáltam. Egyszer tűz öltött ki a sertésólban és senki se mert a lángok közelébe menni. A gazdám kétségbeesetten kiáltotta: „Több, mint száz disznóm van az ólban... Aki megmenti husz disznót kap!”

— En gyorsan a kuthoz rohantam, — folytatja Hoover — felhúztam egy vödör vizet, belemártottam egy lópokrócot, azután magamra dobtam a víztől csurgó pokrócot s belevettem magam a lángok közé. Felrántottam az ól ajtáját. A sertések kitódultak a szabadba. Egyiknek sem lett nagyobb baja. Megkaptam a husz disznót a gazdámtól, aki még egy üres ólat is odakölcsonzött, hogy hízalhasam az állataimat. Néhány hónap múlva háromszáz dollárért eladtam a hízókat s ebből a pénzből fedeztem azután az iskolaköltségeket.

A TANÁR UR TALÁN MECTANULJA A MENETRENDET?

Hoover a népiskolában és a középiskolában nem volt valami kitűnő tanuló. Csak a gyakorlati dolgok iránt érdeklődött. Az egyik vizsgáján a tanár meg is jegezte, hogy nem tanulta meg az előírt leckét. Ugyancsak meglepődött azután, amikor Hoover től azt a választ kapta:

— Ha mindaz benne van a könyvben, amit a tanár ur kérdez tőlem, akkor igazán nem szükséges megtanulnom a köny-

vet. Csak elő kell vennem és elolvasnom. A tanár ur talán meg tanulja a menetrendet? Ugye, hogy nem? Az ember csak akkor nézi meg, ha utazni akar. S én inkább azt szeretném megtanulni, ami nincs meg a könyvekben.

A latin nyelv ellen is sokszor berzenkedett a kis Hoover. Amikor azonban megokosodott, kitűnő tanuló lett. A latinnal is annyira megbarátkozott, hogy később középiskolai latinnyelvű geológiai könyveket fordított le angolra.

SZERELMI HAZASSÁG EGY SÜRGÖNYVÁLTSÁRA

Stanfordban az egyetemen ismerkedett meg Hoover Henry Lea kisasszonnyal, aki később a felesége lett. A leány három évvel volt fiatalabb, mint ő, nyúlánk, karcsu, szőke, kékszemű teremtés. Nagyon tetszett neki a tagbaszakadt fiatalember, aki valamennyi társánál erősebb volt. Amikor Hoover megkapta a diplomát, ezzel bucsuzott el a leánytól:

— Maga gazdag, én nem vagyok az. De vagyont fogok szerezni. Ha azután gazdag leszek, mindjárt értesítem magát. A két fiatal kezét szorított s ez volt az eljegyzésük. Öt évvel később Henry kisasszony táviratot kapott:

— Célt hoz értem. Akar a feleségem lenni? A távirati válasz ez volt: — Mikor akarja?

A NAGY ALBERT ÉS A KIS AMERIKAI

Köz tudomásu, hogy milyen nagy szerepet játszott Hoover az ántánt oldalán a világháború alatt. Hídegyével, mindennel szömotvetve látta el élemező diktatóri tisztét. Egyszer volt csak felindulva, amikor először találkozott I. Albert belga királlyal. A belga uralkodó hősi magatar-

tása imponált neki. A király hosszas beszélgetett vele, majd ezt mondta:

— Ön nagy ember, Hoover ur!

Hoover egy ideig némán hallgatott majd meghajtotta magát az óriásszámú, menő magastermetű király előtt, a nevetve felelt:

— Nagyon kicsi vagyok. Ön mellett felség!

A belga király különben annyira nagyrabecsülte Hoovert, hogy a világháboru befejeztével külön rendeletet niapított számára. A rendjel felírása: „A belga nemzet barátjának.”

LENIN: „ALSZIK A NÉP...”

Hoover, mondhatni, egész Európát megmentette a világháborut követő években az éhínségtől. Nagy akciókat vezetett akkoriban az éhez Oroszország megsegítésére is. A Kremlben kapott lakosztályt s innen adta ki hajnalról késő éjszakáig parancsait. Mindenki engedelmessékedett neki, még azok a népbiztosok is, akik Lenin előtt sem hajtották meg a derekukat. Hoover napnap után tanácskozott Leninnel és Trockijjal, akikkel szemben egyáltalán nem fukarkodott csípős megjegyzésekben.

Egyszer, amikor Leninnel éjfél felől dolgozott, kinyitotta az ablakot, hogy friss levegőt szívjon. Moszkva halottján felüdt lába előtt.

— Alszik a nép — mondta hirtelen Lenin.

— S Ön reméli, hogy nem ébred fel! — felelte csendesén Hoover.

Lenin megértette az iróniát. — Az orosz népek, — mondta — hosszú és mély álma van, Hoover ur... Évszázadokra van még szüksége, hogy kitörölje szeméből a cári álmod... s utóbb évszázadokra lesz szüksége, hogy felbredjen a bolsevik álomból!

TEJESKALÁCS A KREMLBEN

Amikor Hoover elbeszéli ezt a történetet, mindig hozzá szokta fűzni: — Az egész Kremlben egyetlen rokonszenves lény volt, Kupa szkaja asszony, Lenin felesége. Minden reggel tejeskalácsot süttött nekem, amely valóban pompás volt. Elkértem tőle a receptet. Ez az egyetlen nyereség, amelyet Oroszországhól magammal hoztam.

Hoover egyszer pokert játszott honfitársaival a kreml szálláson amikor Lenin belépett a szobába.

— Ön bizonyára nem szeretné ezt a játékot, — fordult hozzá Hoover, — amelyben a véletlennek oly nagy szerepe van?

Lenin mosolygott. (Folytatás az 5. oldalon!)

MAGYARORSZÁGI HIREK

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

KEDVES MISTER...

Nem tudom, hogy meg fogja-e találni ez a levelem Önt, annál is inkább, mert hiszen, — megvallom őszintén — a nevét már elfelejtettem.

Amikor első ízben utaztam ki Kanadába, egy csomó ki-kivándorlóval voltam együtt a hajón. Hosszú estéken elbeszélgettünk egymással és nemcsak a jövő eshetőségeit mérlegettük, hanem bizony a múlt is szóba került. Nekem már akkor feltűnt Ön, kedves Mister, nagyon élénken csillogott a szeme, kétség-telenül komoly értelmet árult el, de a tekintetét mindig félre-kapta, mintha valami titkolni valója volna. Az egyik társa any-nyit sugott meg nekem, hogy bizony sohasem volt földműves, ha-nem politikai okokból ment el hazulról.

Lassan haladt a hajó a St. Lawrence-on felfelé. Csöndes, nyugodt nyári este volt. Ön odadült hozzám a kárfához és be-szélte arról, hogy nem is olyan régi múltjában vannak olyan em-lékek, amiket el akar felejtani, sajnálja már, hogy megtörtén-ték és reméli, hogy itt, az újvilágban egészen más, hasznos em-ber lesz Önből. Ön csak remélte, de én biztos voltam benne, hogy az élet ki fogja korrigálni azt, amit esetleg elrontott.

A zavaros és fékevesztett időkben sok kislálás történik, amelyeket el lehet, sőt el kell itélni. Viszont különösen a fiatal könnyen hevülő lelkeknel találhatunk rá mentséget is. Ilyes-fajta mondta Önnek, ami láthatóan megnyugtatta, hiszen, mint Ön állította nekem, rólam mindig az volt a hír — és való-ban ez is az igazság, — hogy erősen liberálisan gondolkodó em-ber voltam világéletemben és már nehezen fogok megváltozni.

Mindazért jutott most eszembe, mert a budapesti tör-vényszéken egyszer három bűnpör is folyik. Egy bírót azzal vádolnak, hogy összejárta az ügyvédekkel és megszorult em-berek terhére olyan költségeket állapított meg, amelyek azoknak anyagi romlását idézték elő. Nem törődött az emberek pusztulá-sával, hanem csak a pénzt számlálgatta, amelyet az ügyvédtől kapott és a pénzzel magának rendkívüli élvezeteket vásárolha-tott.

A másik megtévedt ember: egy rendőrtisztviselő. Nem is olyan kis ember, már kapitány volt, és mint mondják, fényes jö-vő állt előtte. Abban a megvadult korban szintén ropni akarta az örült táncot és hogy pénzhez jusson, saját kollegáit csapta be. Jóléti intézményt alapított és a rendőrtisztviselők tekintélyével összeszedte a pénzt és egyéb értékeket, azután ennek legnagyobb részét önmaga céljaira használta fel.

A legborzalmasabb típus a harmadik. Nagyon üres volt, a hullámok könnyen dobták fel a magasba. Nincs olyan élvezet, amelyet megtagadott volna magától. Alkohol, kártya, nő volt az élete. Később már idegeit vagy idegizgató szerekkel kavarta fel, vagy idegcsillapító mérgekkel nyugtatta meg, hogy az örült vágtatásban néha meg tudjon pihenni. Amikor kicsuszott alóla minden, amikor már csalni lopni nem lehetett, amikor a váltó-csalások felfedezése rémítette, — felesége életét biztosította és végzett vele. Megpróbálta megmérgezni. Majd egy osztrák für-dőhelyen szakadéka lökte és mert a halál mégse jött, orvosság ürügyével mérget adott be neki. Hozzászórtak a futáshoz, de a halál csak cammogott mellette, erre szállt fojtogatta azt az asz-szonyt, aki neki a legnagyobb adta: önmagát és akinek a lel-két az ő lelke megtörtözte.

Kedves Mister, ha esetleg kezébe kerül egyik vagy má-sik hazai lap, ne higgye, hogy még ma is így van, hogy még most is ilyen a világ. Azért írom és küldöm Ön után ezt a néhány sor-t, nehogy optikai csalódásba essen. Ami most történik a törvény-széken az nem más, mint annak a rettenetes kornak a leszámó-lása. Nem ennek a három embernek a lelki titkait fűrkészik, ha-nem rámutatnak a letűnt korszaknak hallatlan nagy tévedéseire.

Mit mondanak a számok?

Megjelent a Magyar Királyi datai közt találkozunk a kimu-Központi Statisztikai Hivatal u-tatásában Kanadával. A kivándorlásról szóló száma-szeptember végéig dolgozza fel rokból megállapíthatjuk, hogy Magyarország életének minden az 1928-as év utolsó három hó-nyatkozását pontosan megvilá-gít. Aki egy ilyen sta-tisztikai kimutatásba bepillant az azt hiszi, hogy unalmas, száraz számokat talál csak benne, de ha közelebbről szemügyre veszi, látja, hogy ezekből a számokból milyen pompásan bontakozik ki egy egész ország élete.

Ha azt nézzük, milyen össze-kötöttségben van Magyarország Kanadával, ebből a könyvből pon-tosan megállapíthatjuk, hogy két vonatkozásban vagyunk egy-mással szorosabb kapcsolatban. A kivándorlást tárgyaló feje-zetben és a külkereskedelem a-

On előbb találta meg megnyugvását, mint az ország. On-ben sokkal előbb támadt fel a lelkiismeret és az események he-lyes megítélése, mint másokban. A háboruban és a forradalmak-ban pusztítottak az emberek. Ön rájött arra, hogy ebből az in-goványból csak úgy van menekvés, ha hozzálatunk a munká-hoz.

A magyar munka hozza meg a magyar feltámadást, de mindenestre — a letűnt időket is tudományosan fel kell do'gzo-ni a későbbi idők embereinek, sőt a ma embereinek okulására. Ezért nem egyszerű bűnügyek ezek a most folytatott szenzációs tárgyalások.

Adja a magyarok Istene, hogy ne legyen senki ebben az or-szágba, aki még egyszer visszakíváná azokat a felfordult és megbombolt idöket.

PAIZS ÖDÖN

nyolcan mentek ki. Zemplén me-gyéből 88-an, Szatmár megyéből 69 -en. Ha Veszprém megyétől eltekintünk, azt kell mondanunk hogy a trianoni határszéli me-gyéből, főleg a csonka várme-gyéből a legnagyobb a kiván-dorlás. Onnan kénytelen a leg-több ember vándorbotot a kezé-be venni, hogy elveszett megél-hetése helyett máshol keresse a boldogulását.

Kanadába sok olyan vidékről is vándorolnak ki ahonnan az-előtt nem igen volt kivándor-lás. Így például 44-en mentek ki Fe-hér megyéből, 28-an Somogyból Nógrád megyéből valamikor ren-getegen mentek ki az Egyesült Államokba, onnan most is ötve-nen mentek ki három hónapon belül Kanadába.

Viszont a nagy Pest megyéből és a milliós Budapestről össze-sen csak huszonkilencen men-tek ki. Látszik hát, hogy való-ban földművesek mennek Kana-dába, Budapest lakosságából te-hát máshol kénytelenek új hazát keresni, ha ki akarnak vándo-rolni.

A Tiszántúlról Szabolcs me-gye kivételével aránylag keve-sen mentek Kanadába. Bihar me-gyéből például ketten, Hajdu me-gyéből és Debrecenből összesen huszonhároman, Békés megyéből meg tiznkilencen. A Tisza-Ma-ros szögéből összesen huszan men-tek ki, Csonka Arad megyéből heten, Csanádból tizenhároman, Csonka Torontából pedig egyet len egy sem.

Hétről-hétre

(A KANADAI MAGYAR UJSÁG tudósítójától)

Tíz évig már, hogy Trianon-ban a letiport magyarság aláírt egy békeszerződést, amely terü-letének kétharmad részétől, la-kosságának több, mint hatvan százalékától fosztotta meg. A-zóta minden évben gyásznapja a magyarságnak november tí-zennyolcadika, amelyen minden évben tiltakozunk a ránk mért szörnyű igazságtalanság ellen. A Revíziós Liga az idén is meg-szervezte a hatalmas tiltakozó gyűléseket, Budapestben kettőt s Csonka-Magyarországon, kétezer városában, — községében, min-denhol hatalmas népgyűlések voltak, amelyen az ország egész lakossága tiltakozott a mostani állapotok ellen, követelte az igaz-ságtalan, a magyarságot földre tipró békeszerződés megváltozta-tását. A budapesti naggyűlés-ről táviratban üdvözölték mind-azokat a nagy külföldi államfér-fiakat, akik belátták igazunkat és a nagy küzdelemben mellénk állnak, köztük az ország első-sorban a nagy angol pártfogónkat lord Rothermeret.

Nagyon sokkal kisebb számok-ra találunk, amikor a statisztiká-nak azt a számoszlopát nézzük, amelyben a visszavándorlás a-datait dolgozták fel. Kandából a július augusztus és szeptember hónapokban összesen hat kiván-dorló tért csak haza. Ez is részletezve van törvény-hatóságok szerint. Somogy me-gyébe hazament két kanadás, Sopron megyébe egy, Heves me-gyébe, Zemplén és Szabolcs me-gyébe is egy-egy tért úgy vissza hogy most már otthon is akar-nak maradni.

Az 1085 kivándorlóval szem-ben tehát hat visszavándorló áll. Ez a szám azt mutatja, hogy a kanadai magyarok meg van-nak elégedve sorsukkal, el tud-nak helyezkedni, boldogulnak az új hazában. Mert a hat visszavá-dorló az bizony csak olyan ször-senyes eset, akiket családi kö-rülmények egyéni viszonyaik a-lakulása hozott haza.

Száraz számok, amiket itt fel-soroltunk, de mégis mennyire ki-bontakozott belőlük egy darab magyar élet. Ezek a számok el-beszélik a megcsontított várme-gyék nyomorúságát, ahonnan ki kell vándorolni, beszélnek arról hogy a híres szőlőtermő vidékek Zemplén, Heves lakossága kol-dusbotra jutott és mesélnék ar-ról, hogy mindenhonnan szivá-rognak ki az emberek egy, kettő nyolc, tíz megnézi, milyen az é-let túl az Óceánon, hogyan lehet ott boldogulni.

soknál az idegen hatóságok nem csinálják meg a szükséges óvin-tézkedéseket. Csak arra vigyáz-nak, hogy a maguk területeit védjék és nem törődnek ayyal, ha nálunk bármilyen károkat is okoznak. Amennyire lehet, víz-szabályozásokkal akarják most a zokat a hatalmas árterületeket hasznosítani, amelyek eddig me-zőgazdasági termelésre nem vol-tak alkalmasak.

Bihar megyéből rettenetes gyil-kosság híre érkezett hozzánk: Hosszupályiban egy gémeskub-ban halva találtak egy jómódú asszony, özvegy Horváth Lajos-nét. Első pillanatban nem lehe-tett tudni, hogy baleset történt, öngyilkos lett az asszony vagy pedig bűntény áldozata-e. A bűn-tény mellett szólt az, hogy az asszony arca több helyen össze-volt karmolva és nyakán is foj-togatás nyomait lehetett látni. A bizottság meg is állapította, hogy gyilkosság történt, amit a boncolás is megerősített. Az ass-zony tehát már holtan került be a rutba. A vizsgálat aztán megállapította, hogy özvegy Hor-váthné férjének második felesé-ge volt, aki mostohafiával, Hor-váth Lajossal állandó hadlábban állt. Mostohaafia és annak fele-sége azt állították, hogy mosto-haanyjuk súlyos szivbajban szen-

vedett, ilyenkor letépte magáról ruháit és örökig feküdt önkívü-letben. Bizonyosan vizet akart meríteni a kútból, eközben szív-görcsöt kapott és így történt a szerencsétlenség. A tanuk azon-ban ellenkezőleg vallottak, min-denki a fiatal Horváthot gyanu-sították, akiről köztudomású volt hogy mostohaanyjával a legrossz-szabb viszonyban volt. Sokáig vallatták Horváth Lajost, aki vé-gül megtört és bevallotta, hogy ő ülte meg mostohaanyját. Egye-lőre azt állítja, hogy azért tá-madt rá mert feleségét szidál-mazta, de a tanuk ismét máskéy látták a helyzetet. Szerintük Horváth azért gyilkolt, hogy megkapja az örökséget, amely-nek haszonélvezetét az asszony örökölte.

Vége felé közeledik a football szezon, a Középeurópai Kupát a magyarok hozták haza. De most már az érdeklődés a téli, meg a szoba-sportok felé terelődik. Megnyit Budapest a mű-jépgyála és bár még tíz-tizenkét fok meleg van, már vígan folyik a korcsolyázás a városligeti ta-von. Meg volt az első ping-pong mérkőzés is, melyen Magyar-ország ifjúsági bajnoka legyőzte az ugyancsak magyar világbaj-nokot.

Hirek a megszállt magyar területekről

— Román brutalitás. Székely szabadság megsértése címén fel jelentést tett az őrmester ellen.

— A román kannibálizmus. Egy méretében borzalmas vasú-ti szerencsétlenség rázta meg Eu-rópat és Amerikát. Méretében a romániai vasúti szerencsétlenség, amerikai méretűnek mond-ható. A vasúti szerencsétlenség — mint 90%-a minden vasúti szerencsétlenségnek — ezáltal is Romániában történt. A halot-tak és sebesültek száma megkö-zelíti a százat, sőt, ami minden-nél tragikusabb, a szerencsét-lenség áldozatai között van az a négy francia szakértő is, akik éppen a C. F. R. vonalát felül-vizsgálni voltak Romániában.

KELLEMES KARÁCSONYT BOLDOG UJESZTENDŐT!

Vége felé közeledik az 1928-as esztendő s rövid idő múlva már 1929-et fognak írni a naptárba.

A Saskatchewan Wheat Pool felhasználja tehát az alkalmat, hogy minden tagjának és barátjának kellemes karácsonyi ünnepeket és boldogabb újesztendőt kívánjon.

Az 1928-as esztendő sokat tört a világon, a világon mindenütt de a nyár és az őz folyamán sok olyan nemzeti csapás érte a far-mereket, hogy jókora kívánhat a pool a termelőknél egy bol-dogabb újesztendőt. A pool a gazdaság s jóv sorsáért a 1928 távozásakor azonban nemcsak a termelőknél, hanem a szövetkezési munkásoknál is elvárta a kölcsönös és ellen-lásosok köszönye felett a pool — a kanadai termelőknél az a védőbástya — ma már verhetetlenül áll a világon legkeményebb pontján és minden támadás elől késő megvédeni a far-merek érdekeit.

Abban a reményben, hogy a pool néhány évre visszatérhet a sikeres működése után még többet tud segíteni a termelő-kön, minden termelőnek kellemes karácsonyi ünnepeket és bol-dog újévet kívánunk.

The Saskatchewan Co-operative Wheat Producers Ltd.
Head-Office REGINA, Sask.

Uj köntös kell a kis Jézusnak

KARÁCSONYI LEGENDA

Szövészekén ül vala a szent anya és sirdogál. Uj köntös kéne a kis Jézusának, de nincs fonala, se lenzála. Se gyapju, se kender. Az Emberfia ott játszadozik lábánál a fadarabokkal, miket hullat a fűrésze alól Szent József. De mikor meglátta sirni édesanyját, az ablakhoz toppan és tenyerébe csap kétszer.

Fecskék szálltanak a jelle oda és pintyek és rigók és tengelicék. — Mindenki gyapju hozva csőrében. Fehérét, mint a frissen esett hó. Bokrokról és bozótból szedik azokat az ártatlankák. Fehér báránycák veszítették el azokat, amikor a növényhöz dörgölöztek a por ellen. Vigan csicseregélve hajtják be a madárkák az ablakon, mit hoztak és elszálltak, hogy kimenven a mezőkre, újból visszatérjenek és újat hozzanak. Így ment az a hosszú nyári napon át. Végre mondja Mária:

— Most elég: Hálás köszönet a segítségért!

A kis Jézus tehát ismét tapsolt és a madárkák most már eleségért repültek ki a szabadba, tovább nem szorgoskodván, Mária pedig font és szőtt és szép szelid altató dalt zenge Fiának.

KARÁCSONYFA A TEMETŐBEN

IRTA: GUBICZA LAJOS

Markóné megdöbbenve állt a virágtelelő, tágas előszobájában. Megzavarta a farsájt, unatkozó csend, amibe belesüppedt a ruhahogás és az óyatos lépkedés zaja.

Bemélyítte a nappaliba. Halkan, nyugelven. Ráömlött, hívogatta a bizalmas, simogató meleg s a rózsaszínű ényőn átsűrűdő szelid lámpafény. A lámpa kagylószomszár kályha mellől, kicsiny asztalkáról világított s mellette egy régi szőnyeget bevezető ölében édesanyja állt s olvasott. Az ajtónyílásra fölresszent,

— Az urad? — kérli kíváncsi nézésével.

— Nincs itt? — hangzott a kérdőfelelet.

Az édesanyja letette a könyvet.

Honnan jössz ebben a tevesportban? — kérli a fiatalasszonyt s hangjában bosszankodás rezgett.

Markóné szép arca tüzespiros. Lányos, sudaras testén kecces vonalakhoz simul a csikos teveszörkékabátka. Nyakán kezesny, álligfedő prémsál, hasonló színben a ragyogó bronzkoszoruhol, amely a kabátzsinű hópapka alól pajzán gyűrűszéssel övezte a zavarban tükröződő bájos arcot. Félénken válaszolt:

— Pista bement délután a kaszárnyába. Mondta, hogy rövid időre. S én úgy elfeledtem, hogy Botosné elhitt a ródlipályához. Jött is, alighogy Pista elment ...

— Karácsonyest előtt?

— Mások is voltak.

— Azok a „mások” nem mentik, ami menthetetlen. Azok inkább itélnek: S ha „más” a bír, mindig hiba. Ha magam tudok és akarok itélkezni önmagam fölött, akkor — a ltt feketecuhás keblére mutatott — rendjóság, tisztaság van idebenn. S most jössz a ródlipályáról, hét órakor?

— Botosné meghívott teára. Fáztam ...

Az édesanyja eltöltött gyönyörködés mel nézte könnyező leányát, mint ahogy a nemes gallyt adott fa bússkéknek a dus természetű fakadó virágzásban.

— Ugy félted ettől az estétől ... az emlékeztől ... — susogta Markóné halk hűppögéssel.

Olyan volt a sírás, mint napfény között szálló könnyű felhőfátyol permeszese: átfutó, hátátalan. Elárulta, hogy inkább a helyzet izgalmát erőszakkal, mint a meghatódás, a bánat megindító érzése. Megérezte az édesanyja is. Megremegett, hogy sejtelmében a kutató lélekzen, jól látott. Az ő szép, melegszívű, okos leányát idegrezgett, léha szórakozások örömei csábitják a hamis, külszínes évek ledér elemzésével megejtő varázsszavakkal elhódítják a boldog családi körtől ...

Bus, tompa hangon válaszolt a síró asszonynak:

— Féltél? Hiszen már féltetted a gyászodat ... Jól látom! ... én is félek ... Félek, hogy a kalapod tovább gyászol a szivednél ...

— Anyám! ... Nem ... nem ...

Ez kegyetlenség! — rémülődött a fiatalasszony. Saemel tágra nyiták s révedező pillantással kutattak valamerre ... a bizonytalanság, vagy a kegyetlen igazsággal előhívott bizo-

nyosság felé? ... De édesanyja nem hallgatott:

— Hiszen „mások” mondják. Nem jutott el a füledig? Persze, az a kis lányol tilalomfa volt sokszor, hisz bened ... mert az ő szeretete védő, áldozatos, megbocsátó ...

— Anyjuszor magamra hagy ...

— Az igaz, benső családban sohasincs magányosság. Ott mindig van társaság: a bizalmas, szép napok, a forró, meghitt szelid érzések, a jövőjébe merengő vágyak, remények élő sorozata. És miért hagy magadra? A kártyáért? Feles vigalmakért? Nem bizony! A dolgoért! A hivatás az életesillaga. Látom, tudom. Katona minden érséssel, vas akarattal. Szilaj kedvvel jár a kötelesség utjára. Dológ asszony az, aki az urát ilyen uton tudja. Az ilyen ember családja fölött örökös a tiszta ég ... Az ilyen családnem ismeri a tragédiák véres könynyeit. Te is boldog lehetsz. Az urad fajta ember nem rabja a családpusztító szenvedélyeknek ...

— Hiszen szeretem, szivemből öze remem! ...

Az édesanyja szive nagyot dobbant. Az esküszere vallomás igaz, tiszta csengése örömet fakasztott benne. Eny hitette a fájdalmat, mit az előbbi könynyen induló, hamar muló sírás okozott. Talán még nem késő ... Talán csodaereje, delejes vonása van az ura, nagy, kiáradó bizodalmanak ... Talán még tudatlan, felszínes, röpkelindulat a csábító lélekhatás ... Szélyverte por a virágon ... A bánat hajnalának harmatesője tisztára mosna ...

Tovább folytatta a vezekeltetést: — „Szeretem” ... Tudom, édes lányom. Hiszek benned ... De a szeretet igazgyöngye a szivnek. Csak vallomás, csak futó érzés nem szineli. A gyöngy házaja a tenger mélyiség s nem az ucca. Titokzatos magányban érik, széplül. A szeretet is a család titokzatos, benső világába rejtezők. Ott erő sődjék, melegszen, gazdagítson ...

— Édesanyja, de messzire megyünk ...

— Igazad van. Félek is, hogy már nem jársz a mély érzések gyöngyét közt. Csalogat a családtól elvonó szórakozások sokszínűsége ... Jól látom, a szivemből beszélek. Talán erőt vesz szavam Botosné csillámól, de hamisveretű életelvel. Megejtő, ledér elevein. Fiatal, szép asszonyokat gyűjt maga köré. Lépesmögét a darazsaknak. Abban bízik, hogy az ő megunt, kendőzött szépsége is érvényesül a fiatal-ság pompázó, szédületes, gyönyörre vágyó forgatagában ...

— Ugyan, hol lehet ez a Pista? — kérli a fiatalasszony idegeskedve s megszakítva édesanyja bölcselkedését.

— Bizonyosan vár téged. Várt e-gész délután, árva magányban ... Les-te az ajtónyílást. Várta a te simogató dődelgetésedet, hogy együtt emléke-zetek, együtt felejtsetek, együtt reméljetelek ... Oh! nem volt egyedül. Veie volt két éves házasságtok minden szép emléke ... Te is ott voltál, vágyban megtestestve. Hazajött a kicsike is ... karácsonyestire. Mert le-hozza a Jézuska ezen az estén minden családnemnybe röppent angyalát ... S ősszefogta a kezeketek küdel-mes, erős akarára, hű szövetségre mindhalálig ...

— Az anya szava sírásba fulladt. Ráborult a rózsafénybe borított asztalkára. Leánya pedig, a lelke mélyéig megrendült, szíven fogott fiatal asszony

ja ölébe. zokogó feljajdulással borult édesany-

Markó százados hat órakor ért haza. Végig szaladt a szobákban. Mind üres, hideg volt. Csak az ebédő-kályhában élesztett tüzet a szobalány, mert tudta, hogy az öreg nagysága is eifjön vacsorára.

— Hol a nagyságos asszony? — kérdezte Markó a szobalányt.

— Még délután elment Botosné nagyságos asszonnyal. Azt hiszem a ródlipályára mentek, mert azt emlegették.

Markó szótlanul intett a leány-nak. Egyedül maradt háborgó lelkével. Dal-lás tartása nem roppant meg. Csak bajszatlan arca volt merev, mozdulatlán. A lefojtott indulattól. De a dí-barna szemek nézése tiszta, melegfényű maradt. A keserűség nem ért föl-odáig. Bennmaradt az idegfeszültségben, a néma megvetésben. S ez az ér-zése Botosné része volt. Megvetette, mert nem tartotta jónak, méltónak a feleségéhez.

Felesége után most is a gyengédsége repült. Követte rádiósan, amerre járt. Izenetet hordó fehér galamb volt, turhékolásra, párjához hívogató. Meg-érezte azt a fiatal asszony. Már Boto-snénél hallgatag, rebbentő volt. Elő-su gallata volt ez a megbánásnak, önvád-nak. Hivta, huzta övéhez s alig bu-csuva sietett édesanyjához ...

Markókék fiatal házasságok. Szép emberpár, lélekre is összehajló, ün-magukban bírták a boldogság felté-sleit. De az elmúlt téveszörök rájuk tört a végső. Eltemették elszűltüket.

A fiatalasszonyt majdnem gyerek-szeremmel vitte új otthonába. Az ura bálványozta s mindenüvé kedve szer-int hordozta, ahol a lelkük gazdagodhatott. Mégis bővelkedett az üres idő-ben. S ez veszedelmes volt, mert ok-sága nem volt eléggé érett a magány-ra, az unaloműzésre. Friss asszonyi élete a dédelgetés tenyerén folyt s a kedvtelés állandó kielégülése közben fellobogott szívében a szabadság vá-gya. A lepkelet vágya, keresni, ami érdekes, izgalmos, változatos, azt tart-va, hogy az állandó szórakozás az iga-zsi életcél.

Anyja is, férje is figyelték. Brütek boldog kedvtölésének, mert látták, hogy tisztalelkűsége, amit édesanyjá-tól örökölt, sértetlen. Az első árnyat az a kelletlenség hozta a kis családba, a-mivel a fiatalasszony a kora anyasá-gát hordozta. Mert szótlanul s nehéz volt emiatt elmaradozni a társaságból ... S amikor a tépás után, a nagy fájdalom csillapodott, újra szényitlák a lepkészárnyak. Elfogta s hívogatta a vágy a napra, a tömegbe, a világba ... S a derűs, szórakoztató élet elég hamar fölcseréltette a gyászruhát s Botosné darázsvonzó csapatában újra ott ragyogott a bájos fiatalasszony ...

Markó százados emlékezése végig suhan házasetlén. A két estendő te-le volt édes pihenőkkel, mint a déli tenger virágszigetekkel. Itt időzött. E-zek az emlékek tették bizakodóvá, hogy a felesége erkölcsi finomságára előbb-utóbb hatni fog, ami minden rosszban benne van — az undor. Em-lékezése után jutott el a gyászhoz is, a kicsiny sírhoz, a temetőhöz. Újra átrezgett szíven a fájdalom s növelte az egyedülvalóság panaszát.

De hamar föleszmélt, figyelt, mint mikor a tudatlanságot felébreszt egy világos gondolat. Arca lágyabb, ajka mosolygós lett, mint szokott az em-bernél valami újszerű, szép elhatáro-zás pillanatában. Becsünette katoná-ját. Néhány szóval rendelkezett s el-küldte. Nemsokára prémsbundába öl-tözött s utána ment ...

... Az ucca ellenkező irányból Markóné sietett hazafelé édesanyjával. A félelem meghajlítottá szép fejét. Ag-gódott, bánatot érzett.

A ház előtt találkoztak a visszatér-ő katonával. Megkérdezte a fiatalas-szonyt:

— Mikor jött haza a százados ur?

— A katoná zavartan felelt:

— A százados ur ... nagyságos asszony ...

— Nos? Ne hebegjen!

— A százados ur ... kérem ... el-ment ...

— Mikor?

— Csak az előbb!

— Láttá, merre ment?

A katoná hallgatott. — Feleljen. — Talán ... a temetőbe ... Egy kis fényórágot hozott arany és ezüst csillóval s néhány karácsonyi gyer-tyát. Eldugta a bundája alá s arra ment a liget felé ...

Markóné anyjára nézett. Szemel-ben benső megrendülés, gyötörődés jaj-gatott s a mohó kérdés, hogy mit es-nálnának?

Az anya, bár őt is mélyen megin-dította, amit hallott, hamarabb ráta-lált a tennivalóra.

— Menjen vités s vagy szánnal vagy autóval jöjjen utánunk az őrai-uton ... Elibe kerülhetünk, sugta-Má-nyának.

A szán csakhamar melléjük ért s elvitte őket a templomig. Ott leszáll-tak, nehogy a csengőzaj megszűnése nyíl-messzé tegye a bánatba merült é-desapát. Mert a kis fiu sírja közel volt a kapuhoz.

Markóné egy pillanatra ráhajolt a templomkert vaskapujára s csak sóhaj-fással imádkozott:

— Oh Istenem ... Oh Istenem!

Édesanyja elhuzta és sietette.

A sír előtt, a másik sorban, gránit-emlék sötétedett. Markó ehhez támasz-

zkodott, háttal a bejáró felé. A kis ke-rezet előtt, a hóba tűrve állt a rövid fényórágy, átfonva a fűrészes csilló-gyal. A fűcskán, az ágakhoz kapcsolva, néhány gyertyácska égett. Markó köny-nyes szemmel bámult a meg-megreme-gő világosságba. Nem az ajka, a fájdalmas lelke suttogta a mélybe, a fa-gyos, sötét rejtelembe: itt vagyok kis-fiam ... jön anyuska is ... szeretünk

S a kis angyal leszállt a mennyből s vezette, vitte az anyuskát az édes apához szótlanul lélekfelfojtva, kesz-tyűs kezével a jajgató szívet szoron-gatva ... Tele bocsánatkéréssel, fogadalmmal ... Oda is ért ... De nem bírta tovább, a kereszt előtt hangta-lanul összeesett ...

A temetői karácsonyestnek híre fu-tott s mindenkit meghatott ... Meg is értették a változást a fiatalasszony azo-kásáiban. Botosnéól örökre elpártolt. Megértette, hogy a békés, egyetértő családi élet megteremtése és megtar-tása az igazi életcél. A boldogság sen-kié sem hull ingyen az ölébe. Az utja fájdalom, szenvedés. Küzdeni kell érte s megérdemelni. S akkor állandó marad. Mint a Markókék ujjaszűltett boldogsága ...

só abból a jelenségből, hogy reg-gelre néhány legénynek ki-rojt-sodott a cipője, melyhez hason-ló jókat kíván

Lukács Sándor elnök.

HELYREIGAZÍTÁS

A halmoki ref. egyház karácsonyfájára gyűjtött összegért nekem juttatott dicső elismerést, a helyes igazság érdekében erkölcsi kötelességemnek tartom annak méltó kezdeményezőjére, id. Horgász István egyházközségi pénztárosra átruházni, mint ahogy az, az eredeti ki-sérő irat szerint annak idején ki-is lett emelve.

A Kanadai Magyar Ujság ál-tal rendezett társasutazással kapcsolatban Budapesten fel-lítandó Karácsonyfa alapra id. Horgász István egyházközségi pénztáros egyszerű felhívására az egyházközség egyhangula-lag elhatározta, hogy az egy-ház pénztárában levő készletét felajánlja a nemes célra. E cse-kély összeg kiegészítéséhez még személyes adományokkal a je-len levők kivétel nélkül hozzá-járultak.

CSENDÉS IMRE, ref. lelkész

(Az adakozók névsorát már a mult számunkban közöltük. Szerk.)

ANTIK ESZKIMÓ KULTURARA BUKANT EGY RÉGÉSZ

Párisi jelentés szerin Collis archeológus, aki az Északi-tenger parján archeológiai és népraj-z kutatásokat folytat, a Beh-ring-szoros közelében levő szigeteken egy antik eszkimó-civilizáció nyomaira bukkant. A felfedezett nyömök szerint az eszkimók kulturája mintegy 800 évvel ezelőtt élte virágkorát és a leletek meglepő magas szín-vonalon álló civilizációról tanu-kodnak. A leletek között való-ságos művészi értékű arany és e-lefántcsont ékszerek vannak.

Feltételezhető, hogy a Beh-ring-szoros vidékén az éghajlat annakidején kevésbé volt zord.

BARANYA MEGYE

— Felnyársalta a „vonyigó”. Pécsről jelentik: Léway Sándor 63 éves siklósi gazda lezuhan a szalmakazalról és a horogszerű hegyes, ugynevezett vonyigóba esett. Az éles szerszám valóság-gal felnyársalta Léwayt, aki be-halt sérüléseibe.

NYOMOR ÉS ÉHINSÉG AZ ANGOL BANYAVIDÉKEN

Miután Angliában is bekö-szöntött a tél s a hótakaró mel-lett hideg északi szelek kellemet-lenkednek a szigetország lakó-lainak a két, három, sőt hat év óta munkanélkül tengődő bányá-szok gondjai megsokszorozód-tak. Kb. 300.000 bányász él már évek óta a kormánytól kapott se-gélyből, ami csupán arra elegendő, hogy magukat a legnagyobb nehézségek árán sózótt hallal, kenyérrrel és zabkásával ellássák. Fűtésre természetesen már nem jut, sőt ruhára se igen. Az angol bányavidékeken tömegesen lát-ni iskolásgyerekeket rongyokba

burkolva, kátránypapír cipőben. Az angol társadalom 650.000 dollárt adott össze a bányász-ok téli szükségleteinek fedezésére, mihez járul még a magyarok nagy barátjának Lord Rotherme-renek 220.000 dolláros gyűjté-mek, melyet karácsonykor fognak az arraszoruló köztét felosztani.

Habár ezen nagnak látszó-összeg könnyít a helyzeten, még sem oldja meg ezt a nehéz kér-dést, hiszen a 300.000 bányász-nak közel egymilliót számláló hozzátartozója van, akik a leg-nagyobb nyomorban sínylődnék

JUBILEUMI MULATSAG EDMONTONBAN.

Az edmontoni Magyar Beteg-segélyző Egylet november 24-én tartotta jubileumi mulatságát, mely minden eddigi felülmúlta. Adunk neki „A fonóba szól a no-ta.” Brindza Jánosnak pedig név-t az Alexandra Hall-t bérelte ki s még ez is csaknem kicsinek hatalmas tölgyfahordó tartal-má bizonyult. A mulatság a „Haj-val ajándékozta meg az egyle-művész” című bohózzal kez-tet. Éltesse az Isten és tartsa dődött, melynek komikus jele-meg a szokását. Hogy mennyi-netei mindenkit jó kedvre han-tánc volt azt nem olvastuk meg-goitak. Nagyszerű volt még Ka-

rakó János alakításában a „Ron-gyász legény”. Kiss János által énekel irredenta dal, valamint még sok dal és ének. Pacses Já-nos azt állította, hogy nóta az az, csak egy volt és ebben igazat adunk neki „A fonóba szól a no-ta.” Brindza Jánosnak pedig név-t az Alexandra Hall-t bérelte ki s még ez is csaknem kicsinek hatalmas tölgyfahordó tartal-má bizonyult. A mulatság a „Haj-val ajándékozta meg az egyle-művész” című bohózzal kez-tet. Éltesse az Isten és tartsa dődött, melynek komikus jele-meg a szokását. Hogy mennyi-netei mindenkit jó kedvre han-tánc volt azt nem olvastuk meg-goitak. Nagyszerű volt még Ka-

Telepítési, bevándor-lási engedélyek.

Hajó-jegyek Pénz küldés

„PANNONIA“

WESTERN CANADA COLONIZATION SOCIETY

Főiroda: WINNIPEG, Man. 296 1/2 Main St.

BEVÁNDORLÁSI ENGEDÉLYEK, HAJÓJEGY, FENKULDES

Miután a bevándorlási rendelkezések megváltoztak ajánlatos felvilágosítástért azonnal irodánkhoz fordulni. Előre kifizetett hajójegyek és óhazai utak előkészítése. — Pénzküldés amerikai dollárokkal vagy óhazai pénzben. GYORS, BIZTOS, JUTÁNYOS. — Postán vagy táviratilag. A címzett sajátkezüleg aláírt nyugtáját küldjük vissza feladónak.

TELEPÜLÉS ÉS FARMOK ELADÁSA

JÓ ÉPÜLETEKSEL RENDELKEZŐ FARMOK NAGYOBB RÉSZBEN MŰVELÉS ALATT, KÉSZ SZÁNTASSAL 100 DOLLAR ELŐLEGTŐL FELFELÉ TELEPÜNKÖN MEGSZEREZHETŐK. — TAVASSZAL VETŐ-MAG KÖLCSÖN. — ELSŐ KÉT ÉVBEN EGYHARMAD — KÉSŐBB FÉL-TERMÉS TÖRLESZTÉS.

A farmer legértékesebb szabadságlevele

kétségkívül az a szerződés, melyet a gabonaszövetkezetekkel kötött, vagyis röviden a pool-kontrakt. Ezáltal a farmer nemcsak tevékeny tagjává vált a világ legnagyobb gazdaszövetkezetének, hanem egyúttal megvan a módja arra is, hogy a gabonatermelőket érdeklő létkérdésekben is hallassa szavát és végül tudatos, számító gabonapolitikával dobja piacra terméjét.

Ami rövid öt esztendővel ezelőtt merő kísérletezésnek látszott, a pool ma már parancsoló tényezővé izmosodott a világoiacon és — amellett, hogy napjainkban a legnagyobb „business” Kanadában, a világon nincs még egy gazdaszövetkezet, amely a poolal akár taglétszám, akár eredmény tekintetében felvehetné a versenyt.

A pool első öt évi működése alatt Nyugatkanada farmerjei több, mint 750 millió bushel gabonát adtak el saját szövetkezetükön, a poolon keresztül, amiről nem kevesebb, mint egy billió és százmillió dollárt fizetett ki a pool. A második öt év kezdetén még nagyobb bizalommal néznek a farmerek a gabonaeladás jövője felé, hiszen öt év előtt a poolnak még nem volt semmije, most 80 millió bushel gabonát tároló 1400 vidéki és tizenegy hatalmas terminál elevátorral kezd meg a második öt esztendőt. Joggal támogatja tehát Nyugatkanada gazdaközönsége ezt a szövetkezeti alapokon nyugvó saját vállalkozását, mert látja, hogy a pool vezetősége — a termelők által választott delegátusok ellenőrzése és irányítása mellett — mily kiváló szakértelemmel végzi a rábízott feladatot a legnehezebb gazdasági időkben is. Ezért nő állandóan a pooltagok száma s ezért van ma már több millió akér termése szerződésileg lekötve a pool számára.

Amellett, hogy a pool a legmagasabb átlagárát biztosítja a termelőknek a bushelok után levont egy-két centből husz millió dolláros elevátoralapot gyűjtött össze, melyből minden fontosabb helyen vásárolt vagy épített elevátorokat s sincs messze az az idő, amidőn minden gabonatermő vidék vasutállomásán egy-egy pool-elevátor fogja hirdetni a kanadai gabonatermelők céltudatos munkáját, összetartását és a szövetkezeti eszme felhasználásával elért boldogulását.

A pool megalakulása óta csak két út marad a farmer számára: vagy csatlakozik a poolhoz és ezáltal a termelőknek ezzel a hatalmas intézménnyel karöltve, ennek a megdönthetetlen gabonaeladási szövetkezetnek a védőszárnyai alatt lép ki a világpiac küzdőterére — vagy pedig távoláll a pooltól, ami egyet jelent a modern gazdasági eszközökről való lemondással. Már pedig ki hagyja faképnél manapság az aratóséplőt vagy a kéveköti aratógépet, hogy visszatérjen a régi jó világban divatos kaszához, vagy sarlóhoz? Aki haladni akar az idővel, aki boldogulni akar a mi napjainkban, annak a pooltagok soraiban a helye!

Most már nem kételkedhetik senki sem a pool jövőjében: a pool kiállotta a tűzpróbát. Mult ősszel ugyanis, amikor a buza árának szinte megdöbbentő zuhanása a poolszerződések újabb öt évre való meghosszabbításának idejére esett — a pool szempontjából elképzelhető legválságosabb időben a farmerek meg tudták mutatni, hogy mit jelent számukra a szövetkezeti eszme és soha nem látott lelkes tömegekben sorakoztak a pool zászlója alá. És a világpiac meghökken Nyugatkanada farmerjeinek tiszteletet parancsoló összetartásától, aminek látható és a poolba még be nem lépett termelőkre is előnyös jele a buzaárak emelkedésében nyilvánult meg.

A pool eszméjének diadala juttatásában nem kis része van Nyugatkanada pénzügyi, kereskedő és iparos-világának, mely az első perctől fogva belátta, hogy a poolt értékelni és támogatni kell, mert előbb-utóbb könnyíteni fog a farmer gondjain, új szellemet, boldogabb időket fog teremteni a termelők világában és jogosulttá fogja tenni a farmerek reménykedését még az olyan szomorú természeti csapások után is, mint amilyen például az augusztusi fagy volt az idén.

A világ minden gabona-importáló népe megkülönböztetett bizalommal tekint a kanadai poolok áldásos működése felé, mely a világpiac állandóan változó, megbízhatatlan ingadozásában jótékonyan egyensúlyozó szerepet tölt be úgy a termelők, mint a fogyasztók javára. A pool jövője tehát a szövetkezeti eszme gyakorlati felhasználásában és sorozatos nyeresékedések kikapcsolásában rejlik. A pool ennek segítségével aránylag olcsóbban adhatja el a rábízott búzát, tehát biztos bevőre talál és ezáltal a fogyasztók érdekeit is szemelőtt tartja, ugyanakkor pedig csupán a kezelésért számít egy csekély összeget és a termelőnek végeredményben többet tud fizetni, mint a nagy nyereséggel dolgozó tőzsdéspekulánsok és magán-elevátorok.

A pool minden gabonatermelőnek a szekerét tolja azáltal, hogy a világpiacot állandóan egyensúlyban tartja — de azoknak a farmereknek a boldogulása érdekében veti lathá minden tudását és hatalmát, akik a poolszerződés — „a farmer legértékesebb szabadságlevele” — birtokában a saját léteérdekeik megvédésére és egyúttal a világ legnagyobb gazdaszövetkezetének irányítására tömörültek.

Manitoba **Saskatchewan** **Alberta**
WHEAT POOL **WHEAT POOL** **WHEAT POOL**
 WINNIPEG, Manitoba REGINA Saskatchewan CALGARY, Alberat

A Kanadai Magyar Ujság angol leckéi

7. LECKE.

Valamit el kell határozniuk.	We must resolve upon something.	Vi mászt rizaly apán szamthing.
Ha én önnek volnék	If I were you.	If aj vör ju.
Ha én az ön helyében volnék.	If I were in your place.	If aj vör in jur plész.
Tanácsolnám önnek.	I should advise you.	Aj sud edvájz ju.
Valami eszembe jut.	A thought strikes me.	E ta-t sztrájksz ml.
Valami eszembe jutott.	A thought has struck me.	E ta-t hez sztrak ml.
Megdöntöttem magam.	I have changed my mind	Aj hev cséndzsd máj májnd.
Hagyja azt reám.	Leave that to me.	Liv det tu mi.
Mit szól ehhez?	What do you say to that?	Vát du ju szé tu det-?
Mit gondol róla?	What do you think of it?	Vát du ju think av it?
Ez egy jó gondolat.	That is a good idea.	Det iz e gud ájdie.
Az ön véleményén vagyok.	I'm of your opinion.	Ajm av jur ópinjan.
Ez a legjobb amit tehetünk.	It is the best thing we can do.	It iz di beszít thing vi ken du.
Ez az egyetlen dolog, amit tehetünk.	It is the only thing we can do.	It iz di onli thing vi ken du.

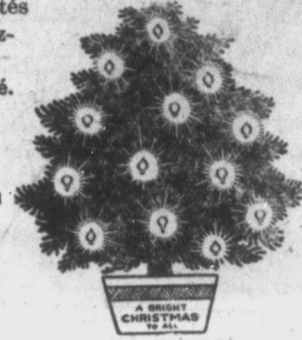


VILLAMOS TÜZHELYEK

Mutatósak, tiszták, nélkülözhetetlenek minden modern háztartásban. Nincs szebb karácsonyi ajándék, mint egy csillogó villamos tüzhely, melyet \$15.00 lefizetés ellenében azonnal házhoz szállítunk.
 Arak: \$88.00-tól felfelé.

KARÁCSONYI LAMPÁK

Tekintse meg gazdagon felszerelt nagy lámparaktárunkat még ma! Vilmos körték minden elképzelhető színben, állólámpák és csillárok pazar kivitelben.



KENYÉRPIRÍTÓ

mely sohasem pörköli meg a kenyeret, könnyű részletfizetésre kapható.

ARA: \$14.50

KARÁCSONYI VILÁGÍTÁSRA

Szines karácsonyfadiszkek
 gyönyörű kivitelben \$1.50
 Világító asztaldiszkek \$1.50
 Szines lámpa-sorozat \$4.50

VILLAMOS KÁVÉFŰZÖK

\$2.95-től \$19.75-ig

Egytől - egyig

Hydro

garanciával

Winnipeg Hydro
 55-59 PRINCESS STREET

VILLAMOS VASALÓK

Elsőrangú anyagból, használatra készen zsinorral együtt
 CSAK: \$3.95

ADJON

KARÁCSONYRA

HOOVER- PORSZI- VÓT AJÁNDÉKBA!
 Csupán \$4.50 lefizetése ellenében házhoz szállítjuk

Telefonáljon

848 132
 848 133
 számra.

Betegnek érzi magát egészséges akar lenni?

NAGYSZERŰ ORVOSSÁGUNKAT SOK SZÁZ ÉS EZER BETEG HASZNÁLTA ÉS MEGGYÓGYULT TŐLE

Ne szenvedjen! Ügyeljen az "eklektik" névre

EKLEKTIK 1.

Emésztési zavarok, székrekedés, rossz szagú száj, szédülés, álmatlanság, máj, gyomorbaaj, zsúdosok, evés utáni fejfájás, szivszorulás elleni szer.



EKLEKTIK 2.

Reuma szába, derék fájás, dagadt izmok, ízületek, láz elleni szer.

EKLEKTIK 3.

Szenvedő nőknek gyengeség ellen hathatós gyógyszer

EKLEKTIK 4.

Bronhitisz, Asztma, hurut, nátha elleni szer.

EKLEKTIK 5.

Bőrkifutások, bőrbetegségek, kelések gyógyítására

VEGYEN A KÜLÖNBÖZŐ BETEGSÉGEKET GYÓGYÍTÓ

ORVOSSÁGAINKBÓL

A KÖSZÖNŐ LEVELEK SZAZAI ÉRKEZNEK gyógyszerárunk címére!

Írjon magyarul, vagy szlovákul, anyanyelvén válaszolunk. Csatoljon \$2.00-t leveléhez, közölje címét. — DIJMENTES SZALLITÁS —

The Eklektic Drug and Chemical Co.
 1152 Main Street Winnipeg, Manitoba

GYÓGYSZERTÁR HÉTKÖZNAPONKINT NYITVA reggel 10-től este 10-ig.

MOST VAN ITT AZ IDEJE, HOGY MINDEN RÉGI OLVASÓNK
LEGALABB EGY ÚJ ELŐFIZETŐT SZEREZZEN A
KANADAI MAGYAR UJSÁGNAK!

ÉRTESEITÉS
MINDEN ITALMÉRÉST ZAR-
VA TARTUNK KARÁCSONY NAPJAIN, 1928
DECEMBER 24 ÉS 25.-ÉN.
W. W. AMOS,
a Liquor Board elnöke



ÖREG HORDÓT

Mutat a kép, mely a SEAGRAM'S 83 a leg-
első hordó rozspálínka. „A SEAGRAM
TESTVÉREK TÁRSASÁG, Waterloo Onta-
rio-i gyárában van emlékül megtartva. Min-
den Seagram rozspálínka érett, kitűnő tölgy-
fahordókban van tartva, korukat a Dominion
Government pecsétje bizonyítja.

legöregebb
rozspálínka
Kanadában
Kormány
Fecsejte
igazolja.

B. 53.

SEAGRAM'S 83
Rye Whiskey

**Kellemes Karácsonyt
és boldog Hívet**

KIVÁNUNK TAGJAINKNAK, ISMERŐSEINKNEK, VALAMINT
WINNIPEG MAGYARSÁGÁNAK —
A WINNIPEGI ELSŐ MAGYAR EGYLET VEZETŐSÉGE

1928 DECEMBER 25-ÉN ESTE 6 órai kezdettel, saját helyiségében
(242 Manitoba Ave.) „NAGY KARÁCSONY ESTET RENDEZ, mely-
re ugy a tagokat, mint a szülőket, gyermekeikkel és mindazokat,
kik a karácsony melegét velünk akarják érezni szeretettel meg-
híjuk.

DECEMBER 31.-ÉN PEDIG ugyancsak a W. E. M. E.-ben (242 Ma-
nitoba Ave.) NAGY SZILVESZTERI MULTSÁGOT RENDEZUNK
mely alkalommal fog Winnipeg magyarságának először bemutat-
kozni, a Winnipegi Magyar rezes banda. (Fűvés zenekar).
TÁNC KIVILÁGOS REGGELIÜ!!

VEZETŐSÉG

INFLUENZA JÁRVÁNY
ESZAKAMERIKÁBAN

Míg Kanadában aránylag enyhébb
lefolyású az influenza-járvány, a nyugati
Egyesült Államokban teljes erő-
vel dühög. A járvány Kaliforniában
keletkezett, ahol már öt héttel ezelőt
2000 beteget jelentettek be. Az orvosi-
ok becslése szerint az Egyesült Ál-
lamok területén legalább 40,000 ember
betegedett meg és a legszomorúbb az,
hogy az egészségügyi hatóságok sem-
miféle védelmet nem tudnak a beteg-
ség rohamos terjedésének megállításá-
ra. Egyetlen intézkedésük, hogy a jár-
vány által érintett városokban bezár-
ják az iskolákat és azt tanácsolják a
közönségnek, hogy a járvány ideje al-
latt tartózkodjék az olyan helyektől,
ahol nagyobb embertömegek vannak
együtt.

KERESZTELES WELLANDON

Az elmúlt héten nagy keresztelő
volt Wellandon. Fazekas József köz-
szeretnek örvendő wellandi honfitár
sunk kis fiát keresztelt meg Ceutoros
Istizetes a wellandi angol templom-
ban. A kis magyar a keresztelésben
József nevet nyert. Keresztstülök vol-
tak: Zsuzsák János és neje. A keresz-
telés után igazi magyaros vacsorán
látták szívesen barátait és ismerő-
seiket. Minden jót és hosszú életet
kívánunk a kis Józsefnek.

ANGOL-MAGYAR tolmács. Ponto-
san végez minden tolmácsolást. 15
évi gyakorlat, mint h. törvénytudó
v. tolmács. Család vagy testvér ho-
zatalakor az engedélyt megszer-
zem. — Biztosítsa magát baleset,
vagy betegség esetére. \$30-\$100
havonként. \$1000 fizetünk halál
vagy bármely végtags csoukúlésa
esetén. Bővebb felvilágosításért for-
duljon Mrs. V. BODÓHOZ, 538
Alexander Ave. Winnipeg, Man.
Phone: 86116.

**FAJT A HATA ÉS VESEBÁN.
TALMAI VOLTAK**

„NUGA-TONE erősebbé tette ve-
sémét és a hátamat” írja Mr. John E
Fairchild, Allanton, Pa.-ból —, és 10
évtel fiatalabbnak érzem magam,
mint mielőtt kezdtem szedni e cao-
dás szert. Azelőtt fájt a hátam, alig
bírtam fektüdni. Most már jól érzem
magam, veséim jó állapotban vannak
és nehéz munkát is bírok végezni és
nem fáradok ki olyan könnyen.”

Férfiak és nők, akik gyengék és
betegesek, vagy akiknek szerveik nem
működnek rendszeresen, gyomorba-
juk van, rossz az étvágyuk, hólyag vagy
veserendszerükben szenvednek, rumás
fájdalmak vannak, gyenge a hátuk,
gyakran fáj a fejük, szédülnek, gáz-
tellemlik fel a szomrukban és a be-
leikben, szárdéshon szenvednek, fe-
hér a nyelvjük, rossz a leheletük, even-
en idecsik vannak, vagy nyugtalanul
éveznek okvetlen szedjenek NUGA-
TONE-t. Csodákat fog művelni már né-
hány nap után egészségesebbnek, erő-
sebbnek fogja magát érezni.

NUGA-TONE megvehető mindenütt
ahol orvosságot árulnak, s ha nem vol-
na rakfárón. Kérje meg, hogy rendel-
tse meg számára a nagyban árusító-
tól.

EGY FIATALEMBER szeretne meg-
ismerkedni egy huszonhárom-huszon-
hét év közötti leányval házasság cél-
jából. Fényképpel ellátott leveleket
„Mile” név megjelöléssel a kiadói
vatal továbbít. 52-53

KERESEK egy jó szakácsnét, aki be-
szél magyarul és horvátul. KERESEK
továbbá egy leányt házimunkára. Fi-
zetés megegyezés szerint. Belépési L.
dó január 10. FRANK FEKETE, BOX
707 KIRKLAND LAKE, Ont. 52-1

FEKÉRJÜK PÉTER Ferencet (román
megszállott terület) utolsó címe volt
Woodridge, Man. közölje pontos cí-
mét „M” jelzéssel a kiadóhivatallal.
52-1

**Apróhirdetések
előre fizetendők**

Legkisebb hirdetés 50 cent. Háróm-
szori közlés \$1.25. Küldje be Money
Orderre vagy bélyegpen a közlendő
hirdetéssel.

EZENNEL ÉRTESEM honfitársal-
mat, hogy Fort Williamban boardin-
gházat nyitottam, hol tiszta szobák és
jó magyar konyha áll a vendégek ren-
delkezésére. Szives pártfogást kér a
tulajdonos: SZEP JÓZSEF, 808 McIn-
toosh St. FORT WILLIAM, Ont. 54

ÜGYES dressmaker nő azonnal fel-
vétetik esetleg betársulhat szabó-üz-
letbe. Angol magyar nyelv megkiván-
tatik. Érdeklődni lehet: Jim KARDOS
62 Second Ave NORTH BATTLE-
FORD, Sask.

**Gyenge irány-
zat a tőzsdén**

A multheti winniepi helybeni zá-
ró árak a következők voltak:

BUZA —
No 1 \$1.17% No 2 \$1.14% No 3
\$1.09% No 4 \$1.02% No 5 \$0.90%

ZAB —
No 2 C W 59 No 3 C W 53½

ÁRPA —
No 2 C W 67% No 3 C W 63½ No
4 C W 61%

LEN —
No 1 N C W \$1.91 No 2 C W
\$1.87 No 3 C W \$1.77

ROZS —
No 1 C W 103 No 2 C W 103 No
3 C W 93

BOLDOG KARÁCSONYI ÜNNEPEKET

kívánunk kanada valamennyi magyarjának. Őszinte szívvvel reméljük, hogy az esztendő legkedvesebb,
és legmelegebb ünnepét minden honfitárs —a lehetőséghez képest— kellemesen tölti el.
Kérjük ügyfeleinket, hogy bizalmukat, mellyel a multban annyszor hozzánk
fordultak, jövőben is tartsák meg és bármilyen ügyben, legyen az

**Család, rokon, ismerősök vagy barátok
kihozatala**

**Farmvétel és település,
PÉNZÁTUTALÁS**

MAGYAR KÖNYV, PAPRIKA, KARTYA DOHANY STB. IRJÁNAK BE HOZZÁNK ÉS MI A LEGNAGYOBB ÖRÖMMEL FOGUNK FELVILÁGO-
SITÁSSAL SZOLGÁLNI. KÖZPONTI ÉS FIÓK IROBANK UTJÁN ALLANDÓ, KÖZVETLEN ÉRINTKEZÉST TARTHAT FENN VELÜNK.

Magyar, pártold a magyart!

HONFITÁRSI ÜDVÖZLETTEL:
A „PANNONIA” WESTERN CANADA COLINIZATION SOCIETY
296½ MAIN ST. WINNIPEG, MAN.

SASKATOONI IRODAVEZETŐ:
WINDISCH JÓZSEF, P.O. BOX: 1630

GYERMEKEK KARÁCSONYA

SZERETEM A TELET ÉN IS

IRTA: ABRÁNYI EMIL

Aki száguld könnyű szánkon
Völgybe lejtő hó felett, —
Aki vígan korcsolyázik:
Az szereti a telet.

De szeretném százszor jobban,
Tudnám, hogy nincs szegény,
Aki fázik, aki dermed
Vizfagyasztó hidegben.

Akinek jó nagyapóka
Adomázgat és mesél
Jól befűtött kályha mellett:
Annak is kedves a tél.

Hogyha itt nem dideregne
Annyi éhes, bús család,
Hogyha minden kicsi testet
Lágy, meleg prém fogna át...

Szeretem a telet én is,
Ha derült, ha ragyogó, —
Ha fehér, nagy köpenyével
Betakar mindent a hó.

Hogyha gazdag, boldog volna,
Minden ember, aki él!
Akkor volna énnekem szép,
S igazán kedves a tél!

MAGYAR ÁRVÁK

EGY KIS FIU ÉS EGY KIS LEANY REGÉNYE

Az iskola körül izzott, nyüzsgött kavarodott a diáksereg. Ahogy ellepték a szűk Káptalan-uccát, áthuzódtak a Plébánia-ucca felé, s forrt-on-forrva, nőttön-növe zogott a hétszáz diák hangos moraja. Apró kis flucskák kis kabátocskáikban, magas, karcsú s nyurga fiúk, akik már a felsőbb osztályokba jártak, vegyültek össze egyetlen tömegbe. Gyalog járók, kocsitűt egyformán ellepték, hogy azt sem igen hallották, amikor a székesgyházban s a Jezsuiták templomában egyszerre kilencet ütött az óra.

Jöttek ezren és ezren, leugráltak a vonatokról, s most forradalom van, mintahogy Pesten is, ahol megölték Tisza Istvánt! ...

Hogy miért kavargtak és áll dogáltak a fiúk mind ott a gimnázium kapuja előtt, ahelyett, miként más napokon, ott ültek volna a padokban s hallgatták volna a magyarázatokat és izgultak volna: mikor és merre fordulnak a tanári notesz lapjai és ugyan kit is hívnak föl feleletre, hogy a csendes uccákon, ahol ilyenkor már alig kopogtak a léptek, miért lobogott és lángolt az izgalom? Mert az iskola kapui zárva voltak ezen a reggelen, mint akár a nagy szűnő napokban, amikor Klepejs bácsi, az öreg pedellus is csak a hátsó kapun járt ki, mert egyedül az ő kedvéért kár lett volna olajoztatni a hatalmas fakaput.

Ujságokat vettek elő a fiúk, betűzték a kavargó, össze-vissza jelentéseket, tudni akarták, mi történik, mint akik érezték: a bezárt kapu mögött az ő sorsuk is ott rejtőzik, ifjú életük, sorsuk és küzdelmük ... Hónuk alatt az iskolás könyvekkel, így piros lott arcuk zavartól, félelemtől, valamely gyanakvó, rejtelmes s fojtó aggodalomtól, amely napok óta ott ül a lelkükben. Ugy érezték, mintha viharos felhők száguldanának alá rohanó fekete széllel a Kárpátok felől, mint ha magasba tagozódnának a Duna hullámai, mintha vihar, tűzvész, áradás, valahány pusztító vész nehezédnek a városra, lángokat szórna, gyújtogatna, teletket tépne és házakat döntene romba. Ugy hitték, ijesztő rémek közelednek, hogy pusztítsanak, romboljanak, fosztogassanak, öljenek ...

Ezt tárgyalják, ezt vitatták a fiúk mind odalenn az uccaközveten: izgalommal, lángban égő arccal, tüzes szenvedelemmel és sokan elfogódott, aggodó szívvel. A kisebbek közül sokan nem is értették, miről is van szó; az elsőök a hetedikeseihez szaladtak; bátyjához, baráthoz, ismerőshöz, ki is tudja megmondani, mi történt?

Ebben a pillanatban a Várhegy felől négy szuronyos katonák közeledtek a Plébánia ucca felé. Lépéseik hangosan kopogtak a kövezeten s szuronyaik megcsillámlottak a diákok szemel előtt. A kisebb fiúk hirtelen még jobban összeverődtek, a nagyobbak kibontakoztak a tömegből és az ifjabbak elé állottak, a hétszáz diák egyetlen kemény, egységes tömeg lett ekkor: hétszáz szív dobogott együtt, ezernégy száz kis ököl feszült meg s várták, várták, mit is akar a négy katona.

Ez történt, ezt vitatták a fiúk mind odalenn az uccaközveten: izgalommal, lángban égő arccal, tüzes szenvedelemmel és sokan elfogódott, aggodó szívvel. A kisebbek közül sokan nem is értették, miről is van szó; az elsőök a hetedikeseihez szaladtak; bátyjához, baráthoz, ismerőshöz, ki is tudja megmondani, mi történt?

Azok pedig megállottak a sarokban, az egyikük előhuzott valamit ragasztó szerszámot és a másik meg elővett egy nagy iv papírost és kiragasztotta az iskola falára. Akik legközelebb állottak a falhoz, azok olvasták-e legelőbb s adták hírül a többieknek az írást, de csak a címét: — A cseh nemzeti tanács nevében ...

Egyik hír követte a másikat... Hogy az oroszok leszállottak a Kárpátokról és azok jöttek hirtelen a város felé ... Hogy hadifoglyok kaptak fegyvert a kezükbe és éhesen, rongyosan, ezrével indultak el a Csalló-közéből Somorja felé és már itt is vannak a város alatt ... Hogy mind ebből egyetlen szó sem igaz, ha nem a király jön Bécsből Pozsonyba, s itt lesz a főváros megint és ide hívja össze az országgyűlést, mintahogy sokáig így is volt az, eleget tanultuk a történelemben ... Hogy katonák

Ki tudja? Vagy talán csak észak felől suhintott végig hideg korbácsként a szélroham, hogy megostorozza a Duna testét.

Egyetlen pillanat alatt kijűrt az ucca. Csöndesen, némán elmentek a diákok.

A KATONA MESÉL

Amikor Apor Laci felült a vilamosra s ahogy a kocsi lassan kuszott tova az uccákon, a fiú még az olvasmányra gondolt, amit épen ezen a reggelen lapozott át a történelem-könyvben. Amikor Szent István halála után Péter Bretiszláv cseh herceget hívta segítségül és a cseh herceg Pozsony alá érkezett, akkor a magyarok önként pusztították el a várost, nehogy az ellenség ott megpihenessen. Hirtelen arra gondolt, hogy most is ezt kellene cselekedni, még delután beszél a fiukkal és senki sem avatnak a tervükbe, ha nem végrehajtnák a tervet, ahogyan megállapodnak. Laci mind járt ki is osztotta a szerepeket: hogyan gyűjtják föl a házakat, régi magyar építőművészet remekét, de inkább pusztuljanak, mintsem idegen kézbe kerüljenek. A fiú szíve hangosan dobogott, úgy érezte, mégis cselekedni kell.

Ugy elmerült ezekben a gondolatokban, hogy észre se vette miként folyik mellette hangos beszéd a villamos perronján. Néha-néha ütötte meg egy-egy szó a füleit s ahogy egyszerre ezt a szót hallotta: Tirol, akkor feszült meg jobban a figyelmé. Az apjára gondolt, aki Tirolban van szintén, azaz nyilván már nincsen ott: jön hazafelé, hiszen a többiek is hazajöttek már mind, százával, ezrével, milliók ... Laci három nap óta, ahogy csak tudta, órákat töltött el a pályaudvar táján s várta, leste, sóvárogva, mikor is jön már a vonat amelyik az édesapját hozza. Pedig jönnie kell, jönnie is fog bizonyosan, hiszen minden nap irt azelőtt s a hőszíni tábori levelezőlapok otthon vannak szép sorjában mind az imádás könyv mellett, amelyet az édesanyja tett a kezé közé és csókolt meg, amikor behozta ide az iskolába, s már jönnie is kell apuskának, mert anyuska, szegény, megint betegeskedik és hogy várja haza, mennyire várja!

„ELEK FIAM HALLOD-E?”

Az egyik katona pedig csak beszélt és a másik hallgatta: — Akkor már mindenki beszélt, hogy mi minden történik otthon és repülőgépről szórták a cédulákat, hogy tegyük le a fegyvert, mert hiába már harcolni és kár minden csópp vér, s amikor este megjöttek a konyhások, mondták, hogy az osztályok már hazamentek és a csehek is, de mi csak ott állottunk a hóban, fenn a magas hegyen, s fázunk és dideregünk és már a konyhások is alig hoztak ennyit, de a főhadnagy ur csak mondtotta, kitartás, fiúk nehagyuk magunkat, a magyar ember megteszi a kötelességét, amire esküdtök és nem hagyja el a zászlót, és mi ott is maradtunk mindnyájan és nem is volt a szádban senki, aki másképp gondolkodott volna és ott maradtunk másnap reggel is, amikor egyszerre csak arra ébredtünk, hogy balról is, meg jobbról is, mind a két szomszédos állásban benne ül már az ellenség, mert a csehek, akiknek ott kellett tartaniuk a frontot, mind elmentek

egy szál s akkor a főhadnagy ur azt mondta, első az eskü és a becsület, s amíg nincs más parancs, a katona kitart az öröklényén, utolsó szál, a végső lehetőség, s nem hagyja magát, s ekkor már integetni kezdett az ellenség s láttuk, hogy jeleznek, de mi csak álltunk és maradtunk s akkor egyszerre csak megindultak, ahányan csak voltak, de a főhadnagy ur ott állott a gépfegyver mellett és ekkor el kezdett közelebb lövetni s azok visszabujtak a fődőzékbe mind, de mert oldalvást voltak, ők is lövetni kezdtek bennünket, egyenesen a gépfegyvert, mind odaállították a tüzérsegüket s így adták a sortüzet és ekkor jött egy gránát s ahogy hirtelen becsapódott, mind alá buktunk s amikor kinyitottam a szememet akkor egyszerre csak hirtelen trombitaszót hallok valahonnan a völgyből, messziről és ekkor mondják a fiúk mind, hogy ez a lefúvás és vége van a háborúnak, de én nem gondoltam erre, mert csak azt néztem, mi van az én főhadnagy urammal, hát odakuszok melléje s akkor látom, hogy a gránát a mellét találta s megfogtam a kezét, ezertem is, hogy hidegül el szegénynek mind a két keze és ekkor megszólalt, halkan és csöndesen, mint ahogy beszélni szokott hozzám s azt mondta: — Elek fiam, halod, ez most a vége és ne félj, fiam, most már nem hal meg senki, én voltam az utolsó, a legeslegutolsó ebben a háboruban annyi sok magyar vérem után, de nem bánom, tudom, hogy csak a kötelességem teljesítettem s mert azt is tudom, hogy hű emberem voltál nékem mindig. Elek, igéred meg nekem, hogy megteszed, hogy ha egyszer majd hazakerülsz, akkor elmegysz Pozsonyba és megmondod a fiainknak, hogy jó magyar ember legyem, mert ahogy én látom, akkor lesz majd szükség jó magyar emberekre, amikor az én kis fiam megnő és fogd meg helyettem a kezét és simogasd meg a kis arcát a te erős kezeddél s mondd meg neki, hogy emlékezzék néha reám, s így, derék ember lesz belőle s hogy szeresse az anyját és a hugoskáját s legyen jó fiú, s ekkor már elhallgalt és én befogtam a két szemét az én főhadnagy urammal, ez az első utam, aztán jön a család otthon, mert azoknak él az édes apjuk, csak megkeresem a címet, mert fölirtam az átrecet ...

Laci csak hallgatta, hallgatta a katona beszédét, ahogy a másik katona is figyelte csöndesen. A fiú szívéből valahogyan hirtelen rettentés izgalom és aggodalom kuszott az ajkakra, már kiáltani akart és kérdezni, amikor a katona a köpenye zsebéből elővett egy cédulát: — Kereszt ucca 12.

Ebben a pillanatban a katona úgy érezte, hogy valaki hirtelen a mellére vágódik s hogy rettenetes fojtó zokogással ér egy forró gyermekajk a kezéhez.

És amikor sokáig ültek együtt és amikor már százszor és százszor elmondott mindent a katona a fiúnak, s amikor mindig csak ujjal mondott, ezer és ezer új szép ragyogó emléket az apjáról, akkor a katona így szólott a fiúhoz: — Most pedig haza megyünk az édesanyjához!

Hogy megőrült a fiú! Síró szemei, majd tanulni fogok és sokat tanulok, gondolta magában Laci

villant az öröm fénye ahogy kérdezte: — És maga. Elek bácsi maga is velem jön?

A katona komolyan mondotta: — Csak olyan légy, mint az édesapjad!

És az édesanya! Emlékezett, amikor még kicsi kis fiú volt és az anyjára gondolt, mindig a kertjükből a lilium jutott az eszébe: az édesanya arca is olyan fehér, mint a liliumé s olyan karcsú is, mint az a szép virág! És a kezei! Mindig nézte az emberke kezét, senkinek sem volt olyan szép, puha, sima keze, mint az ő édesanyjának! Jaj, csak szegényke, hogy betegeskedik az utolsó hónapok óta! Ó, mennyit is sírt az édesapja után! Hány éjszaka nem aludt! Hogyan figyelte ő is, ágyacskájából, miként tölt éjszakát éjszaka után ébren az édesanya és csak tekint ki a holdvilág felé, mintha az apukáját keresné! Ó, szegény anyuka! Ha megtudja, Nem, nem szabad megtudnia ... Egylőre titkolni kell előtte ... Majd Elek bácsi azt fogja mondani, hogy fogságba esett ... S majd telik az idő és az anyuka majd meggyőződik és ő nem árulja el magát és nem fog sírni, csak az anyuka meg ne tudja, jaj, mert mi lenne akkor szegénynek?

És Évike! Olyan, mint az anyuka egészen, kicsi virág. Amikor Laci a hugára gondolt, akis mindig valóban virág jutott az eszébe, kis nefelejts a kertjükből, egészen olyan Évikének a szeme, mint a nefelejcs virága ... Ó, majd tanulni fogok és sokat tanulok, gondolta magában Laci

— Csak olyan légy, mint az édesapjad!

És ekkor látta Laci, hogy Elek szeme alatt hirtelen megült néhány fáradt könnyecsepp. Kitekintett az ablakon s látta, két öreg ember dolgozott a földjén. És megszólalt a fiú lágyan, csendesen: — Mire gondol Elek bácsi? — A katona lehajtotta a fejét és így szólott: — Csak arra gondolok, mi is lesz ezzel a szegény, árvaságra jutott néppel?

BOLDOG MULT, SZOMORU JELEN, BIZONYTALAN JÖVŐ

Csak a temetés után tért valahogyan magához Laci. Tíz esztendő kis szivecskéje mintha megbénult volna a kettős fájdalomtól, amelynek ereje egyszerre zúdult reá, ahogy a kezénél fogva vezette Évikét, és ahogy jöttek vissza a hegyoldalból, ahol egymás mellett állottak a fák keresztek, frissek és régiek, feketék és korhadtak, ahogy csendesen haladtak az ősi iszapos uton, csak akkor kezdett emlékezni mindarra, ami történt, amit hallott, amit csak úgy sutogtak előtte, össze-vissza beszédben, egyenetlenül, mint ahogy az emberek szoktak beszélni az ijedség, a kétségbeesés és a réttentő csapások óráiban.

Hogyan is történt? Amikor Elekkel leszállottak a vonatról, mintha a falu, amely az ő faluja volt, apró házaival, kis kertjeivel, gyümölcsfáival és rétfelével, madaraival és állataival, az

Nem hagyom el az én főhadnagy urammal a kis fiát, a mikor baj és vészedelem között van. A főhadnagy ur se hagyta volna el az én gyermekemet soha, tudom!

Laci és Évike a nagyidők forgatagában

Am a katona már egyebet is tudott. Mialatt a városban járt, hallotta a rémhírt, miként szabadultak ki ismeretlen erők a gonoszság legrutabb indulatai közül, miként rombolnak, pusztítanak, gyújtogatnak vad hordavezérek, csakhogy fosztogathassanak és rabolhassanak. Olyan volt most az ország, mint egy nagy siralomház s idejöttek miként lehet a halottak testéről még lépni a ruhát, hogyan lehet kitépni özvegyek kezéből a falat kenyeret, miként lehet elragadni árváktól az utolsó kornyót. Ahol Murányi Elek az uccákon járt, sok mindent hallott ezekből a rémségekből: hogyan gyújtogatnak falvakban, hogyan gyul lángra a vad bujtogatás tüzetől a sóvár indulat!

Igy indultak el ketten hazafelé! A fiú szóval volt az egész uton és a katona is hallgatott. Tíz esztendő volt Laci éppen, most került az első gimnáziumba s a gyermek lelkében elmerült egész eddigi élete. Ó, az első gyermekévek! Ahogy ott járt szadotztak a kicsi kertben Évikével s ahogy az apja kergetőzött, mulatozott, tréfálkozott velük! Ó, hogyan is szerette mindeket az ő édesapját. És milyen jó is volt megbujni az ölelésben, vagy ahogy a térdére ültette, vagy erős kezével a levegőbe emelte. Aztán elment a háboruba az édesapja és csak néhány sor láthatta azóta! Milyen büszke volt az apjára! És a tanár urak is hogyan mondták az iskolában, amikor beiratkozott, hogy csakugyan a vitéz katona fia-e? És hogyan veregették meg az arcát s miként mondták neki: — Csak olyan légy, mint az édesapjad!

És ekkor látta Laci, hogy Elek szeme alatt hirtelen megült néhány fáradt könnyecsepp. Kitekintett az ablakon s látta, két öreg ember dolgozott a földjén. És megszólalt a fiú lágyan, csendesen: — Mire gondol Elek bácsi? — A katona lehajtotta a fejét és így szólott: — Csak arra gondolok, mi is lesz ezzel a szegény, árvaságra jutott néppel?

BOLDOG MULT, SZOMORU JELEN, BIZONYTALAN JÖVŐ

Csak a temetés után tért valahogyan magához Laci. Tíz esztendő kis szivecskéje mintha megbénult volna a kettős fájdalomtól, amelynek ereje egyszerre zúdult reá, ahogy a kezénél fogva vezette Évikét, és ahogy jöttek vissza a hegyoldalból, ahol egymás mellett állottak a fák keresztek, frissek és régiek, feketék és korhadtak, ahogy csendesen haladtak az ősi iszapos uton, csak akkor kezdett emlékezni mindarra, ami történt, amit hallott, amit csak úgy sutogtak előtte, össze-vissza beszédben, egyenetlenül, mint ahogy az emberek szoktak beszélni az ijedség, a kétségbeesés és a réttentő csapások óráiban.

Hogyan is történt? Amikor Elekkel leszállottak a vonatról, mintha a falu, amely az ő faluja volt, apró házaival, kis kertjeivel, gyümölcsfáival és rétfelével, madaraival és állataival, az

emberekkel, akiket mindet ismerem, a lovakkal, amelyeknek egyenként tudta a nevét, az utakkal, az árkokkal, a fákkal, amelyeket mindegyiket ismert az ágával, hajlékaival, leveleivel együtt, mintha ez a falu, a szülőfaluja is egyszerre más lett volna, mint amilyen volt eddig. Oh, hogyan vágyott ide. Hogyan szálta Pozsonyban a napokat, hogy mikor jönnek már el a karácsonyi ünnepek, amikor meginthet otthon lehet, amikor együtt ülhetnek újból a karácsonyfa alatt és nézhetik a gyertyáccák lobogását és örülhetnek az aranyos díszeknek és örvendezhetve énekelhetik annak dicsőségét, aki eljött, és nézhetik a kis betlehemi jászolt, amelyet még apuka faragott ki lombfűrésszel és ráhajthatják a fejüket az édes anyjuk vállára és együtt mehetnek majd templomba és megcsókolhatják megint a fűrészt, aki végigsimogatja az aregkat és aki mindig annyi szeretettel beszél hozzájuk és ismét érezni fogja anyuka lágy gondoskodását és apuka is itthon lesz már akkor, hazajön a háborúból és ölébe veszi és dédelgetni fogja, mint kicsi korában és ő megmutatja a bizonyítványát és már la tinul fogja köszönteni az édesapját, hiszen csak azért tanul, hogy örüljön és néki teljék benne kedve, a kicsi fiában, és együtt lesznek mind a négyen és Évike megint játszadozhat, úgy, mint azelőtt és a többi fiukkal mind, a kis pajtásokkal, szánkázhatnak a havon és lefelé csuszkaíthatnak a lejtőn és ő lesz megint a vezér, mint ahogy eddig volt, hiszen a fiuk mindig csak azt csinálták, amit ő mondott és ő akart. Azután eljön az új év, oh, az a szép nap, amikor jönnek az emberek mind, az egész falu apraja-nagyja és köszönti az ő apukáját, akit mindnyájan szeretnek és anyuka ilyenkor olyan boldog.

ismeretlen emberek, vadul, dübösen, izgulva a rombolás vágyától és hogyan gyújtották fel a házat és hogyan semmisítették meg mindazt, ami az övék volt, a fehér függönyöket, amelyek mind olyanok voltak, mint a patyolat. Azt a sok apró szép seget, amit anyuka gondos keze varázsolt oda. Csak káprázatban éltek előtte a különös sóhajok és felkiáltások. A plébános ur vigasztaló szavai, hogy anyuka látva ezt a rombolást és látva az idegen emberek vad dübét hogyan rohant a templom felé s hogyan esett össze a végtelen rémület és fájdalom határtalan percelben egyetlen odaadó sóhajlásban. Anyuka lelke most már fent van az égben, együtt vannak apukával és ők magukra maradtak ketten és most kézenfogva vezet Évikét, aki szegényke már nem is beszél olyan ijedten néznek végig a tájon, mint a megriadt özlök.

Elek pedig ott ment mellettük és a katonák is hallgattak. Egyszerre csak megszólalt és ezt mondotta:

— A nagymamához megyünk gyerekek.

Laci nem szólt egy szót sem, csak hálásan megfogta az érdes kemény kezét.

A vonat lassan haladt és ahogy a kerekék zúgtak és katogtak, Laci ezt a hangot olyannak hallotta, mintha koporsószegeket kopácsolnának. Zsufolásig tele volt a vonat emberekkel, sokan némán ültek egy sarokban mások hangosan beszéltek és vitatkoztak, ők pedig ott ültek a katonával az egyik fülke zugában és egymáshoz húzódtak. Úgy, ahogy voltak, egyetlen szál ruháskában indultak el az utra hiszen nem maradt semmi jök, még azt a nagy fekete kendőt is, amely Évikét védte a hidegtől, a plébános ur jósa a börtört a kisleány vállaira.

meik szívből. Hirtelen végtelen fájdalom ütötte meg a lelkét, egyetlen szokásba olvadt össze fáradtsága és magányosságának érzése és kis fejcskője összehajolt Évike arccskájával. Könyvek egymásba folytak és úgy pihentek meg egymás vállán.

tek el, csak az esték ne lettek volna. Estéken, amikor magukra maradtak és amikor kis szobájukban összebújtak, akkor Laci maga mellé vette Évikét és beszélni kezdett neki. És ahogy Évike megnőtt, úgy nőtt físsesége és elevenése is és a két gyermek szavaival így ujhodott meg esteről-estére az elmúlt élet.

Mindennap friss emlék született bennük újra anyukáról és apukáról és minden szobán, amelyet egymásnak mondtak, újra felelevenedett bennük a múlt. És Laci elővette a térképet és mutogatni kezdte Évikének a jelent és magyarázta neki, hogy mi az, ami történt és ki rajzolta számára az új határakat, azután megmutatta a régi ket és sokszor a két gyerek úgy aludt el, kis ágyacskájukban, hogy egyiknek a térkép volt a kezében, a másikban pedig olvasókönyv: „A magyarok története.”

Amikor azután ősszel Kolozsvárra kerültek iskolába és megint csak jöttek a tanulás hónapjai, akkor vasárnaponként Laci mindig elmélt Évikéért az iskolába és csendesen, lassan sétáltak a városban. Inkább a Fellegvár utján haladt mégis a két gyermek, mert szerették elkerülni a székesegyház hatalmas terét. Laci nem tudott arra menni, hogy ne könnyezett volna és szíve ne szorult volna össze olyankor, amikor arra gondolt, hogy amikor apukával itt járt egyszer, akkor a téren még ott állt Mátyás király szobra és a király fenn ült a fekete vasparipán és onnan hirdette a nemzet multját és dicsőségét.

Oh, legalább megint szerető otthonra találnak. Károly bácsi és Klári néni úgy gondoskodtak róluk, mint saját gyermekeikről és a napok megint örömben tel-

tek és csak megbujva félénken és óvatosan mentek mindig oda az Uri-uccába, hogy megnézzék Mátyás király szülőházát, a magyarságnak ezt a régi szép emléket. És megint csak beszélt a két gyermek és ahogy tanultak és ahogy egyre többet olvastak, úgy kezdtek megtanulni és megérteni, hogy mi is történt tulajdonképpen és mi is az, ami ráül gonosz árnyék életükre. És tudták és érezték most már, hogy azon a szomorú napon, amikor egyszerre vesztették el édesanyjukat és édesapjukat, elvesztették még mást is, elvesztették azt, ami apuka és anyuka élete is volt, elvesztették az otthonukat, elvesztették a hazájukat, elvesztették magyar lelkük dacos reményességét.

Megint egy esztendő telt el így. És amikor Laci az esztendő végén kikapta a bizonyítványát, amely tiszta emins volt, amikor Évikétől is szeretettel búcsuztak el a pénikék és amikor úgy hitték, hogy a két hónapos szünet után megint visszatérnek Kolozsvárra és Klári néni elfött értük és hazavitte őket Bánffy-hunyadra a régi udvarházba és amikor már örvendeztek a viszontlátásnak, akkor Laci megint úgy látta, hogy Károly bácsi homloka is elszomorodott és hogy fekete hajába dusan ötvöződtek bele az ezüstös csíkok. Klári néni is lehagoltan és fáradtan járt-kelt a házban és csak akkor derült, amikor Évikét vette magához és kivitte a konyhába és taníttatta és beszélgetett vele. Egyszer azután Évike szépszerével megkérdezte:

— Ugy szeretnék Klári néni kertészkedni is. Ugy-e meg fog tanítani rája?

Klári néni pedig ekkor hangosan felzokogott és végigsó-

A nagyapó szerető házábanál

Elek is, elment azután, ahogy átadta a gyerekeket a nagyszülőknél és ahogy a nagy gyászban és végtelen lehangoltságban elmúlt az ő csendes és vigasztaló szava is. Még felkiáltott a vonathoz a katonát és felírták a címét, az egyszerű címet: Murányi Elek, földmives. Szeged, Felsőtanys. Összeszék kapitány. Mégegyeszer megfogták a kezét, ő megegyeszer végigsimogatta az arcukat és amikor már felszállott volna a katonák a vonatra, akkor Laci hirtelen oda-hajolt a kezéhez és forró csókot nyomott rá. Elek pedig lehajolt Évikéhez és megcsókolta a kisleány homlokát.

Nagypapa azután elvitte az iskolába Lacit és Évikét is elvitte az apácanéniékhez, hogy tovább tanuljon. És Laci úgy érezte, hogy az iskolában mindenki szeretettel néz rá és a tanárurak is jók hozzá és mindig olyan szépen beszéltek vele és Laci napjai most már úgy teltek el, hogy az iskolába járt megint, azután hazament a nagyszülőkhöz és beült az ebédlőszobába és csak tanult és olvasott és csak amikor az este jött és amikor már imádkoztak és amikor Évikével lefeküdtek szépen, akkor még nem tudott elaludni a gyermek, hanem újra és újra végiggondolta mindazt, ami történt. Látta maga előtt az édesapját, amint ott ül az íróasztalnál és dolgozik szorgalmasan és amint nem volt neki sem nap-pala, sem éjjele, hogy az emberek ügyes-bajos dolgát intézze és látta maga előtt megint, amint ott áll a hegyesucson, a magas hóban és fektintete az ellenség felé mered, azután megint az édesanyját látta, alétlan és összeomolva a templom küszöbé előtt, aztán a fehér házat látta megint, ahol a kis szobácskákban együtt játszadoztak az anyukával, aztán hirtelen elborult minden és csak fekete gerendákat látott és iszüks falakat látott, melyek mintha a testét is égették volna. Esteről-estére így tértek vissza ezek a képek Laci képzeletében, izgalmasan, lázasan változtatva egymást.

A nagyszülőkhöz pedig oly jók voltak hozzá? Csak a nagypapa nem volt mindig olyan vidám, amilyen régente volt, jókedvű és mindig mosolygó és ha hozott is haza valami játékot vagy valamit édeséget Évikének és ha kedvesen is szól hozzájuk, a gyerekek akkor is úgy érezték, hogy bánat és fájdalom ül a homloka mögött. Egyre csak szomorubb, egyre csak bánatosabb lett a nagypapa és már nyári szünet volt akkor és Laci már megkapta a tiszta jeles bizonyítványát és Évikéről is mindig szépét és jót mondtak az apáca nénikék, amikor egyszerre csak egy szomorú napon, ebéd után, amely néma volt és szótalan, így szólott hozzájuk nagypapó:

— Kiutasítottak! Elvették a hivatalomat és most már elvették a kenyereimet is. Most kaptam meg a parancsot, hogy három nap alatt el kell menni Kaszáról. Itt élt az apám, itt élt a nagypapám, itt éltünk századok óta és most el kell mennem. De hogy hova megyünk, nem tudom. A bizonytalanságba és a szegénységbe talán, ez a magyar sors most gyerekek!

Hosszu tanácskozás volt és akkor elhatározta a nagypapa, hogy a gyerekeket Kolozsvárra mennek, az édesapja testvérehez Károly bácsihoz mindnyájan, szerették, mert jó és derék ember volt és egyszer voltak is már ná-

KINCSES ERDÉLY HEGYEI KÖZÖTT

Megint csak kuszott a vonat velük és Laci és Évike újól ültek a vonat ablakánál és nézték a tájat. Újból látták a Kárpátok északkeleti lejtőit, látták a vidéket, ahol magyar katonák állították meg az oroszok áradatát. Nézték a Latorca és a Laborca völgyét, átmentek a Tisza szépséges síkján, ahol magasba szök a kálász, aztán délnek vágta az utját a vonat és sikon át, völgyeken át, hegyek ölében mentek tovább Kolozsvár felé.

Oh, legalább megint szerető otthonra találnak. Károly bácsi és Klári néni úgy gondoskodtak róluk, mint saját gyermekeikről és a napok megint örömben tel-

A KURUC KASSAN

A vonat pedig ment, ment. Laci már jól ismerte az utat: minden esztendőben megtették ezt egyszer, amikor apukával és anyukával látogatába mentek a nagyszülőkhöz. És a vonat ott húzott végig a völgyeken, amelyeket már ismert és látta a Fát a messze elterülő hegyeinek változatait és egymásután ismer te meg a folyókat mind, a Vágot a Garamot, az Ipolyt és azután a Tátra bontakozott ki magas csucaival, amelyeknek tetején már ott állt a hó. Oh a Tátra.

... Egyszer, amikor még kisfiú volt, milyen boldogan járták be ezt a vidéket. Oh hogyan mesélt nekik apuka a Tátráról, a magyar föld szépségeiről és hogyan mutatta meg nekik a Csorba-tó gyönyörű tükreét. És anyuka is milyen boldog volt akkor és milyen vígan mentek a nagyszülőkhöz, mekkora volt a kedvük és milyen nagy az örö-mük.

Ahogy Kassa felé fordult be a vonat, hirtelen egyetlen név jutott Laci eszébe: Rákóczi! A harctérről jött akkor haza szabadságra apuka, amikor legutóbb Kassára mentek a nagyszülőkhöz és akkor mondta neki, hogy sohasé feledje: ez a város Rákóczi városa. Rákóczié, aki a magyar szabadságért harcolt, a szép Magyarorszáért, amelyért élni és küzdeni kell mindenkinek, aki magyar ember. És Laci ott látta édesapja szemében a lelkesedés tüzeit és az ő tekintete is felcsillámlott. És most, ahogy mégis a város felé közeledett és kibontakozott a székesegyház magas tornya, a templom, ahol Rákóczi hamvai nyugosznak, a hamyak, amelyeket messze török földről hozott haza a nemzeti kegyelet, akkor egyetlen sóhaj fakadt ki a gyer-

Es egyszerre csak, ahogy a vonat megállt és ők Elekkel befelé indultak a széles uton, ahol kopaszon dideregtek az őszi szélben a fák, úgy érezte, hogy valami halott némaság ül a falon, valamely rettenetes döbberet, mintha halál járt volna itt. És csendesek és elhagyottak voltak az utcák, mintha mindenki behúzódt volna a házába, még a kutyák is mintha ijedten húzódtak volna vissza vackaikká. Azután egyszerre csak befordultak a Fő-ucca felé, ahol az ő házuk volt. A szép fehér, tiszta ház, amelyen mindig ott ragyogott a cimere és amely úgy világított ki a többiek között, mint a boldogság apró palotája. Laci szíve ekkor egyetlen rémületlen iszonylatba zsugorodott össze, mintha rémeket látott volna, úgy kápráztak a szemek, mert ott a kicsiny fehér ház helyett valami fekete árny tátogott csupán, korhadt gerendák, dőlt romok, mintha az ördögök szemek világoltak volna ki azok közül, úgy pislogott ott még néhány zsarátnok.

ANYUKA MEGTÉRT AZ ÉGBE APUKÁHOZ!

Többet nem is látott semmit és ami ezután történt, azt csak most próbálta meg összeszedni, a kis agyában. Hogy anyukája ott feküdt már a plébános urnájában a templom mellett, a plébánia házában, még fehérebben és még csendesebben, mint amilyen mindig volt, csak a szeméit hunyitja le lágyan és szelíden, de kezei simák, finomak voltak, mint akkor, amikor még végigsimogatta arcát és amikor becézgette. Csak most próbálta összeszedni a szavakból, a mondatok foszlányából, amiket hallott, a valóságot, hogy miként zúdult a határszéli kis falura valami idegen horda. Hogyan jöttek ide

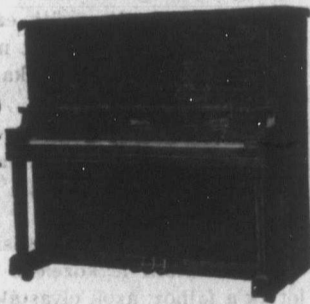
EGY DOLLÁRÉRT

TAGJA LEHET A KARÁCSONYI KLUBNAK

A mult évi Karácsonyi Klub kiválóan sikerült. Az idén újra megismételjük az olcsó ajándékvásárlás lehetőségét. Jöjjen és válassza ki azt a hangszert melyet meg akar venni. Zongorák, Orthophonic, Victrolák, Rádiók és egyéb hangszerek nagy választékban, könnyű heti fizetéssel kaphatók. Karácsony estére, vagy még az előtt otthonába szállítjuk.

KANADA PIANO \$345,00

Dió, mahagóni, tölgyfa 10 évi jótállással. HETI RÉSZLET 1 Dollár 36 havi részletfizetésre.



VÁLASSZON

a hires Steinway, Mason-Risch, Williams, Ennis Canada, Lesage gyártmányu zongorákból tetszése szerint. Használtak nagy választékban \$225.-től feljebb 3 éves részletfizetésre

CSATLAKOZZÉK A KARÁCSONYI KLUBHOZ még ma és élvezze az alábbi kedvezményeket:

1. BARMILY gyártmányu zongorát, gramofont, rádiót vagy más hangszert részletfizetésre.
2. NEM KELL FIZETNI részletet, ha beteg vagy nincsen munkája.
3. MINDEN TAG kicserélheti hangszereit egy hónap alatt jobb minőségűre.
4. MÉLTANYOS árat számítunk, régi, használt hangszerekért, ha nálunk újat vesz.
5. A MÁRKA minden árun, a gyártmány valódiságát bizonyítja.
6. KEVÉS KÉSZPÉNZT kell fizetni. Újév után, heti vagy havi részlettel törleszthet.
7. Ingyen adunk minden zongorához egy művészi, kivitelű padot kottafiókkal.

ORTHOPHONIC VICTROLA \$115.00

\$1.00 heti részlet. A legjobb gyártmány a fonográfok fel-találása óta. Hordozható Victrola: \$48.00

WINNIPEG PIANO CO LTD 333 PORTAGE AVE



KARACSONYI PÉNZKÜLDÉSEST AZ ÓHAZÁBA UTALJA AT MIELŐBB A

THE SPIRA INTERNATIONAL EXPRESS CO. - A

ALTAL, GYORS, PONTOS ÉS LELKIISMERETES KISZOLGÁLÁS



SURGÖNYDIJ CSAK 50 cent.

EL NE KÉSSEN PÉNZKÜLDEMÉNYEVEL ÖBÉINEK AZ ÉV LEGSZEBB ÜNNEPÉT KELLEMESEBBE TENNI. IRJA KI A PONTOS CIMET:

THE SPIRA INTERNATIONAL EXPRESS CO.
2207 Ontario Street, Cleveland, Ohio.

HENRY SPIRA, President.

Uj magyar fűszer, csemege és hentesáru üzlet nyílt meg a héten, a

STELLA GROCERY & MEAT MARKET

FÖLDI és TARSAI vezetése alatt, 90 Derby St. és Stella cor. Mindennemű fűszer, csemege és hentesáru állandó raktáron. A winnipegai magyarság szíves pártfogását kéri a

PHONE: 57 435

TULAJDONOSOK

Forduljon teljes bizalommal hozzánk.

Fejlesztett farmok eladása évés közpénz licitációjával vagy ...

Utlevélek Hajójegyek

BEUTAZÁSI ENGEDÉLYEK
KÖZJEGYZŐI MEGHATALMAZÁSOK

IRODÁNK minden ügyes-bajos dolgában gyorsan és pontosan eljár és lakóhelyi elismerésről biztosítja.

H. SCHUMACHER, kir. közjegyző

E. WOLLNER, a miniszter osztály vezetője.

1807 Eleventh Str. CHICAGO, ILL.

Kanadai Magyar Szövetség

Canadian Hungarian Association

Alakult 1928 február 1-én.

A Szövetség célja: a kanadai magyarság anyagi és erkölcsi boldogulását elősegíteni, segítségnyújtást nyújtani, a meglévő szervezetek fejlesztésével és újak létesítésével a magyarság szervezését előmozdítani és általában a magyarság Kanadába való beilleszkedését elősegíteni.

A Szövetség székhelye: Winnipeg, Man. 180 Good Street.

Központi titkár: N. ISTVANFFY MIKLÓS.

A KANADAI MAGYAR SZÖVETSÉGET ERDEKELŐ BÁRMILYEN MEGKERESÉS A KÖZPONTI IRODÁBA KÜLDENDŐ.

Mi kapható A PANNONIÁNÁL?

296, Main St. Winnipeg.

GRAMOFON LEMEZEK

DOHÁNYOK. KÖNYVEK

PIATNIK-féle játszó KÁRTYA.

Csomagonként posztán 75 cent.

KOTANYI SZEGEDI EDES-NEMESPAPRIKA

Ara fontonként, szállítási költséggel \$1.25

A legolcsóbban csak a magyar üzletben lehet kapni úgy alós, mint felső téli ruhát. Minden magyart szívesen látunk. Beszélünk magyarul. Kérem a magyar testvérek szíves pártfogását.

FORMAN'S

555 Main St. WINNIPEG, Man.

CSAK 50 cent

cent posta és csomagolási díj ellenében kaphatja meg a Kanadai Magyar Újság Képes Nagy Naptárát!



GYÁRTUNK és importálunk minden fajta előrendelt készmunkát olasz harsonkát a legjobbat a világon. 10 év állás. Árak legolcsóbbak. Ingyenes oktatási levelek. Irjon érdeklődését.

RUATTA SERENELLI & CO.

1014 Blue Island Avenue, Dept. 125, Chicago, Ill.

kolta a kislány ajkát és szomoruan mondotta:

— Nem lesz már nekünk kerünk Évikém!

Károly bácsi pedig ezen a dél utánon magához vette Laci-t és bejárta vele a határt. Nézték a földeket, a rozs kalásza érett s kimentek az istállóba és Károly bácsi megmutogatott a gyerekeknek mindent. Aztán megállított vele az egyik dombnak halman és így szólt a fiúhoz:

— Te már nagy fiu vagy, Laci és te már megérted azt, amit mondok. Látod ezt a földet itt. Ez a föld a miénk volt mindig, ha bejössz velem a szobámba, ott van egy fekete vasláda s ebben a vasládában vannak a család okmányok. Amikor bejöttünk ide és amikor őseink leszállottak a Kárpátok hágyóiról, akkor mi már idejöttünk. Miénk volt ez a föld ezer esztendő óta. Itt élt a legelső ősed, itt éltek az Aporok mindig. Ennek a földnek Erdélynek története az ő történetük is. Erdélynek története pedig Magyarország története.

— Egyszer, ha majd felnősz, Laci, te is el fogod olvasni azokat a régi okmányokat, amelyek a vasládában vannak és azokból megtudod: hűség becsület, kitartás és odaadás volt mindig az Aporok élete. Innét, ebből a földből sarjadztunk ki, akár hová is mentünk. Itt éltünk mindig és innét indultunk el, hogy dolgozzunk. Tanultad az iskolában Anteus történetét. Anteus minden erejét a földtől kapta, így adott nekünk is erőt ez a darab föld, ezer esztendő óta mindenkor.

„IGÉREM ÉS FOGADOM”


Laci csak hallgatta ezeket a szavakat és kipirult az arca, ám Károly bácsi hangja elcsuklott, amikor tovább folytatta:

— A miénk volt ez a föld mindig, Laci fiam, védjük és oltalmazzuk erővel és karddal, szertük és munkáltuk aggodó gondoskodással. És most, amikor annyi mindent elvettek tőlünk, amikor ránk támadtak, amikor guzsa kötöttek bennünket, amikor letépték rólunk a húst, amikor elszedték a fegyverünket, amikor már nincsen semmink, csak a mezitelen testünk, akkor elveszik tőlünk ezt a földet.

Laci ijedten nézett nagybátyjára. Az pedig szomoruan magyarázta:

— Most már a magyarság utolsó életerejét akarják elvenni. Most elvették tőlünk ezt a földet is, elvették orvul és gyalázatosan, amit karddal szereztünk és amit vérrrel és verejtékkel tartottunk meg. Koldusbotra jutottunk fiam, azt mondják, hogy ez a föld már nem a miénk, hanem az övék. Az oláhoké! Jól van, mi elmegyünk, de visszajövünk egyszer. Visszajövünk, ha nem én, akkor te. Én vagyok most a legidősebb Apor. Nincs fiam és nincsen gyermekem. Ha én meghalok, te jössz utánam. Ami az ősek hagyománya volt s ami az én kötelességem lett, az marad a Te örökséged is. Ez a föld itt, Laci! Ez a darab tábla, ez a darab rét, ez a darab mező. Am több ez a föld annál. Ez a mi életünk, ez a mi jövőnk. Ide köt bennünket a múlt min-

„PÉNZ VISSZA”
garancia-levél minden zsákban



Robin Hood lisztből készült kenyér friss és élvezhető marad

Robin Hood FLOUR

den emléke és a jövőnk minden emléke. Ha el is megyünk, ide köt bennünket a lekedned.

Károly bácsi ekkor a fiu szemébe nézett és így kérdezte: — Megígéred ezt nekem, Laci? — Igérem és fogadom — szólt a gyerek és Károly bácsi ekkor megszorította a kezét.

Te, mert ha én már nem tehetném, akkor néked meg kell cselekedned.

Károly bácsi ekkor a fiu szemébe nézett és így kérdezte: — Megígéred ezt nekem, Laci? — Igérem és fogadom — szólt a gyerek és Károly bácsi ekkor megszorította a kezét.

tette le az érettségét és most fog menni az egyetemre. Évike pedig ott állott mellette és ő is most járta ki iskoláját és most került ki a zárdából és ahogy szerény kis fekete ruhájában a bátyja kezét fogta, egészen olyan volt ez a kéz, amilyen az édesanyjéé volt, mint amilyenek Laci látta mindig az anyuskája arcát, fehéren, mint a lilliom.

Vissza a megcsonkított hazai földre

Amikor Apor Károlyéknak is el kellett hagyniok Erdélyt, a gyerekek már nem térhettek vissza Kolozsvárra, Károly bácsi sokat gondolkodott, hogy mi is legyen velük. A bizonytalanságba indultak el ők is, a nagy reménytelenségbe, hová, de hová vigyék őket? Temesvárra talán, ahol szintén élnek anyai rokonok, jó és derek népek, ám vajjon milyen lenne ott a gyerekek élete? Azok is aggodó leveleket írnak folyton és panaszokdnak a Bánság viszonyai miatt. Egy rokonuk lent élt Szabadkán, szívesen vette volna az is magához a gyermekeket, de állásától megfosztották és most maga is éppen csak tengődik. Laci mindent hallgatta csak és az Évikével sétalagáltak a kertben, a déli végekről beszélgettek, ahová szintén nem mehettek immár. A szépséges magyar táj, a Duna-Tisza köze, a Temes, a Béga partjai mind idegen kézen vannak immár és Laci éppen ekkor olvasta az újságban, amelyet be-tüzgetett már, hogy a nyugatra is betört az osztrák és elvette tőlünk legszebb vidékeinket. Ahogy Laci esténként nézte Évikével együtt a térképet és ahogy tekintete elmerengett a vonalak felett és a különböző színekből látta kibontakozni a hegyeket és völgyeket, a folyókat és a tavakat, látta a városokat: Váradot, Szent László templomával, Aradot, melynek földjét a tizenhármak szentelték meg, Temesvárt, amelyet Losonczy védett és a Bácskát, ahonnan Hunyadi szállott alá Nándorfehérvár alá, akkor úgy hitték a gyermekek, hogy mindebből a szépségből és mindebből a gazdagságból száműzték őket. És amikor Laci esténként lefeküdt, megint csak az égő fehér házra gondolt és a fekete gerendákra és az összedőlő omladékokra, akkor ilyeneknek látta maga előtt ezeket a városokat is. Feldúltaknak és elpusztítottaknak, mintha lángra gyújtották volna azokat, hogy megsemmisítsék bennük a magyar életet. És ahogy Laci képzeletében mindez kialakult és kivirágzott, minden estén új fájdalommal aludt el és álmai mindig csak ugyanazok voltak. Azt álmodta, hogy lóháton ül és hogy egészen olyan, mint az édesapja magas, szép, sudár katona és katonák jönnek utána százan és ezren és mindegyiknek a vállán puská és mindegyik katonának

az arca egyforma és minden arc valójában ugyanaz volt: Elek nap barnította, komoly tekintete.

— Még azon az őszi Buda-pestre mentek Károly bácsikék s magukkal vitték a gyermekeket is.

AMIKOR A HŐSÖKET ÖRÖK NYUGALOMNAK ADJAK

A Keleti pályaudvarra jött be a vonat és fekete, komor gyászlepel borította az egyik kocsi sok szízen vették ki belőle a korporsókat. Hősök hamvait hozták háza idegen földről és a hő-söket fogadták illó disszel, pompával, kegyelettel és megilletődéssel itthon az országban. Ott állottak a fekete koporsó körül, akiket kihozott ide a kegyelet ott emlékezett hősiességére azoknak, akik életüket adták a hazáért.

Amikor a hősök temetőjében új pihenőre helyezték a hamvakat és amikor már mindenki elment, Laci és Évike még ott térdeltek az egyik sir előtt. Szép, magas nyulánk fiu volt, már ekkor Laci ebben az esztendőben

A két testvér pedig felállott a sir mellől és miután keresztet vetettek mégegyszer és halk l-mádságuk utolsó szava is elrezdült, visszafelé fordultak. Nagypapa is ott volt, szegény, fejét már teljesen beborította a hó, de nagymama már nem volt ott, ő már régen kint feküdt a temetőben, szegény szíve nem bírta ki a türelést, a szenvedést, a küzdelmet és hontalanságot. Egy éjszaka meghült a vagonban és lelke már ott van az anyuskáé mellett, a leánya mellett. Károly bácsi is ott volt, meg Klári néni is és ott állott a fiuk mellett Elek is, Vitéz Murányi Elek, a derek és hűséges katona, aki elfött hogy még egyszer tisztelgjen főhadnagy urának.

Lassan indultak el hazafelé s Laci és Évike kétoldról közrefogták Eleket. Soká hallgattak és amikor már elhagyták a temető kapuját, akkor Elek megkérdezte:

— És most mi a terved, mi a szándéka, Laci ifiur?

Laci pedig ránézett Évikére, aztán feltekintett Elek arcára és így szólt:

— Hazaviszük édesapánkat az apai földre. És elmegyünk az édesanyánkért és őt is hazaviszük kor Laci ebben az esztendőben

FIGYELEM !!!

BÁRMIKOR

HA A NÁLUNK ELHELYEZETT PÉNZERE

SÜRGÖSEN

SZÜKSÉGE VAN

MINDIG

elöltes bejelentés és felmondás nélkül kivetheti azt. ALLAMI BANKUNK az Ön TAKAREK BETÉTJÉT a hozzácsatolt KAMATOKKAL együtt fizeti Önnek vissza. — CHICAGOBAN EZT TUDJA MINDENKI ÉS KANADÁBAN is már több ezer ember, hogy TAKAREK BETEVIŰNK között

INGYEN

több darab EURÓPAI körutazási HAJÓJEGYET és 100 darab értékes díjtárgyat osztunk szét. Chicago honfitársak, kiknek alkalomuk van, ezen Bankunkban kiállított értéktárgyakat megtekinteni, NEM HÍZ-NEK A SZEMOKNEK, midőn azokat látják. Rendkívüli kedvezményeink keltelettel állunk minden létező Amerikai Magyar Banknak. Vélünk a versenyt egyik sem veheti fel.

Ki tudja nem-e lesz Ön szerencsés és sorszáma közöttük kihú-va lehet??? És gondolja hozzá, hogy elegendő 95 és már kezdhet egy takaréki könyvet. Ezen poton összeggel már ESHETŐSÉGE van egy INGYEN körutazási jegyet vagy pedig más egyéb értékes tárgyat megnyerni. TARTSA PÉNZET GYÜMÖLCSÖZTETÉSRE ALLAMI MAGYAR BANKBAN, melyek között megbízhatóságáról közismert a

KAUFMAN STATE BANK

CHICAGO, 124 N. La Salle Street

Ezen banknak kimutatott vagyona \$1,000,000 dollár. Irjon MAGYARUL. Minden ügyes-bajos dologgal forduljon bizalommal hozzánk. Egyetlen kérdést és egyetlen levelet sem hagyunk válasz nélkül.

KARÁCSONYFA

All büszkén, karcsun, égre szöke,
Száz karja van és mind ölelne.
Dús templomok gótikus lázát
Róla tanulta ember-elme.
Törzse erős, örökzöld lombja
Derűt kacag a kék magasra,
Köröskörül hallgató erdő,
Szűzibb, fehérebb, mint Alaska.
Fázós madár, ha jeges órán
Részál lombjára megpihenni,
Himbálja lágyan, önfelédten
S csendjét nem bántja senki, semmi.
Lábánál patak orgonája
Dalol jég-sípek renetegjén,
S özek szelid csoportja túrja
A havat éhes orral, enyhén.
Lombját tömérdek hó-csillaggal
Teletüzdelt szorgos angyal,
S tetejére rózsát is formált
Jégből, a dermedtszívű Hajnal.
Áll, áll, gyökere láthatatlan,
Fejsze nem bírja büszke testét.
Bár századok vérgőzös arccal
Zuhantát félve lázba' lesték.
Tuhutum óta áll szünetlen,
Homloka égbolt, föld a lába,
Magyar fényő a Királyhágón,
Örök-magyar karácsonyfája.

GÁSPÁR JENŐ

Magyarország lovagvárai

A MARKOMANNOK VÁRA

Ez Nyitra. A legrégebbi vár,
mely Nitra, Nitrovo néven
már Augustus római császár
idejében említve van s a marko-
mannok birtokába jutván, ne-
vezetes várrévd (Vurum) volt.
Árpád már úgy találta készen
a nyitrai várat. Szent István plá-
ne, lakott is benne. Itt volt el-
zárva később unokája Vazul s
itt történt a hajmeresztő bün-
tény.

Egy nap megérkezett Sebő,
Gizella királyné küldöttje, an-
nak gyűrűjével.

Azonnal bebocsátást nyert
a várba s a gyűrűnek engedelm-
kedésének az alantas közegek
A rab herceget előhozatta Se-
bő:

— Ártalmatlanná kell, hogy
tegyelek.

— Tehát megölsz? — kérde
a herceg.

— Nem; csak vakká és sikot-
tá teszek.

Szemét kiszúratta s füleibe
forró ólmot öntött. (Ilyen kegye-
tlen ötletekkel csinálták vala-
mikor a magyar politikát.)

Lakott ekkor a várban egy
Fulgentius nevű barát, aki a
rémtett láttára a következő jö-
vendőlésre fakadt:

— Két szemem volt a herceg-
nek, két fényes nap. Ezt a két
napot kiszúrták. Az Isten napja
két napon kikerül benneteket
gyámoltalan nyitraiak, akik ezt
megengedtetek.

Es hosszú századokig szállt
ajkáról-ajkra a jóslat, hogy vala-
mikor a nap kétszer egymásután
nem fog világítani Nyitrán.

S lőn csakugyan sok száz év
mulva, 1748-ban augusztus 20
és 21-én, amint azt Hahóthy Já-
nos városi jegyző loirja hivata-
los protokollumában, hogy sás-
kák jövének Nyitrára, ami külö-
nös tünemény vala.

— Nagy láma esett a város-
ban, nem tudván mire vélni, Or-
mény felől az erdő felől, mint
egy gesztenyeszínű, vagyis por-
színű kőd látszatott; némelyek
kődnek, némelyek füstnek, né-
melyek pornak vélték lenni, ki-
nek hossza és szélessége nem
látszott s ez hirtelen slúitve-
zűgva beérkezett. Népek sokasá-
gai nyakra-főre a Csermény sző
lőnyegre futottak, sírással, ré-
nyalással, kiáltózással. A vá-
rosban kiváltképen csöngetés,
lövöldözés, dobolás, a várbeli
mezsarak pattogása és a haran-
gok szomorú zöngése miatt már

kor Kázmér a követeit küldé nekik. De csak egyetlen e-
léje egyezkedni, nevetve mon-
gát.

— Egyezkedni akar? Hát jól
van, kössük meg a békét.

— Milyen föltételekre hajlan-
dó királyi nagyságod? — kérde
Kázmér követi.

— Egy nagy engedményt te-

— S mi volna az?
— Hogy szabadon hazavihe-
ni az irháját.

A boldogtalan Kázmér nem o-
koskodott sokáig. Húszezer ka-
tonával jött, hatszázzal nagy szó-
moruan hazabandukolt.

CSEVEGÉSEK A GRAIN EXCHANGEN

Reggel 9 óra van, a hatalmas
épület kezd élénkülni. Az egyik
nagyobb gabonakereskedő irodá-
jában egy nagy fekete tábla e-
lőtt csoportosodnak, meg hány-
ják-vetik a helyzetet. Vidéki far-
merek ezek, Weyburn, Melville,
Brandon, Kipling vidékéről. Be-
szélgetésük tárgya rendszeresen a
termés. Hogyan sikerült? Hol
milyen volt?

— Képzélek csak — szól az
egyik melvillei farmer — 16 va-
suti kocsi buzám van idebenn és
mind feednek. — etetni valónak
grádolták. — Well, well — jön
az általános vélemény — could
not be worst, rosszabb már nem
is lehet. A Itálános a panasz min-
den felé. Moosomin 5, 6, Kipling
4, 5, Weyburn 3, 4 osztályu. Bi-
zony sok kárt tett az az augusz-
tus 22-iki fagy!

Egy nagy száraz skót szólt
most meg:

— Én mindig mondtam, hogy
a Tavaktól nyugatra nem ér egy
hold föld többet 10 dollárnál,
persze én az enyémet Dakotá-
ban is annyit adtam el, de nem
is ért az többet.

Mire egy másik megjegyezte:
— Talán azt is a mortgage társu-
lat vette el, — Mire a skót csak
annyit mondott: — Hát eitalál-
tal. Nálunk most is 60 dollár
holdja egy valamire való farm-
nek, — jegyezte meg egy farmer
Moose Jaw vidékéről.

Eközben fél tíz felé jár az idő,
a táviró kattogva adja le a jelen-
téseket: milyen az időjárás az
amerikai kontinensen, hogy áll-
nak az árak az európai, délame-
rikai piacon. Pont 9.30-kor meg-
szólal a harang, az aréna dobo-
gójáról áthallatszik száz torok-
száz féle hangja, a tickerek el-
kezdenek ketyegni, amint a vil-
lany osztja a papír tekercsen a
folyóárakat, a gyerek gyorsan ír-
ja a fekete táblára: may wheat
123, July oats 56, 1 ask — 2 bid
sth. stb.

A társalgás újra kezd élénkü-
lni, a skót csak kritizálja a hely-
zetet, szidja a malmosokat, hogy
ingyen kellene nekik a buza.

Egy idős ember rendelő szel-
vényt vesz elő, szinte látni, a-
mint öreg, szarkalábos betűkkel
ráírja: „Buy one may wheat at
the market” — mkor ezt a skót
meglátja, magyarázza a többiek-
nek: — No láttak ilyet, mint ez
az old fool! Az árak esnek nap-
ról-napra és ő még mindig ve-
sz a buzát, be adja az ordert e-
zer bushel május buzára folyó-
áron, fogadjunk, hogy a legma-
gasabb áron sózzák rá. Hiába
sok pénze lehet, ma ismét eldob
vagy 40 dollárt. Hiába magyará-
zom ennek az önféjűnek, hogy
ne próbálják ők blokkolni a pia-
cot, ők azt ugysem tudják meg-
állítani, ugyan mit érthat ennek
a hatalmas tömeggel dolgozó
tözsdeinek 10—20 ezer bushel
buza — annyi, mintha egy gör-
gő malomkerék alá egy szunyog
kerül.

Közben bejön egy jelentés: —
Európa kukoricát vásárol! — A
skót flegmatikusan jegyzi meg:
— Nyugodtan vehet, van vagy
háromezermillió bushel az E-
gyesült Államokban.

Es ez így megy napról-napra,
a bróker-tömeg, az marad a régi.
Egyesek elveszthetik a pénzü-
ket, de mint az angol közmondás
mondja: „The crowd never
goes broke”

A hangulat is marad a régi, az
árak emelkednek vagy esnek, az

egyik ember lehet pesszimista,
a másik az csak optimista ma-
rad — vagy mint ők finánciális
nyelven mondják, az egyik bu-
les? a másik bearsie?

Az árak azért csak haladnak
a magok utjalkon, ahogyan a
buzapiacok legmagasabb két té-
nyező: — Kínálat és a Kereslet
dirigálja őket!

IZSAK GYULA

AZ EGÉSZ FÖLDET, NEGYVEN MÉTER VASTAGON LEHETNE BEBORITANI A SARKOK JEGÉVEL

A legújabb délsarki expedíció-
kon végzett pontos, tudományos
mérések szerint az ugynevezett
Antarktisz közepes magassága
2250 méter. Ugyancsak ekkor ál-
lapították meg, hogy ennek a
magasságnak legnagyobb részét
a jégtakaró alkotja. Valószínű
ugyanis, hogy ennek a száraz-
földnek a közepmagassága is
ugyanannyi, mint a hozzá leg-
közelebb eső délamerikai, afri-
kai, vagy ausztrálai kontinen-
seké, vagyis átlagosan 650 mé-
ter. Akkor pedig a jégtakaró ma-
gassága 1600 méter. Mivel en-
nek a kontinensnek a területe
körülbelül husz millió négyzet-
kilométer, olyan óriási jégtömeg
van itt felhalmozódva, amely e-
legendő volna arra, hogy például
egész Európát 2000 méter vastag
jégpáncéllal borítsa be. Ha pe-
dig az egész föld területére el-
osztanók ezt a jégtömeget, ne-
gyven méter vastagon borítaná az
egész Földet a jég. Ha ugyanez
a hatalmas jégtakaró hirtelen el-
olvadna, tíz millió köbkilométer
viz jutna az óceánokba és en-
nek következtében az egész vi-
lágban a tenger szintje minde-
nyütt harminc méterrel emelked-
nék.

A SASKATCHEWANI TERMÉS FELE ELÉRTE A NAGY TAVAKAT

A C.N.R. és a C.P.R. jelenté-
sei szerint a saskatchewan ter-
mésnek több, mint a fele már a
nagytavak mellett elévázorok-
ban várja a továbbszállítását.

November hónapban egyedül
a C. N. R. 65177 vasutikocsi ga-
bonát szállított a tavaly novem-
beri 45,233 vagonnal szemben.

A C. P. R. meg épen kétsze-
resét szállította a tavalyi meny-
nyiségnek november folyamán.

SOK KORMÁNYFÖLDET VETTEK FEL AZ IDÉN

Most hozták nyilvánosságra
az október folyamán felvett kor-
mányföldről szóló kimutatást.
Eszert októberben 2050 home-
steadot foglaltak le a négy nyu-
gati provinciában, melyek kö-
zül 471-et Edmontonban, 211-et
Grande Prairien, 222-et Peace
Riveren, 680-at a Prince Alber-
ta-i kerületben és 157-et Moose
Jawon. A múlt év októberében
lefoglalt 518 homesteaddal szem-
ben ez igen nagy haladást jelent.
Az októberi hónappal együtt e-
szerint 12,112 homesteadot fog-
laltak le január elsejétől, mely-
ből 2004-et Albertában, 4354-et
pedig Saskatchewanban. Ezzel
1,937,990 acre kerül részben mű-
velés alá, részben legeltetés alá.

MEGEMLEKEZÉS KIMERY JÓZSEF EMLEKÉRE aki meghalt 1926 December 16 án Békeváron "Nem vagy Elfeledve" Felesége és gyemekei



A legrégebbi gőzhajójárat Kanadába 1840-1928

Most az ideje, hogy családjá, rokonai
és barátainak Kanadába való kihozata-
lára előkészületeket tegyen.

Írjon a Cunard Vonalnak saját any-
nyelvén. Kimerítő és díjmentes utbalga-
zítást fog kapni és a szükséges okmá-
nyok beszerzését elintézzük.

A Cunard Vonalnak az összes európai
országokban van irodája, melyek az Ön
családjának, rokonainak és barátainak
mindenben segítségére lesznek.

Ha családtagjainak pénzt óhajt Euró-
pába küldeni, azt a legutányosabban a
Cunard Társaság eszközli.

Írjon a:
CUNARD HAJÓS
TÁRSULAT

10053 Jasper Ave.
EDMONTON
100 Pender Block
SASKATOON
209 Eighth Ave.
CALGARY
270 MAIN ST.
WINNIPEG, Man.

Ont. Bay St.
Wellington St.
TORONTO,
Ont.
20 Hospital St.
MONTREAL,
Que.



KARÁCSONYI PÉNZKÜLDÉS

Küldje pengőjét velem haza. — Bármely,
összege 25 cent a postadíj. — Gyorsúrgöny
díja: 1 dollár külön. — Család, testvér, rokon,
barát részére az engedélyt ingyen szerezem
meg, ha a jegyet tőlem veszi meg. Írjon. VÁ.
laszbélyegyet küldjön. Minden pengő levél, így
címezendő: GEO M. FAY Közjegyző BOX: 541
WINNIPEG, MAN.

KELEN SANDOR

— Irodája útján
1456 City Hall Avenue, Montreal, Que.

FRITZ JÁNOS

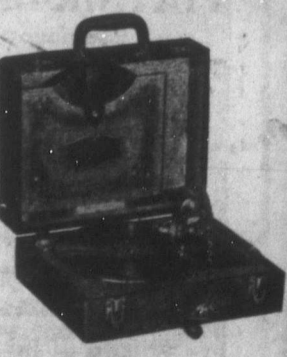
MAGYAR ÉS SZLOVÁK IRODÁJA
10211-9 7th St. - EDMONTON, ALTA

HA családját és rokonait előre kifizetett hajójeggyel hoztatja ki,
gyors elintézés biztosítva. Pénzküldés KABELÉN és postán, a
beküldés napján feladva a megadott címre.
HA jó és gazdaságilag állandóan fejlődő vidéken akar megtelepedni,
ahol befektetett pénzének és munkájának megfelelő eredményt
akarja élvezni. tekintse meg Edmonton és vidékét, hol felszerelt farmok
jó földek eladók. Teljes bizalommal fordulhat hozzánk. Pontos kiszól-
gálásra, minden ügyük elintézéséről biztosítjuk.

CANADIAN PACIFIC RAILWAY ÉS EXPRESS KÉPVISELETE

SZENZÁCIÓ

ARBAN, HANGBAN, KIVITELBEN,
TARTÓSSÁGBAN AZ ÚJ
CARRYOLÁ HORDOZHATÓ
GRAMOFON
\$22.50



3 drb. BERKES CIGANYZENE VAGY
KARÁCSONYI ÉNEK LEMEZZEL
Óriási választékban 75 cent da-
rabonkénti árbán portómentes-
sen rendelhetők.

A LEGUJABB MAGYAR LEMEZEK

KÉRJE ARJEGYZEKÖNKET. — IRHAT MAGYARUL
VAGYA KI E SZELVENYNT ÉS KÜLDJE KITÖLTVE CÍMÜNKRE!

ELGIN COMPANY
30 Richmond Building, TORONTO, Ont.
Küldjenek egy Carryola hordozható gramofont 3 drb
lemezzel együtt \$22.50 árbán. Ezenkívül
3 drb. új magyar lemezt 75 centes árbán portómentesen. Mellékelek egy
\$ money order.
Cím: Név:
Street:
Town:

UTÁNYOSAN BESZERZÜNK ÉS MEGKÜLDÜNK MINDEN CÍMRE!

HARMINCÖT INDIÁN TÖRZS BEPERELTE AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKAT

TÖBB, MINT EGYMILLIÁRD DOLLÁRT KÖVETELNEK, MERT A „FEHÉR EMBER” KIVAGTA A FAJUKAT ÉS KIIRTOTTA A BÖLÉNYEKET

Már régebben folyik az a monstros per, amelyet az amerikai indián törzsek közösen indítottak az Egyesült Államok ellen azon a címen, hogy az amerikai kormány nem tartotta be az indián törzsekkel korábban kötött egyezményeket.

Összesen körülbelül harmincöt indián törzs van képviselve a nagy perben, amely az igazságügyminisztérium legutóbb kiadott jelentése szerint most kerül a Court of Claims elé.

A nagy perben maga az igazságügyminisztérium szerepel ügyvédként, ugyancsak egy másik ebből származó perben is, amelyet a McMurray névű jogi cég indított két indián törzs ellen, 750,000 dollár erejéig, ügyvédi költség címén.

Az indiánok követelése a ka-
vattokkal együtt pontosan szá-
mítva 1.293.240.455 dollár. Óriási
összeg, amely az évek hosszú
során nőtt fel ilyen nagyra a ka-
matokkal és azok kamataival
együtt.

A szü-
indianokkal 1876-ban
kötött békét és szerződést az a-
merikai kormány, tehát abban
az időben, amikor a szü-
indianok lemeszárolták Cluster tábor
nok seregét. A szerződés meg-
kötése óta azonban — az india-
nok állítása szerint — a fehé-
re emberek nagy területeket foglal-
tak el és vettek el az indiánok-
tól azokból a földekből, amelye-
ket a szerződés nekik biztosított.
Azt is állítják az indiánok, hogy
a velük 1868-ban kötött szerző-
dést és más szerződéseket is meg-
szegték a fehérek. Indián terüle-
tekről vágta ki fát, egész erdő-
seket pusztítottak ki.

Nem tanították az indián gyere-
keket, ahogy a szerződés azt
előírta és a börtönöket is kiirtot-
ták, ami igen nagy kárára volt
az indián törzseknek.

A pert indító indián törzsek
Oklohómában, North Dakotában,
Montanában, Idaho és Wash-
ington államokban laknak legin-
kább. A ritka szenzációjú perben
nagy érdeklődéssel várják a
döntést.

AMIKOR KIRÁLYNÉ SZOLGÁL A SZOLGÁNAK

KARÁCSONY SANDRINGHAMBEN — AZ ANGOL UDVAR SZEMÉLYZETÉNEK KARÁCSONYA —

Az angol királyi család karácsonya nem sokban különbözik a többi európai udvarok által megült karácsonyi ünnepektől, de talán kevés királyi udvar személyzetének van oly boldog kedélyes karácsonya, mint a Windsori-család alattvalóinak. Micsoda varázs lehet abban az érzésben, hogy szent karácsony ünnepén ők is független halandók, kikre épűgy, mint a gazdagokra, ott vár a dúsan megrakott asztal, amelynél ők láthatják vendégül a királyi család tagjait! Viktória királyné idejében nyoma sem volt a személyzet részére rendezett karácsonyi szórakozásoknak; mindenki megkapta az ajándékot, melyet neki kiosztottak és a szokásos karácsonyi estebédet. De Edward király, kinek jóválláságáról még most is legendák élnek a nép kö-

zött, azt kívánta, hogy azok, akik egész életüket a királyi család kényelmének robotjában töltik el, egy-két estére az évben el felejthessék szolgáscsüvegüket és saját uraiknak képzeljék magukat.

A karácsonyi ajándékok szétosztása a személyzet számára rendszeren egy héttel előzi meg a karácsonyi ünnepeket. A női személyzet hagyományos ajándéka egy öltözöt ruha, melyet mindenki aszerint, hogy mire van szüksége, estélyi vagy látogatóruhára, vagy kosztümre, szabadon, izlése szerint rendelhet meg egy jól ismert londoni cégnél, aki évek óta szállítja a királyi családnak. A férfitestvérek tagjai valami masszív ezüsttárgyat kapnak, úgy, hogy, aki már több év óta áll az udvar szolgálatában, egész értékes e-

szü-
gyűteményre tett szert. A személyzet számára rendezett karácsonyi szórakozások programjának két kimagasló pontja a karácsony-ünnepe, amelyet a sandringhami személyzeti hallban tartanak és a személyzeti hál, amely január 12.-én, a régi angol karácsonyok dátumán, a Buckingham Palace kocsiszínelében, ma jobban modva garázzsal szokott lezajlani, az ünnepségre a királyi család szolgálta-
tában levő egész személyzet hivatalos, de jelen vannak rendszeren a királyi család tagjai és a York Cottage-i vendégek is. Az ünnep este nyolc órakor kezdődik, amikor már együtt van az egész szolgáló személyzet, amikor is a férfiak frakkban és a nők estélyi ruhákban jelennek meg. Egyedül azok a férfiscslédek, akik aznap este is szolgálatban vannak, jelennek meg skarlát és fehér egyenruhákban. Pontosan este nyolc órakor bevonul a királyi család vendégeivel és azonnal megkezdődik az ajándékok kiosztása. Az is minden ceremónia mellőzésével történik. A terembeleléskor mindenki kap egy vörös jegyet, melynek száma alatt „Sandringham Christmas Tree” és az évszám áll. Az ajándékok szétosztásánál szorgoskodó szolgálók közül egyik ki kiáltja a tárgy számát, az egyező számok tulajdonosai, a királyi királyné, vagy a walesi herceg épűgy, mint a személyzet tagjai átveszik ajándékaikat. Az átvételnél sincs semmiféle hajlongás a királyi család felé; most a cselédesség ünnepe, most ők a főszemélyek. Az ajándékok szétosztása után a királyi család elvonul és akkor kezdődik az igazi mulatság, mikor az egész társaság bevonul a személyzet nagy ebédlőjébe, ahol már várja őket a pompásan terített asztal. Az angol karácsonyi ebédeknek elmaradhatatlan pulykapecsenyén és a hagyományos égő karácsonyi pudingon kívül mindenféle ingyencsüveget tartalmaz a menü és a sok jóféle bor között nem hiányzik a pezsgő sem. Est ebéd alatt egymást érik a köszöntők, felhangzik az ének és végül a királyi családot éltetve oszlik szét az ünneplő társaság.

A személyzet bálján szintén megjelenik a király és a királyné, sőt rendszeren ők nyitják meg a bált, a király a házvezetőnővel, a királyné pedig a főlakájjal. A királyi pár azután egy ideig nézi a táncolókat és a szünetek alatt kedélyesen elbeszélget többekkel a személyzet közül, csak mikor elérkezik a vacsora ideje, távozik, hogy a személyzet fesztelenül mulathasson és élvezhes-

se a karácsonyi estebédhez hasonló dus lakomát.

Annak illusztrálására, hogy mily patriarchális módon gondoskodik az angol királyi család alkalmazottairól, egy kedves esetet mesél el a Home Magazine. Még Edward király életében történt, hogy Alexandra királyné egy régi szolgáját bízta meg a rokonai és barátai részé-

re vásárolt karácsonyi ajándékok becsomagolásával és elküldésével. Nem csekély feladat volt, néhány száz tárgyat becsomagolni és megcímezni. Hozzá is látott még reggel, de még este tizenegykor is mellette görnyedt. Egyszerre tizenegy óra után nyílt az ajtó és lassan be lépett a királyné, kezében egy tálcaival, amelyen egy halom,

frissen készített sandwich és egy üveg pezsgő volt. — Azt gondoltam, megéhezik — szöjt a királyné — azért hoztam magának egy kis vacsorát. Ha megette, úgy feküdjön le, már nagyon ki lehet fáradva. A többi csomagolást elvégezte heti holnap.

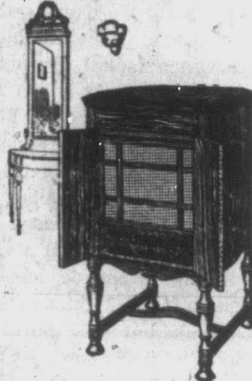
“Többet élvezhet otthonában”

ha

Orthophonic Victrolát vesz Karácsonyra



családja örülni fog, ha karácsonyeste az orthophonikot hallgathat, mely gyönyörű hangjával egész esztendőn keresztül emlékeztetni fogja őket a karácsonyesti hangulatra.



BARONA

Gyönyörű macha-
zoni szekrény mű-
vézni kiállítás.

ÁRA:

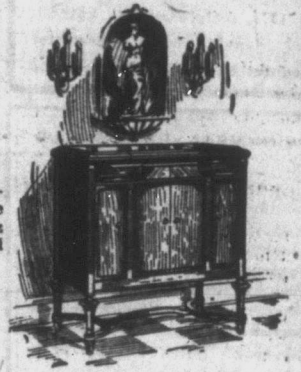
\$190

ALVARA

Szép időfa szek-
rény teljes erede-
tiséggel adja visz-
sza az emberi
hangot.

ÁRA:

\$22



Nézze meg új kirakatunkat

RÁDIÓK

VICTOR : FEDERAL : ROGERS

J.J.H. McLEAN & CO LTD.

The West's Oldest Music House
329 PORTAGE AVENUE

CANADIAN NATIONAL RAILWAYS

VASUTI ÉS HAJÓJEGYEK
A VILÁG MINDEN RÉSZÉBÉ

KÖZVETLEN HAJÓÖSSZEKÖTTETÉS AZ ÓHAZÁBA

Ha az Óhazába szándékozik utazni ezen a télen, lépjen érintkezésbe a CANADIAN NATIONAL RAILWAYS legközelebbi állomásfőnökével, aki készséggel áll az utasok szolgálatára és a legnagyobb előzékenységgel fogja előkészíteni az utazást. Az idén igen gyakran indulnak Óceánjárók Európa felé és a CANADIAN NATIONAL RAILWAYS ügynökeinél bármely hajóstársaság vonalára válthat hajójegyet.

Leszállított áru vasuti jegyek

A KARÁCSONYI ÜNNEPEKRE INDULÓ GÖZHAJÓKHOZ!

Vannak barátai az Óhazában, akik Kanadába szeretnének jönni?



HA IGEN, úgy forduljon bizalommal hozzánk, mi gyorsan és pontosan elintézzük a bevándorlási engedély megszerzésével járó hivatalos teendőket és a legrövidebb idő alatt megszerezük a hajójegyet.

ALLOWAY & CHAMPION a C. N. R.
ÉS AZ ÖSSZES HAJÓSTARSASÁGOK KÉPVISELŐI

667 Main Street, WINNIPEG, Man.

UTASAINKRÓL SAJÁT KÉPVISELŐINK SZEMÉLYESEN GONOSKODIK, A KIKÖTŐTŐL A RENDELTESETI ALLOMASIG.



Ezek a prospektörök július óta keresnek nemes ércet Kanada legészakibb vidékein. —

HAJÓJEGYEK BEVÁNDORLÓK RÉSZÉRE

VEGYE MEG A HAJÓJEGYET ROKONAI RÉSZÉRE MAR MOST! MERT IGY A BEUTAZÁS SOKKAL GYORSABBAN TÖRTENIK.

A Hamburg-Amerikai Hajózási Társaság Itteni és európai Ügynökségei minden tekintetben az utazók segítségére lesznek.

A Hamburg Vonal konyhája és kiszolgálása világhírű.

HAMBURG-BÓL HÁLIFAXIO \$115 Harmadozástíru hajójegyára

A Hamburg-Vonal pénzküldése olcsó, gyors és biztos. Forduljon bővebb felvilágosításért a helyi Ügynökséghez, vagy a következő címre:

HAMBURG-AMERICAN LINE
274 MAIN STREET WINNIPEG, MAN.

EGYLETEK—EGYHÁZAK

KATHOLIKUS MAGYAR ISTENTISZTELET

tartunk, magyar szent beszéddel minden vasárnap 10 órákor a Szent Ferencről mislése névérek nagytermében (Jarvis uca 137), melyre minden katolikus magyar hívőt szeretettel meghív: SOÓS ISTVÁN plébános

WINNIPEGI REFORMATUS EGYHÁZ

Intentisztelet minden vasárnap délután 3 órákor a Maple Street Mission templomban (a C. P. R. kőtelepén).

Vasárnapi iskola minden intentisztelet után.

Lelkész: Balla Zsigmond, 549. Burrows Ave.
Gondnok: Seres Ferenc 293 1/2 Young Str.
Pénztárnok: Korodi Béla.
Jegyző: Molnár Gyula.
Presbiterek: Just László, Miklós József, Hájasz Tamás.

ELSŐ WINNIPEGI MAGYAR BETEGSEGELYZŐ EGYLET

Winnipeg egyik legrégebbi magyar egylete. Helysége: 242 Manitoba Ave. — A belépési díj: \$2.00. Havi díj: 75 cent. Orvosilag igazolt betegség esetén rendes tagjainak napi \$1.00 betegsegelyt fizet. Az egylet helysége ayitva kedden, csütörtökön, szombaton 7 és vasárnap du 3 óráig. A tagok szórakozására különféle társaságok, olvasmányok állanak rendelkezésre. Tag felvétel a házigyűlések alkalmával minden hó első vasárnapján. Mindenféle levelezés vagy érdeklődés az egylet címére: 242 Manitoba Ave. Winnipeg, Man. küldendő. Egyleti orvos: Dr. H. OEKLER, rendelője: 507 Boyd Bldg. d.u. 4-6. Lakáson rendelés este 7 után. Lakcím: 616 Mountain Ave. Ph.: 55993

A WINNIPEGI SZENT ISTVÁN KIRALY RÓMAI KATHOLIKUS BETEGSEGELYZŐ EGYLET

Alakult 1907-ben. Saját háza Winnipeg, Elmwood, 665 Nairn Ave. Az egyesület célja: tagjainak betegség és haláleseti segélyezése, a vallásos élet ápolása. — Magyar könyvtár. Az egylet tagjainak minden vasárnap és ünnepnap a helyi segélyre: \$1. Heti \$5.00 betegsegelyt és \$40.00 temetkezési segélyt. Belépési \$2.00, havi tagdíj 50 cent. Közgyűlések minden hó 3-ik vasárnapján. — Vidékről egyelőre csak pártoló tagokat vesz fel. Minden érdeklődés az egylet elnökéhez címzendő: Kozogovits József 667 Nairn Ave., Elmwood, Winnipeg. Egyleti orvos: Dr. H. OEKLER, cím: 616 Mountain Ave. Ph.: 55993 Lakáson rendelés este 7 után. Lak.

PENGÓJÉLT, DOLLARJÁT KÜLDJE A „PANNONIA” UTJÁN

296 1/2 Main St. WINNIPEG, MAN.

HA RAYMOND és környékén, ahol CUKORREPA, DOHANY és mindenféle kertj vetemény megterem, akar földet venni, CSALÁDJÁ, vagy ROKONA részére Bevándorlási Engedélyt akar beszeresni, HAJÓJEGYET akar venni, vagy PÉNZT akar küldeni SZEMÉLYESEN, VAGY LEVELEGGEL FORDULJON RAYMOND, Alberta, P. O. BOX: 289. **NEMEDY GYULA** MAGYAR TELEPÍTŐ IRODÁHOZ.

A KANADAI MAGYAR UJSÁG HIRDETŐI MEGSZÍZHATÓ CSÖKKETŐ ÖGYNÖKÖK, KIK KESZÜNK EL TAMOGATÁSBAK UJSÁGUNKAT HA TAMOGATÁSBAN VAN RÉSZÜK A MAGYARSÁG RÉSZÉRE.

A Kanadai Magyar Szövetség

TAGJAINAK, BIZTOS BETEGSEGELYZEST ÉS HALÁLESETI SEGÉLYT NYUJT ALACSONY HAVI, VAGY TÖBB HAVI ELŐRE

FIZETENDŐ ILLETEK ELLENÉBEN.

BEÁLLÁSI DÍJ NINCS ORVOSI VIZSGÁLAT NEM KÖTELEZŐ

KERJEN BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁST.

A KANADAI MAGYAR SZÖVETSÉG

Központi Iroda: WINNIPEG, MAN. 180 GOOD STREET.

A PESTI UR

EVVEL KEZDŐDIK OSZT EBBE VAN A ZÖREG TÁTRAN SZÖRZÖTT TAPASZTALAT IS MÖG A PÖTSÉTFARAGASRUL SZÖRZÖTT TAPASZTALAT IS. MAS SZÓVAL ITT IS VAN MINDÖNFÉLE, MINT A TÖBBI BE

A KAPU TZIMÖR

Itt a pesti urnak is fejbe száll az jókedv, ojan veszőtt tántzot kezd, hogy majd szétveti az pinzt, oszt a nyakamba borul, ősz sze vissza tsokol, Durbinst is, mög még Kátsát is, no mondok magamba bizonyosan képviselő választás készül errefele.

Aztán jól elbeszélgettünk. Aszondom napszállat után, hogy mondok tyű kutyaatta, de itt felejtőkötünk! hát a vatsora? Indulni akarunk, hát a pesti ur nem bír fölkelni a székürl. Fő lemejjük, hát neki borul a hordónak, oszt aszondi, jaj édső Jo lán.

— Nem leány az mondok, de ne is sajnálja, mert mögen mögtanajjuk.

De a zü lába mán 8-tzasokat járt a zúton. Darabig tsak vezettük, de mikor mán 8-tzasokat at se tudott járn, mondok Kátsának, szödd a hátadra.

Hát a Kátsa a hátára szötte, oszt rőttenően szitta, hogy mi- jen nehéz.

— A bor nehéz benne mondok amit mögívott.

A Kátsa aztán visszamaradozott tölünk. Etször ahogy mögfordulok, hogy mér maradozik vissza, akkor látom, hogy mögfordította a hátán a pesti urat, fejfel löfelé.

KÁTSÁNAK A ZESZE

Levele gyött másnap a pesti urnak rúzsaszínü.

— Tyűh a teringésit aszondi, hamar egy kocsi, gyön a feleségöm.

A kisbíró mingyán befog, oszt elrobor a pesti urral, én mög ma gamba tsudálkozok, hogy mon dok szóval se említötte eddig a feleségit.

Hát mondok a zanyuknak i- gazits bé mög egy ágyat a töm- lötzbe, vagy hogy a díványra vesd, hát ugy is tött a zanyuk, de mög a bazsalikom virágot is oda rakta a zablakba, így kedve zött a pestieknek.

Mögérkezik a pesti asszony, no takaros vázonszéléd a pesti de hogy a szobát mögláti, hát tsak emelgeti a zórát, hogy ű ije n szobába nem hál. Át is mön- tek a kotsmába oszt odaszálltak. Bántott engöm, hogy így fa- képnél hagytak, mert mondok mán az én házam mégis tsak tisztább, mint a kotsmárosé, ha nints is fátoly a zablakon, de le- galább ki van söpörve bötsüle- tösen.

De tsak elmöntek. Kátsa tze- pelte utánok a sárga tarisznyá- kat, papiroskatujákat.

— Aszondi Kátsa ne búsuíjon bíró uram visszagyönnök eszök röggelre.

— Dehogy gyönnök mondok, eszük ágába se lösz, nagyon fi- nyás a mönyetake. Hát lám éjfé se mult, hallom

ám a zörgetést, hogy aszondi a pesti ur, eressenek be oszt agy gyanak két ágyat.

Kinézök a zablakon, oszt mon dok nem vendégfogadó a zén há zam, tsak etzör vót.

De hogy erősen könyörgött a pesti ur, hogy aszondi ösmerjek istent, hát béeröszöttem üket. Kátsa mög hozta utánok a sok tzókmököt.

Aluttak osztán majd délig. Mondok Kátsának, mért gyöt tek eszök vissza?

— Hát aszondi, ahogy bérak- tam a zekzetemetzjúket, három tserebogarat dugtam be a ván- kosuk alá. Mejhöz hasolló lyókat kíván- ok

Göre Gábor bíró ur.

Tisztott Olvasótábor!

Karácsony szent ünnepe é n is mög a zanyukom, mög a só- gorok a zegész kösség nemkülö- nben Kátsa is kellömetes zere- tetöt, békességet, kívánunk a kanyadai magyar néphö!

Göre Gábor bíró ur.

INNEPEK UTÁN TOVÁBB MONDOM!

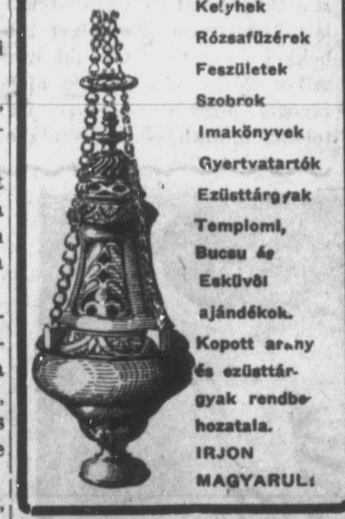
A VÖLEGÉNY

— A völegényem azt mondta rólam, hogy én vagyok a leg- szebb és legokosabb leány, aki- vel életében találkozott.

— Akkor ne menj hozzá! Képzeld, micsoda férj lesz abból aki már völegény korában így hazudik.

HIRONS-COULAND SILVERWARE LTD.

Fort St. 261, WINNIPEG, Man.



- Kelyhek
- Rőzsaüzérek
- Szözületek
- Szobrok
- Imakönyvek
- Gyertvatartók
- Ezüsttárgyak
- Templom, Bucsó és Eskuívöl
- ajándékok.
- Kopott arany és ezüstartá- gyak rendez- hozatala.
- IRJON MAGYARUL!

HA HAJÓJEGYET akar vásárolni, vagy PÉNZT akar küldeni hozzá tartozóinak forduljon bizalommal

SIPOS GYÖRGY

Irodájához.

MELVILLE, SASK.

ahol haladéktalanul el fogják intéz ni a dolgát. — BEVÁNDORLÁSI ENGEDÉLYEK, FÁRM-VETEL, MUNKAKÖZVETÍTÉS

A KANADAI MAGYAR UJSÁG előfizetési ára egy évre három dollár, félévre \$1.50, negyedévre nyolcvan cent. Küldje be a pontos összegget, hogy megküldjünk bennünket a teleologia levelezéstől!

ELKÉSZÜLT A



1929-es Képes Nagy Naptára

GYÖNYÖRÖ, VALTOZATOS TARTALOMMAL, SZEBBNEL-SZEBB ELBESZÉLESEKKEK, MULATTATÓ ÉS TANULSAGOS TÖRTE- NETEKKEK, GAZDASÁGI TUDNIVALOKKAL, KANADAI VONAT KOZÁSÜ CIKKEKKEK, A NAGYVILÁG, MAGYARORSZAG ÉS KA NADA ELETEBEN ELŐFORDULT FONTOSABB ESEMENYEK- KEL, TÖBB, MINT HETVEN EREDETI, KANADAI VONATKO- ZASU KEPPEL, ADOMÁKKAL, HASZNOS TUDNIVALOKKAL STB. STB.

A képes nagy naptár ára 50 cent. Az Ohazába küldve 75 cent.

Küldje e rendelését mielőbb, mert a naptár szét- küldését a rendelések sorrendjében eszközöljük.

Hazafias Idővöszlettel

A KANADAI MAGYAR UJSÁG

296 1/2 Main Street, WINNIPEG, Man.

Dzvigola János szíven tudatja a magyarsággal, hogy boardingházát

78. Henry Aversöl

GROVE STREET 140 alá

helyezte át.

HA FÖLDET AKAR VENNİ, HA HOZZATARTOZÓIT AKARJA KIHÖZATNI KANADABA HA PÉNZT AKAR KÜLDENİ, HA BÄRMI HIVATALOS ÜGYE VAN ÜGY İTT, MINT AZ ÖHAZABAN, Keresse fel személyesen a legrégibb magyar irodát. **KONYHA FERENC, közjegyző** BOX 514. YORKTON, Sask.

A természet egyik legszebb adománya az emberi hang. Használja ki tehetségét, finomítsa hangját lágyabbá, kellemesebbé, kifejezőbbé **CRANSTON ÉNEKISKOLÁBAN** 209 Birka Building WINNIPEG, Man.

FIGYELEM! BIZTOS JÖVŐ! **The Colonist's Service Association Limited** Nyugatkanada legkiterjedtebb MAGYAR telepítő és pénzküldő vállalata INGYENES MUNKAKÖZVETİTES. 25 dollár lefizetés mellett bárkinek adok 160 acre kitünő buza- termőföldet Alberta legjobb vidékén. Az első négy évben semmiféle más fizetni való nincs. Földek ára akorenként 6—10 dollár. Elevátorok is- kolák, templom, üzletek, vasut a közelben. Eddig 250 megtelepedett ma- gyar család bizonyítja e földek jóságát. Calgarytól keletre száz mérföldre kitünő öntözö berendezéssel el- látva adok bárkinek 160 acre kitünő buza és zöldségtermő földet aka- renként 30—50 dollár vételáron. Lefizetendő a vételár 7%-a. A hátráltk igen kedvező feltételekkel fizetendő. Bárkinek, aki ezen földekből vá- sárol, adok kívánásáigára házépítésre egyezer dollár segélyt és felszár- tók, bevetek a teljesen elkészítke 50 acre földet későbbi visszafizetésére. Bővebb felvilágosításért forduljon az irodához. PÉNZKÜLDÉS, BEUTAZÁSI PAPIROK BESZERZÉSE, ÜGYVEDI ÉS KÖZJEGYZŐI SZOLGÁLAT

Magyar Otthon FORT WILLIAMBANI MAGYAR KONYHA! — TISZTA SZOBÁK! — BILLIARD TEREM! Szives pártfogást kérnek: FISTROVICY — BARANYAI 740 Simpson Street FORT WILLIAM, Ont.

Magneto Service Station Limited Motorok, generatorok, gépek, mágnesek, sebességmérők, bate- riák stb. nagy választékban. 2047 Broad Str. REGINA, Sask. Magyar tolmács alkalmazva

Canadian National Express Money Ordert Pénze biztonságáért tökéletes jótállást vállalunk

VESZÜNK! ROKAT, FARKASBT, MINK, MUSKRAT, SABLE, SEA- VER, VADMÁCSKAT, RACON, Stb. Ha van a fent nevezett börtökből, akkor küldje el Amerikába, ahol a legjobb áratk fizetik azokért. KÖLD- je el postán vagy expressen és írja meg az árat, a pénzt azonnal elkü- ldöm. Csak nyers börtöket veszünk. **S. FIRTKÖ** 426 PENN AVENUE, FORT BURBURN, PA. U. S. AMERICA.

CIM VALTOZASKOR ELÖZÖ CIMÉT IS KÖZÖLJE. A KIADÓHIVATALLAL

MEGVÉDI A VESÉT

vagyis biztosítja a pontos kiválasztást és eltávolítja a zavarokat okozó mindenféle vesébántalmakat a

BOLGAR-FÉLE VESEPIRULA

Evtizedek óta bevált! Ezer meg ezer hálaleveli dícséri! — 1 doboz \$1.10, 6 doboz — egy teljes készlet — 5 dollár. A rendelés címezze így:

VÖRÖS KERESZT PATIKA

8901 Buckeye Road C. C. Cleveland, Ohio.

KÜLDJÖN BE 50 CENTET A KEPESE NAGY NAPTÁRRAI

HA BETEG az orvoshoz menjen legelőször A RECEPTELT JÖJÖN Kelly Drug Co. Ltd. gyógyszer-tárba, ahol azonnal és letele-meretesen ki lesz szolgálva. KELLY DRUG CO. Ltd 1794 Hamilton Str. REGINA, Sask. Telefon: 4032. Irhat magyarul is.

„TANULJON ANGOLUL” HA BOLDOGULNI AKAR!

Most EGY DOLLÁR előrelvő beiktatása mellett megrendelheti a legjobb tankönyvek ellismert, híres \$200 „Angol-Magyar TANÍTÓ” 50 leckével, melyből biztosan, és könnyen megtanulja. ISADORE BRAUN okl. tanító és közjegyző 10210 Adams Ave. CLEVELAND Ohio U. S. A.

HOLLAND AMERICA LINE

Magyarországból Kanadába

Közvetlen összeköttetés ROTTERDAM ES HALIFAX között a Holland Amerika Line nagy és kényelmes hajóin. A társaságnak Irodái vannak Budapestben, Prágában, Bécsben, Zágrábban, Bukarestben, Moszkvában, Brémában, Hamburgban és Rotterdamban. Díjtalanul szerezzük meg bevándorlók részére a kanadai kormánytól a partra szállás engedélyt. További felvilágosítást kaphat bármely ügy-nkönkünél. Levé-eli érdeklődését küldje e címre: HOLLAND-AMERICA LINE 673 M^AN S^TREET WINNIPEG Man., Canada.

FORDULJANAK TELJES BIZALOMMAL AZ ALANTI RÉGI ES JÓHÍRO CÉGÜNKHÖZ, HA SZÜKSÉGE VAN A KÖVETKEZŐKRE: UTLEVELEK és ahhoz szükséges kérvények megfogalmazása. AFFY-DAVIT beszerzése rokona és ismerőse részére. HAJÓJEGYEK eladása. PENZATUTALÁS a leggyorsabban és teljes jótállással. ÉLET ES TŰZ-BIZTOSÍTÁS. FARMVÉTEL, bérlet és eladás közvetítése. KÖZJEGYZŐI okiratok kiállításra bármely nyelven. MEGHATALMAZÁSOK közjegyzői hitelesítése.

SIMON és OBERHOFFNER

KIR. KÖZJEGYZŐI HIVATALA INGATLANFORGALMI ES HAJÓJEGY IRODAJA MAGYAR OSZTÁLY VEZETŐJE: EISENZOFF JÁNOS 17 17-11th Ave. REGINA, Sask.

FELHÍVÁS

Felkérem az alant felsoroltakat, hogy saját érdekükben a jelenlegi címüket az alulírott főkonzulátussal mielőbb közöljék: Szelberl Jakabné, Veszprém, Quibell, Ont. Kiss Mátyás, Békéscsaba, Montréal, Hamilton, Ont. Vitkovics János, Dombóvár, Kitchener, Ont. Böröndi Ferenc, állítólag hamiltoni lakos, Varga József, Gyöngyös, Montréal, Que., Mák András, Mezökövésd, Ford City, Ont. Lakatos János, Tamás, Kitchener, Ont., Hasprai Lajos, Zirc, Caledonia, Ont., Novotni József, Miskolc, Welland, Ont. Üregi György, Deveszer Montréal, Que., Ivan Mihály Miskolc, Welland, Ont. Erdélyi János Adony, Montréal Que., Kovács Pálné, szül. Dobronics Teréz, Orosz István volt montreali lakos, Kalin János, Chicoutimi, Que., Hodza András volt buda-

pesti lakos. Keszelyh K. András volt budapesti lakos. Bako István, Budapest, Hamilton, Ont. Kocka József volt sajtóügyi lakos Gyökör Gyula, Nyírbátor, Hamilton, Ont., Tóth József, Egerszeg Montréal, Que., Tóth Lajos, Miskolc, Welland, Ont., Bielik Mária, Wakaw, Sask. J. O. BENEZ Montréal m. kir. főkonzulátus 910 Castle Bldg.

DILEMMA

A matrózok a hosszú tengeri ut végén alaposan felöntöttek a garatra és meglehetősen bizonytalan léptekkel hagyják el a csapzékot. Fred átöleli Johnny nyakát és nyöszörgve kérli: — Pa... pajtas... mi van velünk... Hol vagyunk? — Ha a fedélzeten vagyunk, akkor vihar van, ha a szárazon vagyunk, akkor be vagyunk rugva...



Százal a működő fényképezőknek elküldik filmjelke hozzánt képeket készíteni. Próbálja meg Ön is, meg lesz elégedve. Egész Kanada területéről elvállaljuk és legjobb munkát garantálunk. Nagytit gondosan megcsinálva — A magyarok fényképezési műintézeté.

THE STAR PHOTO STUDIO

490 Main Street. WINNIPEG, MANITOBA

KELETKANADAI IRODA

Vezető: SZABOLCS FERENC Gyors és biztos pénztutalás. — Hajójegyek. — Bevándorlási ügyek. — Fordítások és okiratok. — Közjegyzői ügyek. — Farmok és házak adásvétele. Farmok a legjobb vidékeken, könnyű fizetési feltételekkel, bármily nagyságban kaphatók. Kérjen ajánlatot. — Minden nemű biztosítás. — könyvek, újságok és hangfilmek árusítása. — Bármely ügyben forduljon bizalommal e címre: IMMIGRANTS' SERVICE BUREAU 8 Barton Str. East. — HAMILTON, ONTARIO. — CANADA.

Kish Andor boardingháza

magyarok találkozóhelye Olcsó szobák és jó koszt. A honfitársak pártfogását kéri a tulajdonos FORT WILLIAM, Ont. 528 McLAUGHLAN ST.

A Stockholm, Sask. környéki magyarság szíves pártfogását kéri

BIRO PÉTER

borbelymester, kinek üzletében hűsítő italok, fagyalt, valamint a legújabb magyar gramofonlemez, magazinok jutányosan kaphatók. FIZESSEN ELŐ A KANADAI MAGYAR UJSÁGRA BIRO PÉTER-nél. STOCKHOLM, SASKATCHEWAN.

SZARKA JÓZSEF

üzletében magyar pipa- és cigarettá dohány, papír kapható. A KANADAI MAGYAR UJSÁG Ügynöke előfizetéseket, hirdetések, keresztetéseket felvesz a lap számára. MAGYAR OTTHON SZALLODA 406—4. Ave. South Lakás: 609—13 Str. LETHBRIDGE, ALTA.

WINDISCH JÓZSEF

Hajójege és telepítési irodája. Saskatoon, Sask. 2nd Avenue. P. O. Box 1630 Thompson Chambers Building, Room 603. CSALÁDJÁNAK, TESTVEREINEK ES ISMERŐSEINEK beutazási engedélyt megsterzem, hajójegeit itt megveheti. PENZKULDES nagyon jutányos áron bérhová. THE CROWN LIFE INSURANCE COMPANY tőképviseleje. Szívesen adok felvilágosítást teljese felzerelt és felszerelés nélküli farmokról. „PANNONIA” WESTERN CANADA COLONIZATION SOCIETY Saskatooni irodájának vezetője.

UJ BEVÁNDORLÓK!

Csak úgy fog boldogulni az új hazában, ha az alanti könyvekből rendel. A rendelés összege bélyegekben is beküldhető.

NYITRAY Nyelvtan \$1.00 GREEN Nyelvmaster \$2.00 BRAUN Nyelvtan \$1.25 GREEN Szótár \$1.50

megrendelhető: PANNONIA WESTERN CANADA COLONIZATION SOCIETY 296½ Main Str., WINNIPEG, Man.

MEGJÖTTEK!!

AZ UJ GRAMOFON LEMEZEKI ÓRIASI VALASZTEKI KERJEN AZONNAL RÉSZLETES ÁRJEGYZEKET! PANNONIA WESTERN CANADA COLONIZATION SOCIETY 296½ Main Str., WINNIPEG, Man.

TÉLI KIRÁNDULÁSOK



A Csendes Óceánhoz

Vancouver — Victoria New Westminster Jegyek meghatározott napokon kaphatók DEC. — JAN. — FEB Viszátérés 1929 április 15

Keletkanadába

Jegyek kaphatók Viszátérési határidő három hónap December 1-től Január 5-ig.

Közép-Államokba

Jegyek bármely albertai és saskatchewan állomáson kaphatók December 1-től Január 5-ig. Viszátérési határidő három hónap

Az óhazába

Jegyek kaphatók December 1-től Január 5-ig. az Atlanti kikötőkhöz: St. John, Halifax, Portland Viszátérési határidő öt hónap

Bővebb felvilágosításért állomásfőnökhöz forduljon az

CANADIAN PACIFIC

SZEM, ORR, FUL és GÉGEBÉTEGEK bizalommal fordulhatnak

Dr. SAUCIER

szakorvoshoz, ki párisi tanulmányutjáról most tért vissza és a Stephenson Blockban (225-2nd Ave. South) SASKATOONBAN rendelőt nyitott.

MINDEN

esetben keresse meg SZAKÁCS GÁBOR Irodáját, ki a C.P.R. CO. képviselője és a CANADIAN PACIFIC EXPRESS pénaküldője.

ÜGYE

akár pénst küld, akár rokonát sarkja kimosatni, a

LEGBIZTOSABBAN

lesz ellátva. Ha általa veszi vagy adja el farmját, Szakács Gábor Irodájának megbízható munkája által

SIKERÜL

Box 30. Telefon 23 KIPLING, Sask.

ELOFIZETŐINKET KERJÜK, HOGY mindennemű elváltatásnál előző ciklusban

TUDATNI SZIVESKEDJENEK.

Minden olvasónk saját érdeke is, ha csak a lapunkban hirdető cégeknél eszközli bevásárlásait

1. Előnyök: 2.

A legtöbb cégnek Azen cégeket te-érkezőkben megadja, amelyek részben, tehát el-ésedőben valóban-éteket, amivel le-és éret, ha hi-és-REANK HÍVAT-ÉREDMÉNYEK KÖZIK!

sokasága miatt. Ezalatt idők volt az ismerősöknek egymással beszédbe eredhetni.

— Kár volt azt az embert olyan keményen megtámadnod — szolt Rudolf Tarnaváryhoz, — a jámbor a szász földön lakott ifju korában, azóta külföldön tartózkodott, nagyobb részt Spanyolországban, biz az nem igen ismerheti alkotmányos szokásainkat.

— Akkor miért nem hallgat? — felelt Tarnaváry — fogja be a száját, ha nem ért a dologhoz. Tudom, hogy jövőre majd megrágná, amit kijmond.

— Allg hiszem, — szolt Rudolf. Kőcserepyék jól tudják, hogy miért szerették meg azt az embert maguknak.

— Hát miért?

— Azt majd megtudod.

Tarnaváry ott hagyta Rudolft s előre tört az ajtó felé.

Az ajtó mellett állt Misztizláv barátunk, ki szinte megijeszté sápadt arcával Tarnaváryt, amint oda rohant hozzá.

— Kedves nagyságos urambátyám, az Istenért, mit méltóztatik cselekedni?

— Hát a mi a patvart cselekedtem?

— Miért tetszett úgy összetűzni azzal az emberrel?

— Elmenj fickó, engemet leckéztetni, vagy úgy lehordalak, hogy a lábodon sem álsz meg.

— De hát méltóztatik-e tudni, hogy kicsoda az az ember?

— Hát kicsoda? Tán csak nem angol követ, hogy ne legyen szabad lehordani?

— Ó egy híres...

— Micsoda híres? Én soha sem hallottam hírét.

— A leghiresebb párbajvívó egész Európában.

Hát aztán? — veté oda félvállról Tarnaváry. — Hát aztán?

Kanada Magyar Újság

Entered as Second Class Matter, Post Office Ottawa, Ont. Canada.
Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.
256 1/2 Main Street, WINNIPEG, Manitoba, Canada. Telefon: 25747.
Nyomdaigazgató: NEMES GUSZTAV

A kiadóhivatal vezetője: KOVACS MIHALY
Nagyobb hirdetések árait kívánatra azonnal küldi a kiadóhivatal.
Rates on advertisement contracts furnished on request.

VADÁSZATI — CSAPDÁSZATI
CIKKEK FÖZLETE
Puskák és töltények minden
gyártmányból

UNCLE BEN'S exch.
EDMONTON, Alta.
Cor. 102 Ave. 101 Street

Dr. J. E. WILKINSON
a magyarok fogorvosa

520 TEGLER BLDG.
A 15-centes Store felett

EDMONTON, ALTA.

Dr. P. H. McNULTY M. D. C.M.
Röntgen specialista, sebész
és nőgyógyász

rendelő 507 McArthur Bldg.
Lakás 138 Harrow Street.
WINNIPEG, MAN.
Telefon 23.915. Telefon 43.909

ELADÓ BACSKAI GAZDASÁG. Katymár bacsmezei nagyközségben, az állomás közelében elköltözés miatt olcsón eladó 10500 négyzetméteres gazdaság. Három szoba-konyha alaprajzú villával, két szobás cselédlakással, istállóval és egyéb gazdasági épületekkel, prima fekete bacska föld, egy hold szőlő, a többi szántó. Ár: \$4500. Ritka alkalmi vétel. Írjon még ma. Immigrants' Service Bureau 8 Barton St. E. HAMILTON, Ont. Kanada. 51-1

Küldje be az ötven centet a Képes Nagy Naptárral!

Apróhirdetések előre fizetendők
Legkisebb hirdetés 30 cent. Háromszori közlés \$1.25. Küldje be Money Orderen vagy bélyegesen a küldendő hirdetéssel.

ELADOM, Wakaw közelében fekvő mindkét farmomat. Az egyik 106 a másikon 120 akér van művelés alatt. Szép ház és jó gazdasági épületek. Jó kut és kerítés mindkét farmon. Bővebb felvilágosításért forduljanak MIKE Kapeller címére BOX: 58 Wakaw Saak. 48-53

ELADÓ TEHENESZET. Betegségből kifolyólag el kell adnom Melville közelében, fekvő, jó jövedelmező tehéneszetemet. Leveleket a kiadóhivatal továbbítja. 48-52

HA MEDICINE HAT-ra jön, jó lakást kaphat KLEMM Rókusnál. 123 First St. N. W. MEDICINE HAT, ALTA 49-52

ELETET csak megbízható helyen kell biztosítani. Legjobb társaságot tudom ajánlani. Orvosi vizsgálat nincs. Fizetés csekély. — Keressen fel 528 Alexander Ave. WINNIPEG, Man. V. BODO 50-1

FELKEREM az Egyházaskezőről kivándorolt honfitársaimat, hogy tudassák címüket ELŐ Lajosossal. 296 1/2 Main St. WINNIPEG, Man. 51-1

ANGOL-MAGYAR tolmács. Pontosán végez minden tolmácsolást. Nyert ügye van, ha hozzám fordul. 15 évi gyakorlat, mint h. törvénytudó v. tolmács. Család vagy testvér hozatalakor az engedélyt megszersem. Cim. V BODO, 528 Alexander Ave WINNIPEG, Man. Válasszbélyeg kéretik. 50-1

KERESÉK EGY főzni jöltudó magyar vagy szlovák szakácsnőt. Fizetés \$40 hav. Irén NOSAL 539 McLaughlin St FORT WILLIAM, Ont. 50-52

ELADÓ FÖLDEK
Nagy vasúti állomással bíró városokhoz nagyon közel 1440 hold teljesen művelt föld, melyen 4 külön álló ház és gazdasági épület van, felszereléssel együtt igen jutányos árban, kedvező feltételek és aránylag kevés előleg lefizetése mellett eladó. Nagyon cészerű lenne, ha 4 családos ember társulna, az egész birtokot közös gazdálkodásra megvenné. De lehet a birtokból kisebb területet is venni.
Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál Z. T. MALONYAI 348 Main St. WINNIPEG, Man.

ELADÓ a város forgalmas helyén egy 6 szobás berendezett burdingház. Érdeklődni lehet a tulajdonosnál: TAMAN István 124 Austin St. Winnipeg, Man.

REGINAI MAGYAR MULATSÁG

A reginai magyarság december 27-én, csütörtökön, és december 31-én hétfőn nagy táncmulatságot rendez. A csütörtöki mulatság este 8 órakor kezdődik és reggel 5-ig tart. A hétfői mulatság szintén 8 órakor kezdődik ugyancsak a Roman Hallban, 726 Victoria Ave.-en, honnan éjjelkor újévi köszöntésre fognak indulni a résztvevők. A zenét Buzás János kitűnő bagdája fogja szolgáltatni. Ezennel felkérjük a reginai magyarságot, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg. A jövedelem a reginai hitközség javára lesz fordítva.

A RENDEZŐSÉG

A RÁDIÓ HIRE A FALUBAN
— Hallotta már, szomszédaszony, Pesten olyan veriklikük van az uraknak, hogy külső országokban forgatják a kerekét és Pesten táncolnak hozzá?

APA, FIU, UNOKA

szájrol-szájra adják közel 30 év óta fennálló bankházunk feltétlen megbízhatóságát.

NE PROBALKOZZÉK
ismeretlen nevekkkel, ne fusson oicsóságok után, hanem forduljon hozzánk pénzküldési, betéti és egyéb ügyeivel. Bennünk nem fog csalatkozni.

KISS EMIL
BANKHÁZA
FOURTH AVE.—9th STREET
NEW YORK

„A Magyar Királyi Póstatakarék-pénztár Képviselje Amerikában és Kanadában.”

CIM VALTOZASKOR ELŐZŐ CIMENT IS KÖZÖLJE A KIADÓHIVATTALL

WHITE STAR-RED STAR LINE

“INGYEN”
szerzi be Önnek családja, rokonai és barátai részére a szükséges **BEUTAZÁSI ENGEDÉLYT** VÁLTSA MOST MEG A **HAJÓJEGYEKET** BUDAPEST, — QUEBECK VAGY HALIFAX \$132.50 **PÉNZKÜLDÉS** az Ohazába póttán vagy táviratilag olcsó — gyors — biztos Jéjjen el személyesen vagy írjon a következő címre:

LUKÁCS SÁNDOR
21.ik ucca, Canada Bldg. SASKATOON, Sask. vagy az alanti irodák bármelyikéhez:
WINNIPEG, Man., 224 Portage Ave.
CALGARY, Alta. Land Bldg.
EDMONTON, Alta. 10275-101-ik ucca
MONTREAL, Que., McGill ucca, McGill Bldg.
TORONTO, Ont. 55 King Street.

Vegyük hajójegyünket, küldjük pénzüket

KELEN SÁNDOR
Irodája utján
1456 City Hall Avenue, Montreal, Que.

KÁBELDIJ csak 50 cent

AZ ELSŐ KÜLDÉSNEK 1 DOLLAR, ISMÉTELT KÜLDÉSNEK

KELEN SÁNDOR, MONTREAL
BANKÁR, KÖZJEGYZŐI, PÉNZKÜLDŐ ÉS HAJÓJEGY IRODÁJA
LEGOLCSÓBB, LEGGYORSABB PÉNZKÜLDÉS! KÉRJEN PÉNZKÜLDŐ IVET. EDDIGI SOK EZER ÜGYFELEM BIZALMA IGAZOLJA PONTOSSÁGOMAT! PERMITEK BESZERZÉSE CSALADOKNAK, ROKONOKNAK, BARATOKNAK. **BEUTAZÁSI ENGEDÉLYEK.**
Cim: ALEX A. KELEN, MONTREAL
1456 City Hall Ave.
BIZTOSÍTÁSOK: ELET, BALESET ÉS BETEGSÉG ESETÉRE, HAZAI VONATKOZÁSÚ ÉS EGYÉB JOGGYVI OKIRATOK SZAKSZERŐ SZERKESZTÉSE ÉS HATÓSÁGI ERVÉNYŰ HITELESÍTÉSE.



Gondos Házigazda
BÁRMELY ALKALOMKOR NYUGODTAN TEHETI ASZTALÁRA A KITŰNŐ „WHITE SEAL SÖRT,” AMELY TISZTASÁGÁBAN, EGÉSZSÉGESEN FELÜLMUL MINDEN HASONLÓ GYARTMÁNYT. RENDELJEN A GYARBÓL ÉS MONDJA BE AZ ENGEDÉLY SZÁMAT. ENGEDÉLY TULAJDONOSOKNAK HÁZHÓZ SZALLITJUK
Kiewel Brewing Co. Ltd. St. Boniface
81 178 TELEFON 81 179

gos elnök urat, hogy vagy parancsolja ki a lármázó sokaságot a teremből, vagy vigyen bennünket más terembe, ahol békeséggel tanácskozhatunk.

No hiszen lett erre láрма; már az utolsó szavait igazán maga sem értette a szónok. „Ki vele! le vele! fel vele!” ordított minden oldalról fenyegető taglejtésekkel, tíz-tizenkét ember a padokról, a karzatról beszélt egyszerre neki hevült arccal a szónokhoz, ki folyvást állva maradt, s lusta szeméit nagy megvetően hordozá körül a háborgó tömegben, melynek haragját sem érteni, sem félni nem látszott.

Csak arra csillapult le a zaj, midőn Tarnaváry fölkel s helyre rángatva magán zsinóros mentéjét, inte az elnöknek, hogy szólni akar.

Majd megfelel ő mindenkiért! Engedjék beszélni, legyünk csak csendesen. Halljuk.

Olyan hallgatás lett egyszerre, hogy a döngő röptét meg lehetett hallani, mely az ablakokat ütögette lomha zizegéssel.

Tarnaváry mondhatatlan dölyffel nézett kétszer alá és fel az ismeretlen s éles, öklelő hangon szölt egyenesen hozzá, amint szemközt állt vele:

— Nincs szerencsém tudni, mely ország szalasztá ide uraságodat? Azt sem igen tudom vannak-e ott örültek házal...

— Akció! Akció! — Kiálták egyszerre az ellenpárt emberei a sérgető szónok ellen. Tarnaváry mérges büszkeséggel rán totta elő tárcáját s odaveté a zöldasztalra:

— Itt van az akció díja! És egyuttal tessék még másodszor is kivenni belőle a márkás büntetést, lefizetem előre, mert szándékom van másodszer is okot adni rá.

Azzal folytató, amit elkezdett.

Szenirmay, aki mellett állt, hasztalan rángatta mentéjénél fogva, csak annyival dühösebb lett.

— Nagyon kétem, hogy akármely ország megfelelően rendőri kötelességének, amely szabadon engedni futni dühös bolond

jaft, már pedig nem egyéb, hanem dühös bolond az, aki egy alkotmányos meggyűlésen azt meri indítványba tenni, hogy a résztvevő nemesi rendeket zárják ki a teremből.

A szónok olyan sokat talált mondani, hogy a legvérmesebbek is elszörnyedtek bele, csak a vele szemben álló alak nem mutatott semmi megindulást. Legfeljebb egyszer felemelé lуста szempilláit s dühösködő ellenfelét végig nézte vele.

— Honnan jött, miért jött ide kézőnk az ur? Ahoz semmi közöm, ez a terem nyitva áll okosnak, bolondnak, de azt írja fel a füle mellé az ur, bárki fia legyen, hogy nyilvános törvényeinket elébb megtanulja s megtanulja tisztelni aztán nyissa fel e helyen a száját, s máskor eszébe vegye, hogy akik e helyen együtt vannak, nem csürhe csöcselék, hanem országos rend aki alkotmányos jogait gyakorolja itten, s az a ködmenes ember ott csak olyan jó nemes ember, mint maga a főispán s olyan joga van neki itt lenni, mint nekem és az urnak, — ha ugyan joga van.

Tarnaváry e szavakkal büszkén veté magát székébe vissza, mint aki nagyon meg van elégedve azzal, amit cselekedett.

Az ismeretlen még mindig áll, s amint a buzogányos férfi leült előtte, indulat nélküli hangon mondta neki:

— Ha kívánja tudni uraságod, ki vagyok? nevem Dabroni Manó, erdélyi nemes. Remélem, hogy bővebben meg fogunk egymással ismerkedni.

— Nagyon nőjjon, — mondá rá megvető tréfával Tarnaváry.

A főispán kellemtlenül érintette ez a jelenet. Hevenyén meghajtva magát, felállt székéről s kijelenté, hogy a mai gyűlést kénytelen feloszlalni. Jurátusai nyitották előtte az ajtót, s ő úgy elfutott, mintha attól félté, hogy vissza találják hívti.

A rendek felálltak s csendes zúgás mellett elkezdtek aztán kifelé nyomulni, ami nagyon lassan mehetett csak, a tömeg

Allatárak:

GŐBÖLY:		
Good (jó)	8.75	9.00
Fair to good	8.00	8.50
Medium (közepes)	7.50	7.75
Common (általán)	6.50	7.75
VAGÓ NOVEND. MARHA:		
Good (jó)	8.50	8.25
Fair to good	7.50	8.75
VAGÓ MARHA:		
Good (jó)	7.00	7.25
Fair to good	6.00	6.75
Medium (közepes)	5.00	5.75
Canners and cutters	3.75	4.75
BIKA:		
Good (jó)	5.50	6.00
Common (általán)	5.00	5.50
OKOR:		
Good (jó)	6.00	7.00
Medium (közepes)	4.50	5.50
BORJU:		
Good (jó)	11.00	12.00
Medium (közepes)	9.00	10.00
Common (általán)	5.00	8.00
DISZNO:		
Select bacon	10.50	10.50
Thick smooths	10.00	10.00
Heavies	9.50	9.50
Extra heavies	8.00	8.00
Shop hogs	10.00	10.25
Lights and feeders	9.00	10.25
Roughs	7.00	7.50
No. 1 (Koca)	8.50	9.00
No. 2 (Koca)	8.00	8.50
BARÁNY:		
Good (jó)	10.00	11.00
Common (általán)	8.00	9.00
BIRKA:		
Good (jó)	5.00	5.00
Common (általán)	3.00	4.00